BKSH

BKSH

BKSH

BIBLIOTEKA ACADEMIEI ROMÂNE

MESIME

prej **N. F.**

BIBLIOTEKA KOMBETARE TIRANË

BKSH

BUKURECT
1894

BKSH

REPUBLIKA POPULLORE E SHQIPËRISË
BIBLIOTEKA KOMBËTARE
TIRANË

MPSIME

prej **N. F.**

REPUBLIKA POPULLORE E SHQIPËRISË
BIBLIOTEKA KOMBËTARE
TIRANË

BKSH

BUKURECT
1894

BKSH

ZOT' I MAO E I VERTETE

N' emerit ε mε urdërit te Zotit te madh ε te vertete!

Zot i gjithesise themje-madh ε mesire-sume! falna urtesit' ε miresite ε mergona nga te keqijat' ε nga te pa-udate.

Daeuri ε Zotit este krej' i urtesise. Ata, qe duane zotne, kerkojne te vertetene, ε mergojne te pemene, qasine miresine ε perzene djalezite, debojn' armikerin' ε mbajne miqesin' ε velazerine.

Qeroni zemrene ds mendjen' ε vetedijene sdsh shpirtine nga gjithe felqijet' ε ligesivet, pa zini ngoje zotn' ε madh ε te vertete.

Mesoni dituritë ε gjithesise, ahere dote kupetoni fuqin' ε miresin' ε Zotit.

Ha sihni gjithesine pa an' ε pa funt ds ligen' ε saj te perjeteem' ε pa te mete!

Yjte pa te nisur' ε pa te sosure vine pdh ne hapesiret te pa ane duke nxituare mε vrap te madh! Kupe nuke dalen nga uda, q' u shenoj Zoti! Her te mos perpjakure, qeri mε tjaterine ε per mε mos mbeture mb' ude q vuri fuqine hεqesε ds fuqine deboqesε! Yjte mesen n dertine drite yjet potuho-

hes, q'u vine pɛð atyrɛ, ɛãɛ paseset, qe kane potuʌohesite!

Piðe ç' bere ne jete, Zot i mað' ɛ i vertete, i bere mɛ te maãɛ urtesi ɛ mɛ lige te mbaruare!

Zoti eete Mbret' i piðesise, drit' ɛ piðesise!

Zot' i vertete do te vertetene, zemeren' ɛ qepuare ãɛ epirtin' ɛ pa-feʌiqure.

Lum ajy, qe dɛl perpara Perendise mɛ zemere pa-faj ɛ mɛ vetedije te pa-ndyre! lum ajy ŋeri. qe s' ekɛl ne gurmet te djaʌezise ɛ s' ecen nd' uãet te ligesise! Zot' i vertete eet' ɛ vertet; kue ka te vertetene, ka ãɛ Parendi; kue ka ãembj' ɛ mecire, kue ben miresine, ajy i ka prure bɛse Zotit te mað.

DiɛʌÀi eete ŋe yʌ nga piðe yjte mɛses, qe s' kane funt, eete ŋ'yʌ i zjarte i mað eume, po ne mɛst te piðesise pa-ane s'est' as ŋe druãɛ! Beu eete ŋe ekendije ɛ keputure nga diɛʌÀi, eete ŋe druãeze!

Eãɛ ãeu eete ŋ'yʌ nga piðe yjt' ɛ qiɛʌÀit, ɛ ŋe nga potuʌohesit' ɛ diɛʌÀit, qe vjen pɛð soje duke kãyere mi bostit te vet.

Nga te potuʌuarit pɛð diɛʌÀit benene te katre kohete : vera, te kopate, vjestete ãɛ dimeri. Duke kãyere mi bostit te ti benete dita ɛ nata, se ŋ'an' ɛ ech diɛʌÍne ãɛ ka dite tjatera mbetete ne t'epete.

Hena eete pases i ãeut, ŋe ekendij' ɛ keputure soje. Pa kur i keðen krahete díɛʌÀit duket' ɛ zeze, kur eete kundrejt, na ep drite, kur eete me brine, duket' ɛ ngrene.

Beu eete ŋe ðenpiãð i mbuluare, brenda ka zjar ɛ sipre ãɛ. Po sa metale te vlere ka brenda ne cipet! sa barera ɛ drure ãɛ lul' ɛ bubuqe ka nde tê! sa eteza ɛ ge te paʌe ãɛ kafe' ɛ epes jane mbi tê! ca pine ne ãet, ca mi ãet, ca brenda nd' ujet ɛ ca fluturojne n' eret.

Γiđe punete, qe ϐoheme ne jεte na pefεjne Zotn' ε mađ ε te vertεte! Zoti i krεjti, i perkujdεs, i uϐqεn ε u εp jεte! ϑε ati zogut te varfere jà ben folεne vεte!

Ngrε ujet' ε dεtit mε te nxεhetit ε dieλit ϑ' ε ben avuλ ε rε nd' εret, pasdai ϐtijε ϐin' ε ujit ϑεne, qe ka nεvoje per uje! pa kur ngrin ϐiu nga te ftohtete, benεte brεϐer' ε debore.

Bijε ϐiu ϑ' εlektriku dukε baϐkuare ben flak' ε ze, q' i đεmi ɳerese vεtetime ε jaterite gemim.

Keϐtu giđe ç' duhεte ne jεte ε ka bere gati Zot' i vertεte!

Te qofϐim fale! o Mendja pa funt! o drita pa ane! tεk-đo veϐtojme, ϐoheme fytyrene t' endε!

Levdate paste Πεrendija, qe krεu giđesine, ϑε giđesia eϐte vεte!

Kur lulezojne lulεte mε ϐume gyre te bukura ε mε εre te mire, s' na pefejne bukurin' ε Πεrendise?

Πa kur dεϐ Zot' i vertεte mε te mađt te tî te diltε vεte faqεza ne ϐεϐt, ahεre krεu ɳεrine nde jεte ne fytyret te tija!

Vertεt mendj' ε ɳεriut ka gεture te tera po-đua te pεϐεhtat' ε giđesise! sa dituri çpiku mendj' ε ɳεriut! ç' do yλi i gεti mađerine, i matí mergimne, i ɳohu vrapne, mesoj ç 'eϐte ϑεu ç' jane qiεjt' εϑε ç' ka ne mεst te tyrε!

Zot' i vertεte i ϑa ment ne koke ɳεriut, i fali turpin' ε ndεpe mi faqε, ϑε bεsene ne zemre, pa ε beri mbrεt mbi faqεt te ϑεut ε zot mbi giđe kafϐete! I ϑa mε vεthε pεϐε, qe te pεϐoɳe ϑε tė ɳoh' ε te gykoɳe εϑε te ndaɳe te mirene nga ε liga!

Иεrin' ε beri Zot' i mađ ϑε nga mendja te lartεsuare εϑε nga trupi te sbukuruare! mendj' ε ɳεriut

apin ɣer ne qiɛj! ãɛ dor' ɛ tî eɛt' ɛ zoɳa per ç' do pune!

Ha giđe ɣet' ɛ ɣaλa, qe punojne per tê mɛ urãerit te Zotit: mbleta i ben ɣati mjaltet' ɛ dyλete, bageтija i ɛp bulmen' ɛ leɛne, kateɛt' i ngrɛne bapete! eãɛ ɛpɛste i apene vɛte, ãɛ ajy krimbi i ben mendafeine!

Kau i leron arene, ɛiu jà ujit, dieλi i pit bimene ãɛ i pjek puɛne.

Hra keto dukɛ pare ãɛ dukɛ mɛjtuare hoλe ɳeriu duhete t' i falɛte Zotit te mađ ɛ te vertɛte, q' i fali kaqe te mira.

Te lere me ɳ' ane ɳeriu qiɛjte, domɛđene hapesirene pa ane ãɛ diɛjt' ɛ ãerrat' ɛ henet' ɛ saj eãé ãen' ɛ giđe ç' ka brenda ɛ jaɛte, vɛtem ɳerine te mesoɳe, vɛtem trupn' ɛ ɳeriut te kupetoɳe si eɛte ngrɛhure, dote mape vɛɛ te mađt' ɛ Zotit te vertete!

Ho ɳeriu vɛç trupit ka mendjene, ɛpirtine, zemrene, vɛtijene, vɛtedijene, ɳohene, fjalene ɛ te tjera.

Andaj t' urtete kane đene: Hih vɛthɛne, sɛ giđe ç' ka giđesija eɛte tɛ ɳeriu.

Ajy qe ɳeh vɛthɛn' ɛ tija, ɛ di ç' eɛte Hɛrendija.

Zot' i vertɛte eɛte m' afere tɛ ɳeriu ɳga ɳeriu vɛte!

Giđe ç' eeh eɛte fytyr' ɛ Zotit, giđe ç' deɳon eɛte zer' i Hɛrendise.

Zoti mɛ te mađt te tî eɛte ɳe dɛt pa ane eãɛ nɛ jɛmi valet' ɛ tî.

Tɛ ɳeriu i mire eɛte ãɛ Hɛrendija eãɛ enɲejte eãɛ parajsi ɛ giđe miresite.

Tɛ ɳeriu i lik eɛte djaλi ãɛ djaλezite eãɛ sketɛpa mɛ giđe ligesite.

M' i mir' i giđe ɳerezise eɛt' ajy, qe do te mi-

ren' ε ŋɛrezise, m' i ligu eɛt' ajy, q' i do te ligenɛ.
Hɛriu i mire dukɛ lartesuare mɛ dituri ε mɛ miresi aferohɛte tɛ Hɛrendija ; i ligu dukɛ postesuare mɛ ligesite perzjehɛte mɛ kafɛete, sɛ prapesija ε mergon nga Zot' i vertɛte.
Zot' i maũ eɛt' ε vertɛta vɛte; ata qe zene te vertɛtene, i jan' afere ; ata q' í nisɛne se pemɛsɛ, mergohɛne sojɛ.
Aferohi ne miresit, qeroni zemerene, lartesoni mendjɛne mɛ dituri, sbukuroni ɛpirtine mɛ vetija te mira, ndritoni vɛtedijene mɛ pune te mbare, ndɛroni vɛthɛne mɛ ŋɛrezi, mɛ miqesi, mɛ dasuri, mɛ veãazeri, mɛ te drɛjten' ε mɛ te vertɛtene, qe t' aferohi tɛ Zot' i maũ ε i vertɛte.
Zot' i vertɛte eɛte ɛume m' i larte nga ç' ε pandɛhin' ε ç' ũone te pa-dituríte. Te dituri' ε t' urtete dukɛ aferuare ne maũerit t' ati Zoti, ŋohene vogelin' ε tyrɛ ãɛ humbasene posi pika ne dɛtt!
Doni te kupetoni Zotn' ε vertɛte? viní rɛ mɛ dituri puneť ε tî; sɛ flɛtorɛ ε tî. qe pefɛn te vertɛtene, eɛte pũesija pa ane, ãɛ ɛkroŋat' ε saj jane trupat' ε qiejɛme pa te sosure, te cilete vine pɛũ ne hapesiret pa nerpjɛkure ŋeri mɛ tjaterine ε pa ɛkɛlure jaɛt' uũese, q' u ɛenoj Zot' i jetɛse!
Zot i maũ ε i vertɛte eɛte mɛ ju tɛk-do te jini, u ɛeh ãɛ u degon, nga te kũeni syt' ε te veɛtoni dote ɛihní fytyren' ε Hɛrendise, sɛ eɛte tɛk-do ε ku-do, po fal-jũ-nî Zotit mɛ pũe zemr' ε mɛ pũe ɛpirt ãɛ mos per faqɛ, po mɛ dasuri te vertɛte, dukɛ ũene:
Zot i maũ e i vertɛte! fal-na ũden' ε drɛjt' ε te vertɛte, nxir-na ne drit' ε mos na lɛre n' ɛpesire, ɛp-na pũe te mirate, mergo-na nga te keqijat' e nga

te pa-uäate, fal-na miqesine, veλazerine ŋɛrezine ɛäɛ be-na fat-baräe ne jɛte.

Γiđe te mirate, q' i kerkon ŋɛriu jà ɛp Zot' i vertɛte. Ajy qe ze miresine, miresine po dote gɛŋe, ajy, q' inisɛte ligesise prap' ate gɛn.

Te Mirete kane đene: Mos beni kɛq, po beni mire, kini zemerene te qepuar' ɛ te lare äɛ ɛpirtine te pa-feλiqur' ɛ vɛtedijene te pa-ndyre.

Ne kɛ dy kemiɛe, ŋerene ɛpja ati, qe s' ka, ne te rençine me ŋe faqɛ, kedɛ äɛ tjatrene, duaj mikne, duaj äɛ armikne, ate, qe s' do te tà beŋe tjatri ty, mos jà bej äɛ ti ati, ç' do ŋeriu i bej ate, qe do te tà beŋe äɛ ajy ty.

Zot' i vertɛte do zemren' ɛ qepuare, do ate, q' u fal fajɛte ŋerezise, äɛ ata q' u bejne mire atyrɛ, qe kane pare syrɛɛ te keqija, ɛpu ti te varferɛt, te t' ape äɛ ty Πɛrendija, ki meɛir' ɛ äembjɛ per ŋerezine ɛäɛ per kafɛete.

Te mirete ɛäɛ mizese nuk' i bene kupe kɛq. Andaj u prume bɛse äɛ i zeme ngojɛ ɲiđeŋe per mire.

Te mirete kane fituare daɛurin' ɛ ŋerezise. Te liqte m' anet tjatre kane mape nemen' ɛ maλekimn, ɛ ŋerezise. Na si ç' perbliɛte miresija äɛ ligesija.

Te mirete Zoti i ve ne papajsete, te liqte i keλɛt ne sketɛret. Πa te mirete kane vɛtedijene äɛ ɛpirtin' ɛ zemrene ne prehjɛ ɛ jane te gezuare, kane fituare äɛ daɛurín' ɛ miqesin' ɛ ŋerezise ɛäɛ jane te ndɛruar' ɛ te levduare.

Te liqte kane vɛtedijene te ngarkuare, zemren' ɛ ɛpirtine ne brɛnge, äɛ ndaj ŋerezise s' kane ndɛr ɛ daɛuri, po ɲiđeku ɛ i ŋɛh per te liq.

Ηɛrin' ɛ lik ɛ ɛajne ŋerezija ɛ kupeku ɛ s' ɛ ka mik, ɛ qerton vɛtedija ɛ s' ɛ lɛ ne prehjɛ, ɛäɛ frika s' i dɛl kupe.

Ha s' kini pare, sɛ te liqte i zen ɛ i vene ne hɛkura, i mbyÂine ne burk ɛ i keÂasene nene hapes? Na ku ɛ ɵpijɛ ligesija ŋɛrine! ɛ zvɛretit nga vɛth' ɛ tî, ɛ merzit nga ŋɛrezija, ɛ merqon nga Zoti ãɛ nga te mirete, ɛ keÂɛt ne brɛng' ɛ ne mundimɛ ã' ɛ nxjɛr ɡidesɛj ŋɛrezijɛ, pa ɛ lɛ kafɛe ɛ te maÂekuare!

Nuk' ɛɛte pun ɛ maãɛ t' i ãone ŋɛriut: i lik, gepɛɛtar, ãɛ vjɛãarak ɛ kusar ãɛ i pa-bɛse?

Kuɛ ka pare kupe t' i ãale te ligut fundi imire? Kusari me sɛ fundi nuk' ɛp ɵpirt ngarkuare ne hɛkura ɛ mɛ ɵume te keqija? I pɛmi ãɛ te vertɛtene te ãote, a ɛ bɛson ŋɛri vaÂe kupe? te liqte ç' ndɛr kane ne bote?

Ɵume hɛre bijɛ, qe te mɛtat' ɛ te keqijat' ɛ mekatat' ɛ atese zene te bipe ã'ɛ mundojne.

E! kuɛ do pra t' i ãone i bir' i te ligut? ãɛ kuɛ s' do t' i ãon' i bir' i te mirit?

Ha ɵih, miresine, qe ŋɛriu ɛ ben per jɛtene fist te tî, ãɛ ligesine aɛtu!

Hɛrezit' ɛ urte bejne mireɛine vɛtem sɛ ɛɛt' ɛ mire, ãɛ s' bejne ligesine vɛtem sɛ ɛɛt' ɛ lige.

Hɛriu kurdohɛre duhɛte te kɛte turp ɛ ndɛr, sɛ turpi ãɛ ndɛri ɛ mba ŋɛrezine, pa ŋɛriu qe s' ka turp ɛ ndɛr ãɛ cipe ɛembeÂɛn m' ɛgersirene.

Sindekur ha krimbi trendafile ã' ɛ lɛ vɛtem ŋe kercu mɛ ŋemba, aɛtu ãɛ ligesija ŋɛriut i ha ŋɛrezine ã' ɛ lɛ ŋe fare kafɛɛ.

Zot' maã ɛ i vertɛte ŋɛrin' ɛ beri te mbaruare ãɛ nuk' ɛ pɛngoj, po ɛ la te liruare, sɛ i ãa mɛ vɛthɛ ɡiãe ç' i duhɛne.

I fali ɵpirtin' ɛ zemrene, qe s' qasine te keqija, i ãa mendjɛne, qe pɛsoñ ɡiãe punete, ãɛ ŋohene, qe ç'quan te mirene nga ɛ liga, pa i fali vɛtedijene,

q' ε gykon ã' ε gezon per punet te mire ã' ε qerton per te keqijate.

Hεriu i lik, qe ka εpirtin' ε zemerene te feλiqure, ãε mendjεne te ndryεkure, ãε ηohene te pa-qen' ε vetedijεne te ngarkuare, ajy nuk' εste ηεri, po εste η' εgersire.

Apo pandeh ηεriu sε nuk' ε εeh Hεrendija ç' ben ε ç' punon? Ketu geηehete, sε Zoti ε εeh ãε dotã gykoqe. Her te mirete εste papajsi, per te liqte sketεpa.

Ajy qe nis nga foεηerija mapezine, s' degon t' emen' ε t' ane, griset' ε lyhete, zihete mε εoket' ε mε verseníkete, nuke εkon mε motrat' ε mε veλezerite, est' i pa-apesyεr' ε i pa-mesuare, mesohete geηεstar ε vjeãarak, pa si pitete behete pembεηes ε kusar, pasdaj vrases! Ho me se fundi pas εume te keqijavε, qe hεk, vjen dite, qe εch lavarene nde gryke!

Zot i mãd ε i vertete ruana nga gide te keqijate ε pefεna uden' ε drejt' ε te vertete, q' apin ne gide miresit te tua!

Kaλezimi, geηεstra, εarja, nema, traãetija, prieja, lakemimi, maãeεtija, heqja, dehja. nakari, ãεlperite, ligesite, kurverija, djaλezite, εperndεrimi, armikerija, pertimi, zihja, fiat' ε keqε, zemerimi, menija ε gide te keqijate jane nemur' ε maλekuare ãε ndaiuar' ε merguare nga Zot' i vertete, ãε te merzitura ne gide ηεrezit, i sjeλen' eãε turp' ε brenge εum' ati q' i punon.

Sindekur ha zjari drune, aεtu ãε nakari ha zemren' ε ηεriut; zemerimi εste ηe zjar, qe djek se pari te zotne, pasdaj apin a s' apin fare tek i tejmi.

Miresite kuε i ben, i ben per vethεt te tija, ligesite kuε i ben i vine me koke.

Vertεt po t' i bejme ηεrezise mire, eãε nεvε mire

dote na bejne, ɛâɛ ne na befɛine kɛq, po t' u bejme mire, dote turperohɛne ɛ te hɛqine dore ligesijɛ.

Ho n' i befɛim kɛq ŋɛrezise, dote na bejne âɛ nɛ ate, q' u bejme, ahɛrɛ ɲiâe jɛmi te prieure: sɛ ligesite sjɛÀene prieɟɛn' ɛ jɛtese, bijɛne varferine, ɛâ' ɛ nermbysine ŋɛrezine, p' andaj kɛmi nɛvoje te jɛmi te mir' ɛ te bejme mire, sɛ ɲiâe ŋɛrezija ɛɛte ŋe ɛoqeri, ŋe veÀazeri ɛ ŋe ɛtepi âɛ ŋe femije. Ha ŋe dru ɛ ɛtrembere prie ɲiâe stavene.

Miresite âɛ vɛtijat' ɛ bukura jane enɲeÀit' ɛ uruare qe na ka âene Zot' i vertɛte mɛ vɛthtɛ, ligesit' ɛ fajɛt' ɛ feÀiqure jane djajt' ɛ maÀekuare qe bjene deme ne ŋɛrezit.

Hersɛ ŋɛriu te lɛre enɲeÀit' ɛ Hɛrendise ɛ t',i bjɛre pas djaÀezise? Hsɛ te lɛre driten' ɛ te hyŋe n' ɛpesiret? Hsɛ te dale ŋga ɲapajsi ɛ te futɛte ne sketɛpet?

Hɛriu me ç' do vent ɛ me ç' do raâe te jɛte, duhɛte tà ndɛroŋ' ate vent ɛ ate raâe, ç' do pune te zere duhɛte tâ mbaroŋe mir' ɛ bukure, sɛ i miri mbahɛte ment per mire, i ligu zirɛte nqojɛ per likɛte; ɲa ligesija nuke sjeÀ ge vɛç ligesise, miresija ɛ bije tjatre vɛç miresise.

Zot i maâ i giâesise eɛte âemjɛ-maâ ɛ meeirecume, ata, qe pendohɛn' ɛ keâɛhɛne ndaj soje u fal te mɛtate.

Hunet' ɛ ati Zoti jane te giâa ne ɛɛɛt, eɛte vɛrberi ɛ maâɛ te mos ɛohe ŋɛriu urtesin' e tija.

Ajy Zot i vertɛte eɛte Zot i giâesise ɛâɛ Zot i giâe ŋɛrezise: Kɛmi giâe ŋe Hɛrendi.

Aɛtu âɛ te mirete, q' u prume bɛse, te cilete mɛ urâerit ɛ mɛ uratet te Zotit i vune lig' ɛ bɛse ŋɛrezise, jane te giâe ŋe trup ɛ ŋe ɛpirt, nuke kane te ndare ɛ te ç' quare.

Pɛte vengeri ɛ maãɛ t' i ɛohe, dy ɛ t' i ndaŋe, ne mɛst, sɛ ata jane ŋe vɛtem. Kejo ŋgan me punet t' ati vɛne-sitesit, qe kiɛ ɛerbetore te vengere ɛ ŋeren' ɛ ɛihtɛ dy, pa i ãa: Hik, biro, me mɛr qɛlqɛne sipere, ajy vɛtɛ, po qɛlqɛja, q' iɛ ŋɛ, i dukɛj si dy, andaj i ãipi: cilene qɛlqɛ, sɛ ketu jane dy, ky i ãote, ŋerene ãyɛjɛ ãɛ tjatrene siÀ-mà, ɛerbetori ŋeren' ɛ ãɛu, po te dytene mê s' ɛ gɛti, sɛ nuk' iɛine vertɛt dy, po iɛ ŋe ɛ vɛteme.

Eãɛ fjalet' ɛ atyrɛ zoteriŋɛ, qe jane te Hɛrendise, jane ŋe ɛ s'kane te ndryɛme. Te giãe kane ãene:

Mos viã, mos pembɛ, tek s' kɛ vene mos mɛr, mos ha gen' ɛ botese, duaj memen' ɛ atene, duaj motren' ɛ veÀane, duaj ata, qe kɛ prane ãɛ giãe ŋɛrezine, kaperxɛ zemerimne, fali fajne fajtorit, beji mire ŋɛrezise, mos ubej i pa-bɛse, mba fjalene q' ɛp, kujto Hɛrendin' ɛ duaj varferine, mos qɛɛ ɛ mos geŋɛ ãɛ mos perqɛɛ ɛ mos hiq ŋɛrezine, mos mpɛo, mos nem, mos ɛaj, mos pih, mos qerto, mos perto, po puno, mos uzih, mos undaj nga ɛ drɛjta ãɛ nga ɛ vertɛta, mos umbup, mos ulevdo. . . . .

Ata Zoteriŋ upɛrpoqn' ɛ umunduane per te ɛpetuare ŋɛrine nga ligesite, per te ndɛruare, ãɛ per te baɛkuar' ɛ per te paqetuare. Ata hoqne per te ndrɛjtuar' ɛ per te sbukuruare kete jɛte, nuke per te priɛur' ɛ per te ɛemetuare.

Ata per ŋe te drɛjt' ɛ per ŋe te vertɛte vune kokene, per ɛpetimt ɛ per baɛkimt te ŋɛrezise vune lige, pa nuke dɛɛne tà ndajn' ɛ tà perdajne!

Ata zoteriŋ qasne ŋɛrezine, miresine, miqesine, veÀazerine ãɛ giãe te ŋelqyerat' ɛ te tera te nɛvojɛimɛt' te ŋɛrezise; kane debuare djaÀezit' ɛ ligesite.

Kuɛ u ka prure bɛs' atyrɛ Zoteriŋɛ, duhɛte te

ɛceŋe nd' uâet te tyrɛ. ɛ dukɛ hyre ne miresit, qe kane âene, te futɛte âɛ ne daɛurit te tyrɛ.

Te mirete nga ŋɛriu hoqne, âɛ s' mpɛuan' ɛ s' malekuane, po upɛrpoqne per tê.

Hɛrendija eɛt' ɛ vertɛta; geŋɛtera eɛt' ɛ djaʌit. Hɛriu i mire, qe ka Hɛrendi, i falɛte Hɛrendise, dukɛ bere mire ŋɛrezise, sɛ ndryɛɛ Zot' i maâ nuke ka nɛvoje per faljɛt te ŋɛriut, po ŋɛrezija ka nɛvoje per miresi, sɛ kejo jɛte mɛ ate mbahɛte.

Ha te Mirete kane âene: Hɛrpiqu per ate jɛte, sɛ dote vɛç nɛser' atjɛ; perpiqu âɛ per kete jɛte, sɛ dote poŋç giâeŋe ketu.

Vertɛt ŋɛriu sado te poŋe ne kete jɛte, me se fundi po dote vdɛse, kamja, ge ɛ eume, ɛ giâe ç' te kɛte nuk' ɛ ɛpetojne dot nga vdɛkja, âɛ ge mɛ vɛthɛ s' munt te mapɛ, as i hyjne me pune, vɛtem miresit' ɛ ligesite, qa kɛ punuare ne kete jɛte, vene mɛ tê baɛke, miresite ɛ ɛpijɛne ne papajsit, âɛ ligesite ne sketɛpet.

Oh! sa eɛte kɛq te dale ŋɛriu mɛ faqɛ te zɛze, mɛ zemere te lyɛre, mɛ vɛtije te lige, mɛ ɛpirt te feʌiqure ɛ mɛ vɛtedije te turperuare perpara Zotit te maâ ɛ te vertɛte! sɛ Zoti dotà gykoŋe!

Kɛmi arâur' ɛ dote vɛmi. Vime nga Zoti âɛ kâɛhɛmi prapɛ tɛ Zoti, Hɛ copɛ hɛrɛ pime ne kete jɛte, perɛɛ te vɛmi giâe mekat' ɛ plot te mɛta?

Il' andaj duhɛte te perpiqɛmi per ate jɛte ɛ te keâɛhɛmi tɛ Zot' i maâ ɛ i vertɛte, i qofɛim fale pa fajɛ pa te keqija âɛ pa te mɛt' ɛ pa mekate.

Ho duhɛte te perpiqɛmi âɛ per kete jɛte, sɛ dote pojme giâeŋe ketu.

Vertɛt vdɛɛ, po âɛ nuke vdɛɛ vertɛt ŋɛrezija, vdɛsene me ŋ' ane, po m' ant tjatre lindine se riɛ. Sɛ

kəu kəðəhət' ɛ perkəðəhətɛ ðɛ vjɛn pəð ɛ potuÀɛ per jɛte giðesija.

Tɛk i biri pəihət' i ati. Ha kəu jemi ðɛ giðeŋɛ perpara Zotit te vertɛte, qe na gykon mɛ anet te vɛtedijese ðɛ na qerton ɛ na mundon per te keqijate, sindekur ðɛ na qezon per te mirate, qe bejme.

Ha ðɛ jɛta ɛɛte ɛkaÀɛ, miresi ɛ t' ɛt i mbɛtɛte te birt, ðɛ te keqijate, qe ben i ati, ne mos i pagofte vɛte, ɛume hɛr' i hɛq i biri, p' andaj kane ðene te Mirete: Kuɛ i ben te keqijate, i gen. kuɛ ben te mirene, ɛ ben per vɛthɛ.

Nuke ɛihni ɛine si ngrihɛte nga dɛti, ðɛ prape lumeŋte bijɛne ne dɛtt? Hena hahət' ɛ s' dukɛte farɛ, po prape mblohɛte! Lulɛte vdɛsen' ɛ s' mbɛsine ne dimere, po nde vɛre ngaÀɛne se rie! trendafili eət' ajy, qe qɛ vjɛt, mɛ at' ɛre ɛ mɛ ate bukuri! ðɛ puɛi ajy puɛ ɛ mɛ ate ɛije!

Eðɛ ata yjte, qe jane trupa te qiɛjɛm ɛ te mbeðɛŋ ɛume ðɛ piðe drite, kane lindjen' ɛ foɛŋerin' ɛðɛ te rit' ɛ tyrɛ ðe plɛqerin' ɛ vdɛkjene. po me ŋ' ane vdɛsene, m' anet tjatre ngaÀɛne se rie!

Zot' i vertɛte nxjɛr te vdɛkurine nga i gaÀi, te gaÀene nga i vdɛkuri, vdɛkjene nga geÀimi, geÀimne nga vdɛkja, dimerine nga vɛra, vɛrene, nga dimeri, natene nga dita, ditene nga nata!

Ha kestu ŋɛrezija, lɛ qe s' ɛuhɛte, po ðɛ ɛtohɛte giðeŋɛ ɛ s' pakesohɛte. Andaj ŋɛriu duhɛte te perpiqɛte per kete jɛte sa te poŋ' ɛ sa te jɛte.

Ajy qe punon ɛ perpiqɛte per fitimt te kesaj jɛte eət' i daɛur' i Hɛrendise; pertɛsi eət' i merziture, sɛ ŋɛriu vlɛn aqe, sa i vlɛn puna, qe ben.

Hɛriu duhɛte te perpiqɛte per kete jɛte sa te muntɛ ðɛ per kamj' ɛ per te mirate, qe ða Zot' i mað, po nd' uðet te Hɛrendise ɛ mɛ djɛrset te vɛt,

kusari dukɛ pembyɛr' ɛ dukɛ vjɛâure s' benɛte kup' i pasure, sɛ Zot' i vertɛte i âa duk se vertɛtese, ɛ nuk' i âa se pɛmɛse!

Kurcim-ɛumi, q' ɛ ka dorene te ɛtrenguare, nuk' i fal ɲe kupe te varferit! pandeh sɛ s' vdɛs ɛ s' kâehɛte te Zoti, Lakemini i ze syte!

Dore-hapeti prape pɛh te prieɲe ɛ te mos lere ɲe pas soje, i dukɛte sɛ jeta mbarohɛte mɛ vdɛkjɛt te ti! po te dy jane te genyɛre!

Ajy, qe ka âɛ sí ɛp te varfarit, eɛte si ɲe dru, qe as lulɛ leɛon, as hije ben, as pɛme ɛp! Kuɛ nuke kujton varferine, s' ɲeh as Hɛrendine, sɛ ajy, q' i ɛp varferise, i huan Hɛrendise!

Te mirete kane âene: Hɛriu i Hɛrendise ne hangerte vɛte ɲe kafeite, kafeitene tjatre jà fal ati, qe s' ka te haje. Lakemim-maâi ne paste gymsen' ɛ faqes' se âɛut, pɛh te mape âɛ gymsene tjatre!

Ne ç' do pune duhɛte mase ɛ kup' ɛ ɛuma s' eɛt' ɛ mire, sɛ eɛt' ɛ tepere.

Pɛte epirt-zi ɛ xemere-hɛkur ajy, qe do te ligen' ââɛ te mizes' se âɛut kane âene t' urtete, sɛ âɛ ajoze mblâd lenden' ɛ ve driâete mɛ kohe, pa ka âɛ epirtin' ɛ saj te âemɛim ɛ te daɛure.

Si lakemim-ɛumi, q' ɛ ka syne te pa-ngiɲure eâɛ kurcim-maâi, qe ka ɛtrigerine, âɛ prieɛsi, qe le nd' uâ' ata, qe vine pas soje, aɛtu âɛ pertɛsi, q' u benɛte bapë ɲerezise eɛte jaɛt' uâes' se Hɛrendise.

Syne, qe s' kenaqɛte me ɲe ne jɛte vɛç balt' ɛ vapit munt tà ngiɲɲe, kane âene t' urtete.

Ha kane âene: Mos lakemo, mos perto, mos lipe, ɛp kur munt t' apç; po kurcɛ mɛ mase âɛ ɛp mɛ mas' ɛ me vent, qe duhɛte.

Her âte, qe perpiqɛt' ɛ punon pa pertim, giâe dyert' ɛ miresivɛ jane te hapura, sɛ Zot' i maâ ɛ i

vertɛte per te mbaruare fat-barɑ̃esin' ɛ ŋɛriut s' ka lene te mire, qe s' i ka bere gati.

Ne gjit te ɑ̃ɛut vuri gjɑ̃e te mirate, atjɛ ka ɑ̃ɛ ɛrgendine ɛɑ̃ɛ florine; ɛ gjɑ̃e te tjɛrate q' u kɛmi nɛvoje! Lero, mbiλ, te korç ɛ te ɛinç, mbelto ɛ ɛarto drurete te kɛɛ pɛme vere pjɛrguλne, te hɑɛ pue.

Diɛλi, hena, rɛte, ɛra, ɛiu gjɑ̃e punojne mɛ urɑ̃erit te Zotit per te mbaruare punene tènde! Mos ɛ ha kafɛiten' ɛ bukuse pa kujtuare Zotn' ɛ mɑ̃ ɛ te vertɛte ɛ pa falure mɛ gjɑ̃e ɛpirt ɛ mɛ gjɑ̃e zemere. Ati Zoti.

Leme' i ɑ̃ɛut kedɛhete mi boɛtit te tî, vjɛn pɛ̃ ɛ potuλe diɛλit, leɛon lul' ɛ pɛme, na ɛp driɑ̃et' ɛ gjɑ̃e plaçkat' ɛ nɛvojɛimɛ. Hena i vjɛɛn pɛ̃ ɑ̃ɛut ɑ̃ɛ hahɛt' ɛ mblohɛte, diɛλi mɛ gjɑ̃e ɑ̃ɛn' ɛ mɛ te tjɛrete vjɛn pɛ̃ ne hapesiret. ɛɑ̃ɛ gjɑ̃' yjt' ɛ mbeɑ̃ɛŋ,' qe na dukɛne te vɛpele nɛvɛ, levrijne ne hapesiret te pa-ane! ɛ ŋɛriu vaλe nuke duhɛte te punoŋe? Huna s' mbarohɛte vɛtem mɛ te mɛjiuare, po ɑ̃ɛ mɛ te punuare.

Lum ajy, qe s' vɛtɛ nd'uɑ̃et te lige! Iuna ajy, i cili kur ɛɛh foɛŋene pa mem' ɛ pa ate i maλenɛehete zemra! kur ɛɛh te varferine kembe-xbaɑ̃ure ɑ̃ɛ t' uret' ɛ te ç' vɛɛure, i ɛp te haje ɑ̃' ɛ vɛɛ ɛɑ̃' ɛ mbaɑ̃! Kur ɛɛh plaken' ɛ mjɛre, qe driɑ̃ɛte, ɛ qas pas zjarit!

Vi̇ɑ̃e ŋɛrezija an' ɛ mb' ane jane ŋe femije ɑ̃ɛ kane ŋe mem' ɛ ŋe ate ɑ̃ɛ ŋe Hɛrendi ɛɑ̃ɛ ŋe fytyr' ɛ ŋe menyre, sɛ ŋga ŋe balte jane bere. Ho m' i mir' i ŋɛrezise eɛt' ajy, q' i ben mire ŋɛrezise.

Miresin' ɛ ŋɛriut Zot' i vertɛte s' ɛ lɛ kupe te humbase sindekur ɑ̃ɛ ŋɛrezija s' ɛ hapojne.

Hɛriu per te bere ŋɛri i mbaruare duhɛte te kɛte ŋɛrezi, ndɛr, turp, mesim ɛ dituri, meɛire, ɑ̃emjɛ,

kujdɛse, zemre te qeruare, ɛpirt te mire, trup te ɛendoɛe ɛ mendjɛ te çelure ãɛ urtesi, miqesi, veλazeri, bɛs' ɛ fjal' ɛ gjãe te mirate.

Nga gjãe ç' i ãa Zoti ŋɛriut m' ɛ daɛur' eɛte femija. Kur lint foɛŋa, gezohɛte gjãe ɛtepija, sɛ vjɛn ŋg' an' ɛ Hɛrendise, si djali, aɛtu ãɛ vaɛa ka pjɛsen' ɛ saj, gezohi nga kanisku, q' u dergon Zot' i vertɛte ãɛ ãoni: Zot i maã! Epi ɛendɛt, ɛ dit' ɛ jɛte ãɛ ment ɛ ŋɛrezi ãɛ meɛir' ɛ ãembj' ɛ gjãe te mirate, fali uãen' ɛ drɛjte, ãɛ pjɛs' ɛ fat te barãe ãɛ ruajɛ nga gjãe te keqijat' ɛ nga mapezite.

Mos lɛre meme pa foɛŋ' ɛ foɛŋɛ pa meme, zok pa folɛ ɛ folɛ pa zok, pɛme pa lulɛ ɛ lulɛ pa pɛme.

Kur lint vaɛe, mos u vihe likɛt, sɛ si djali eɛte ãɛ vaɛa, si bûpi ãɛ gruaja.

Ho djɛmt' ɛ vaɛate i apeɛeni ɛ i meɛoni, te behɛne t' urt' ɛ te mire, te ditur' ɛ te kenduare, te ãempɛur' ɛ punetore ɛ ɛe gjidaɛ te mire; sɛ ata dote zene vendine tuaj. Nuk' apeɛshɛne te vepelite dukɛ ɛar' ɛ dukɛ pahure, po mɛ te mir' ɛ mɛ t' urte ãɛ mɛ butesi.

Mema ãɛ ata t' i duane femijene, ãɛ motrat' ɛ veλazerite te kɛne daɛuri ɛ ãembjɛ mbe ŋeri-tjatrine. Sɛ zihjɛt' ɛ ngrenjɛt' ɛ mapezite jane te djaλit, paqa ãɛ daɛurija jane te Hɛrendise.

M' ɛ vjɛr' ɛ gjãe te miravɛt, q' u fali Zoti gravɛ, eɛte ndɛri.

Gruaja duhɛte te jɛt' ɛ mesuare mê ɛume nga bupi, sɛ femija se pari nga mema ɛ mapene apesimne ãɛ mesimɛte, druri kur eɛt' i vogele kedɛhɛte, si te duaɛ, po si pitɛte mê s' kãehɛte. Gruaja eɛte mem' ɛ femijese, zoŋ' ɛ etepiɛe ãe kaj i ŋɛrezise.

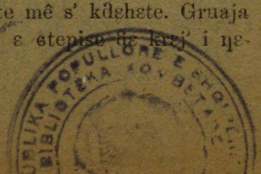

Ɲiđe ŋɐrezit' ɛ mir' ɛ t' urte kane pɑɛure memafe te mĭra.

Mos i tremp-ni te vɐgelite kupe, sɛ u mbɛtɛte frika per jɛte, mos u zini ŋgojɛ lugate ɛ gogole ɑ̈ɛ te tiλa gerra te pa-qena.

Vɛtijat' ɛ mira ɑ̈ɛ te ligate ŋɐriu i mɐr ne foɛŋeri, p' andaj ahɛrɛ do perkujdɛsure mê ɛume sɛ kurdohere.

Sa te vɐgele mesohɛne mɛ perkɑ̈ɐlɛ ɛ s' apesɛhɛne, si duhɛte, pa mapene vɛtija te ɛtrembere ɛ te liga ɑ̈ɛ plakene mɛ tô;

Ne vogelit ŋɐriu mesohɛte ne te pɐmɛt, ne vjɑ̈jɛt, ne qɐrjɛt, ne fjalet te ɛemetuara, ɛ ne ɲiđe te ligate! E ɛume here ŋga mos-dija ɛ mɐr me qafe ɛ ema ɑ̈ɛ i ati!

Ne vogelit duhɛte te mesojn' ɛ te ɲxene ɲiđe ç' u duhɛte, te mbajne poben' ɛ plaçkene te pa-feλiqure, trupne te lare, zemren' ɛ ɛpirtine te qeruare, ɑ̈ɛ punene te mbaruare, te mesojne te kenduar' ɛ te ɛkruare, ɑ̈ɛ te drejten ɛ te vertɛtene, mos te pɐmɐn' ɛ te ɛtrembrene. Te mesojne qyɛ te pine, si te hane, si te siλene, qyɛ te flasine ɛtj ɛtj.

Sɛ ɛihmi, qe ɑ̈ɛ kali ate t' ɛcure, qe meson ne vogeli, ɛ ka ɲɐr sa plakete?

Mesoji-ni kane đene t' urtete, femijene tuat, te dine mê ɛume sɛ ju, sɛ ata jane per ŋe kohe mê tɛj ŋga koha juaj.

Ho apesim' ɛ mesim' i te vɐgelɐt nuke mbarohɛte mɛ fjale vɛtem, sɛ te vɐgelite bejn' ate, qe ɛohene, ɑ̈ɛ đon' ate, qe depojne, p' andaj mapene ɲiđe apesimn' ɛ vɛtijat' ɛ atyrɛ, qe kane prane.

Ilra kɛu duhɛte te jene mê te mbeɑ̈ɐŋte t' urt' ɛ te mire, qe t' u ɛembeλɛjne ɑ̈ɛ te vɐgelit' atyrɛ me ç' do pune, sɛ darđa bijɛ nene darđet.

He mije fjale te mira te memes' ε t' atese nuke vlejne per femijene, sa vlen ηe pun' ε mire, q' ε eohene mε syt te vεt.

Djal' εdε vaε' ε memes εd' ates' se mire benεne podua ηidεηe te mire.

Ajo εtepi, qe ka zoη' ε zot te mire dε femij' ε eerbetor' ε eerbetorε te mira, ka uraten' ε Zotit te madh ε te vertεte.

Sε ηe di ε xηεbosure u keλεt s' mundjεne ηide bagetise; aetu dε ηe ηεri i lik priε ηide εtepine; p' andaj kejo pune do vene rε mir' ε bukure; εeh puei pueη' ε nxihεte, dote fjala.

Gruaja eet' ε zoη' ε εtepise d' ε zoη' ε ndεrit te εtepise. Zoη' ε mire ka εtepine te vεeur' ε te pafeλiqure, ka femijene t' urt' ε te mire, mban eerbetorete si djεmt' ε saj dε eerbetorεte si vaeat' ε saj, prεt faren' ε fisne dε miqte mire, ka dεnjεn' ε marjεne εdε ηide punete n' udε, pa ka dε uraten' ε Hεrendise.

Mêma eete εtyλ' ε femijese dε kulm' i εtepise.

Sa emblesire ka daeuri ε memes' εd' ε atese! Mema dε ata εdε ηaλ εdε vdekure te jεne, femij' ε tyrε daeurin' ε maλe s' ε harojne per jεte; εdε ne plεqeri kane ner ment fytyren' ε fjalet' ε te sjελet' ε tyre!

Hεriu dε pεj guqi tà kεte zemrene, kur εeh djalen' a vaeen' ε vogele pa mem' ε pa ate, i keputεte εpirti dε maλenηεhete!

Sa eete mire te doj' ε te perdeλεηe dε te perkedεlηe ηεriu te vεηelite, qe kane mbεture te varfere!

Sε Zot' i vertεte nuk' i da mê t' emble daeuri ηεriut nga daeuri ε memese d' ε atese.

Gume mundimε hεq mema sa pit foeηene, po i

hɛq mɛ gas te maď, sɛ do foɛɳene mê ɛuma sɛ ɛpirtin' ɛ saj.

Ha kûpe s' ɕperblihɛte mundim' i memese. Andaj te Mirete kane ďene: Hapajsa eɛte nene kembet te memavɛt tùaj.

Sɛ vertɛt ɳe ɳɛri, qe fiton uraten' ɛ memesɛ, pon piďeɳe fat-barďe ne jɛte ăɛ veleďijen' ɛ ka ne prehjɛ. Ho ajy, qe mɛr nemen' ɛ maĂekimn' ɛ memese, kûpe s' ɛɛh dite te barďe.

Djɛm ɛ vaɛa! perpiquni te mɛrni uraten' ɛ memes' ɛ t' atase, sɛ ajo urate eɛte ɛpetimi juaj per jɛte nga te keqijate. Doijni ɛ deɳojni per ɕ' do pune, q' u ďone. Urat' ɛ memes' ɛă' ɛ ates' eɛte urat' ɛ Hɛrendise.

Kur vine femija ne verset te martɛsese, lɛte martonɛne, sɛ Zot' i maď ɕ' do ɳe, qe krɛu, ɛ beri par.

Martɛsa ka urate nga Zot' i vertɛte, sɛ martɛsa ɛ perserit ɳɛrezine.

Ha te Mirete ďane: Martohi ɛ ɛumezohi.

Eăɛ bupi tà doj' ɛ tà deɳoɳe gruane, ăɛ gruaja tà deɳoɳ' ɛ tà doje bupene. Ho te ruaɳe ăɛ daɛurin' ɛ memes' ɛ t' atese ăɛ te veĂazeris' ɛ te motravɛt ɛtj.

Vlɛsen' ɛ martɛsene mos ɛ ndaloni, po ɛ mbaroni, as pa kohe te mos benɛte, as ɛume vone te mos mbɛse.

Ne dasme ďepisni miqt' ɛ te daɛurite, po mos dehi, sɛ dehja eɛte mem' ɛ piďe ligesivɛt.

Ftoni miqte, po mos grieni pɛzikn' ɛ mos prieni ɛtepine, dukɛ bere dem ne ɳet tùaj.

Zini ngoje ɛmerin' ɛ Zotit ne martɛsete dukɛ kerkuar' urate ăɛ ďoni:

Zot i maď ɛ i vertɛte! Zot i piďesise ɛ i piďe miresise!

Fal dit ɛ jɛte, fat te mir' ɛ zemere te barâe, ɛp baɛkim ɛ daɛuri âɛ miqesi per jɛte, dergo miresite, mergo te keqijate, fal gas, ɛp femije te mbar' ɛ t' urte âɛ traɛegim, ɛ ɛendɛt' ɛ urate, sɛ ti jɛ drit' ɛ ɲiâesise.

Zot' i maâ ɛ i vertɛte q' i ɛp ates' ɛ memese djalen' a vaɛene, i ɛp âɛ pjɛsene mɛ vɛthɛ, sɛ nuke le ŋɛri ɛkrɛte, po mos u viŋe rende nga skamja.

Zoti na fali ɲiâe te mirate, na âa kafɛet' ɛ bageţine, artat' ɛ mjɛɛterite, bujqesin' ɛ trɛɲetine, ɛ te tera bɛgatite.

Ner ate, qe punon skamjɛ s' ka, sɛ punen' ɛ punetore ɛ ka uruare Nɛrendija âɛ te Mirete kane âene: Nunetori eɛte miku i Zotit te vertɛte.

Nuk' eɛte turp, psɛ te punoŋe ŋɛriu, po turp eɛte te pertoŋe, sɛ pertimi âɛ pa punesija kane maλekim ɛ neme nga Zoti. Te Mirete âane: papunesija eɛte mem' ɛ ligesise.

Po te mbyλç qɛte ne quar, te veɛ âɛ parmendene ne strahet, ɛ te piɛ pa pune, mos kerko nga Zoti, sɛ nuke t' ɛp. Po lero, mbiλ, ujit, praeit, kor, ɛi mɛ kohe, pa te t' ape Zot' i vertɛte.

Sa te vjɛn nga dora, beje vɛte, ate, q' s' tà apin dora jotɛ, lɛrɛ ne te âenet te Nɛrendise.

Zoti ŋɛrin' ɛ la te çpɛnguare, po i âa ment, ŋohe vɛtedije, qe te pɛɛoŋ' ɛ te ɲykoŋe ç' do ɲe âɛ te beŋe miresin' ɛ t' i mergohɛte ligesise, i fali urtesine, qe tà mesoŋe ɛ t' i pefɛŋe te vertɛtene; mɛ ŋe fjale: Zoti i fali ŋɛriut ɲiâe ç' i duhɛte. Nandaj ŋɛriu te ŋohe se ɲari vɛthɛne, pasdaj ɲiâe te mirat' ɛ Zotit te vertɛte, sâɛ te poŋe si ŋɛri mɛ ndɛrt, q' i âa Zoti.

Na ɛihni si ɛ beri Zot' i vertɛte ŋɛrine mbrɛt mi

ɲiđe faqɛt te ãɛut, vuri ãɛ ɲiđe kafɛeť ɛ bagetine nen' urãerit te tî!

Fal-jù-ni mɛ ɛpirt ɛ mɛ zemere, mos mɛ fjale.

Kafɛeť ɛ bagetija ãɛ ɛpɛste na mbarojne ɲiđe punete, na lerojne, na ŋgrɛne bapete, na vɛsin' ɛ na mbađine, na uɛqɛjne, na đefrɛjne, na ruajne...

Moλa na ɛp moλete mɛ tjatre ɛije, darũa na ɛp darũete mɛ tjatre ɛije, hɛrũija puɛne mɛ tjatre!...

Te qofsim fale! Zot i mađ ɛ i vertɛte! sa te mira na kɛ ãene!

Nuk' ɛɛte mire ŋɛriu te mos ŋohe te mirate, qe na fali Zoti.

Kafɛete duhɛte t' i kɛmi mɛ kujdɛse, t' i uɛqɛjme, te mos i lođim ɛ te mos i mundojme, sɛ ɛɛt' ɛ maãɛ mekate, sɛ ãɛ ato kane ɛpirt ɛ ãembje, si ãɛ nɛ.

Me ɳ' ane ãuhete mɛ miresi te ɛbukurojm' ɛ te lartesojme ɛpirtine ne kete jɛte ãɛ m' anet tjatre te ɛendoɛim ɛ te fortesojme trupne, sɛ ɛpirt' i ɛendoɛe ka hijɛ ne trupt te ɛendoɛe. M' ɛ vjyɛr' ɛ ɲiđe te miravɛt, qe na fali Zoti ɛɛte ɛendɛti.

Ho ãɛ s' mundja per ŋɛrin' ɛɛte. Ɑume nɛvoje ka i semuri per ɛerbɛs' ɛ per kujdɛse. Mos i lini kupe te semurete nde nɛvoje, po u beni ɲiđe ç' u duheťe pa ɲertim ɛ mɛ kohe, perpiqi per tâ, sa te muntni, qe te behɛne mir' ɛ te mapene ɛendɛne.

Zot' i vertɛte per ç' do s' mundjɛ ka ãene ŋe bar!

Mendja, q' i fali Zoti ŋɛriut, sindekur ŋɛti ɲiđe pođua te pɛshtat' ɛ ɲiđesise, ŋɛti ãɛ diturin' ɛ ɛeroŋɛse.

SiÃine ɛeroŋɛsine te semurite, ãɛ ɛpni mɛ ɛume kujdɛse barerate, qe ɛerojne s' mundjɛne.

Iu perpiqi ɛ beni punene tùaj, sa u vjɛn ndore mɛ te tɛpere, mos ja varni Hɛrendise ate, qe munt

tà beni vɛte, veç ate, qe s' ɛ beni dot vɛte, ja lini Zotit.

Si me ç' do pune ăɛ ne s' mundjet duhɛte ɛume durim ɛ qɛtesi ăɛ butesi ɛ prehjɛ.

Si te beni gjăe tɛ nɛvojɛimɛte, q' i duhɛne te sɛmurit, faf-jù-ni ăɛ Zotit te vertet' ɛ lut-jù-ni per tê, dukɛ ăene:

Zot i maĕ ɛ i vertɛte! dergo miresine tènde ɛ ɛpeto ropne tènt nga gjăe pɛzikete, fali ɛendan' ɛ fuqine, hiq s' mundjɛn' ɛ ăembjet' ɛ brɛngene, mergo gjăe te keqijate, qe munt t' i vine nɛriut, sɛ ti jɛ Zot' i gjăesise mɛsire-ɛum' ɛ ăɛmje-maĕ, per te ɛumet ɛ per te maĕt tent.

Eăc te vdɛkurɛt u beni ɛerbɛsene, q' u duhɛte, mɛ ɛumé kujdɛse. Sɛ ç' do nɛri, qe lint, po dote vdɛse, kemi arăur' ɛ dote vemi. Ho trupi vdɛs ɛ ɛpirti s' vdɛs, sɛ eet' i perjetɛem' ɛ i pa-vdɛke.

Lum ajy ɛpirt, qe vetɛ pa faj, pa te mɛta ɛ pa te keqija te Zot' i vertete!

Il' andaj t' urtete kane ăene, vdis pa vdɛkure, domɛăene me ç' do pune kujto vdɛkjen' ăɛ te dalɛte nerpara Zotit.

Kur linăɛ, ti qajɛ ɛ gjăe te tjerete gezohɛsin' ɛ qɛɛnin, po m' ate menyre, qe kur te vdeç, ti te gezohɛe ɛ te qɛeç nga gazi, ɛ te tjerete te qajne per ty.

Te vdɛkurit' i zini gjăenje ngoje per mire, faluni ɛ ăuro-ju-ni gjăe te mɛtat' ɛ te keqijate ăɛ haroni te ligat' ɛ mbani ment te mirate, ɛ kupe mos i nem-ni ɛ mos i maĕekoni, po lut-jù-ni Zotit t' i kete prane.

Kur ngau mynxyre, kini durim ɛ trimeri ăɛ mbani vɛthene, sɛ nɛriu i mire ahere njihete. Kur u qahɛte, qani mɛ zemr' ɛ mɛ lot, sɛ Zoti q' ɛp helmin' ɛ iăe-

rimne, dergon ãɛ ŋguɛɛλimn' ɛ perdɛλimne, na ãa gaɛerimen' ɛ maλɛŋgimne, na fall ãɛ lotte, qe nxjɛrim hɛlmin' ɛ iãerimne.

Ho mos qani kupe mɛ ze ɛ mɛ kujɛ ãɛ mɛ te ãirur' ɛ mɛ ulerime, sɛ kjo ɛete pun' ɛ ɛemetuar' ɛã' ɛ kɛqɛ ɛume, ɛete ãɛ zakon i lik ɛ i maλɛkuare.

As grat' as bupate ne vaj s' duhɛte te qajene mɛ ze, sɛ ɛet likɛt, ɛete ãɛ turp, ɛãɛ nuke dɛl pɛ nga kejo pune.

Zot' i vertete na ãa vɛtem lotte per te nxjɛpe dufn' ɛ zemrɛse ãɛ lotte na jane mjaft; ãɛ zija ɛ vaji mɛ zemre duane mbajture.

Vertɛt ŋɛriu i gore ndahɛte nga ŋɛrezija! po kjo kɛu ɛete ãene nga Zoti; ŋɛriu duhɛte ne te tiλa pune te jɛt' i zoti, trimeri-maã ɛ durim-ɛume.

Mos mpɛoni kûpe me Zone, sɛ nga ç' do far' ɛ kɛqɛ ka ãɛ mê te kɛqɛ, po duroni ɛ mos ɛ prisni kûpe ɛpresene nga Zoti. Mapezija ɛ ben ŋɛrine te ãepɛs' ɛ te kelãase, urtesija i pefɛn durimn' ɛ qɛtesine ãɛ pɛɛimne.

I urti ũote, ɛrãme nga Zoti ãɛ keãɛhɛmi tɛ Zoti.

Te hɛlmuarite mos i lini vɛtem, po hiqni giãeŋe ndaj syrɛɛ, i ŋguɛɛλɛni ɛ i perdɛλɛni, ãɛ ne qofɛi merguare, ŋrihi ɛ hiqni, sɛ kur ɛohene te daɛurit' ɛ miqte, u dukɛte sikur u ŋrihɛt' i vdɛkuri.

Ha ãɛ miqesija ɛ vɛλazerija ɛ miresite ne te ketiλa ŋgarjɛ duhɛne. Me dasme vɛtɛ kuɛdo!

Ho ne hɛlm mos i siλ-ni bap' ɛ brɛŋg' ɛ priɛjɛ te zot te vajit; hani, pini me ɛtepit tùaj a tɛ ŋe mik tjatre, pa hiq-ni, ãɛ zini fjale t' embl' ɛ te ŋate, sɛ fjala ãɛ koha i mbulojne gaɛerimat' ɛ hɛlmɛte.

Hɛriu i Hɛrendise nga zemer' ɛ ti, ɛ di ç' hɛq ãɛ zemer' ɛ ɛokut, pa i vjen kɛq ãɛ pɛh tà perdɛλɛŋ' ɛ tà defrɛŋe te zon' ɛ hɛlmit, qe te haroŋe pake iãe-

rimne, mɛr ãɛ vɛte pjɛse nga iãerim' i ɛjaterit ãɛ i benɛte ɛok.

Zot i maã ɛ i vertɛte! Te qofɛim fale! Mos i ɛp ŋeriut sa mban ɛ sa duron! Mos na haro ɛ mos na nxir jaɛte nga meɛira Iotɛ!

Daɛuri ɛ Zotit ɛɛte perdeÂim ɛ ŋuɛelim i ŋerezise ne kohet t' iãerimit. Θepisni Zotn' ɛ vertɛte, sɛ dot' u dergoŋe durim e perdeÂim ne zemert.

Ha siÂni ãɛ ner ment sa kane hɛqure te Mirete, q' u prune bɛse! Ata p' andaj hoqne vɛte, qe te mos qahɛmi nɛ, ãɛ te mos pandɛhim sɛ iãerimi ɛɛte pɛbɛɛ i Zotit.

Vdɛkj' ɛ ŋɛrezise ɛɛt' ɛ iãure ɛume! ãɛ mynxyr' ɛ maãɛ, po i urti ç' do ge, qe vjɛn nga Zoti, ɛ duron ãɛ nuk' ɛ prɛt ɛprɛsene nga Hɛrendija.

Sindekur ndron trupi liŋene, aɛtu ãɛ ɛpirti ndron trupne, po ɛɛte per jɛte gaÂ.

Mos unxitoni kûpe, t' i vini ne ãɛt te vdɛkurite, po mbajini ŋe dite, dy, tri, katre, pɛse, ŋe jave, pas kohese, qe te jɛte ɛ pas s' mundjɛse.

Jane ɛume s' mundjɛ, q' ɛ pefɛjne ŋerine si te vdɛkure, po ajo s ɛɛte vdɛkj' ɛ vertɛte. Ɛume ŋeres pine disa dit si te vdɛkure, pa xguhɛne parŋehɛrɛ!

Andaj te vdɛkurite nuk' ɛɛte mire te vihɛne çpɛjt ne ãêt.

Ha kjo pun' ɛɛte mekat' ɛ maãɛ! Ɛume hɛre dɛjte s' i pahene ŋeriut ãɛ fryme s' dukɛte te mape, zãɛ ftohɛte farɛ, sa ɛ pandɛhine te vdɛkure, po ɛɛt' i gaÂe!

Te vdɛkurine tà ɛohe ɛeroŋesi, ne mos paste ɛeroŋes, ata, qe ŋohene mire ɛ jane te pjɛkure, te kupetonɛte farɛ faqɛza vdɛkja ɛ te mos mbɛse dyɛime as pake, pasdaj te virɛte ne ãɛt ŋeriu.

Sɛ ndryɛɛ munt te vihɛt' i gaÀe, pa kjo eɛte pun' ɛ maës ɛ ɛnm' ɛ ɛemetuare ë' ɛ maÀekuare!

Sido te jɛte, kûpe s' ben te virɛte ne ës̈t ate dite, qe vdɛs; kur s' eɛte ɛume nxehte, sa mê vone mê mir' eɛte.

Hɛrezija me kete pune duhɛte te mɛjtohɛne ɛume.

T 'urtete mɛjtohɛne mir' ɛ bukurë me ç' do pune, s' pɛndohɛne pasdaj.

Sɛ te Mirete ës̈ane: Mos ufutni dukɛ dɛɛure ne pɛzik, ruhi, t' u ruaŋe Hɛrendija. Sɛ Hɛrendija i ës̈a ment ŋɛriut, te kupetoŋe ɛ te xŋɛës̈e te mirene.

Ha jɛta eɛt' ɛ perzjɛre mɛ gas ɛ mɛ hɛlm, pas hɛlmit Zot' i vertɛte ɛp ës̈ gaze, sɛ pideSija eɛte ne doret te tî, ɛ dor' ɛ tî eɛte mbi pidë duart te ŋɛrezise. Fjala ës̈ote: Mos ugezo, ô i gezuare, mos uhɛlmo, ô i hɛlmuare!

Pidë ndryɛohɛn' ɛ perɛeritene, vɛç fytyr' ɛ Zotit te vertɛte s' ka ndryɛimɛ!

Her te vdekurite fal-jû-ni Zotit ɛ lut-jû-ni dukɛ ës̈ene:

Zot i maë ɛ i vertɛte! Zot i jɛtes' ɛ i pidesise pa ɛok ɛ pa te ŋgare! Drit' ɛ pidë jetɛvet! Gpirt i pidë ɛpirterave! Zot meɛire-ɛum' ɛ ës̈embjɛ-maë! E vertɛt' ɛ se vertɛtese!

Mos na vɛre rɛ te mɛtat' ɛ mos na ɛkruaj mekatate, po fal-na fajɛte, mos na lɛre n' ɛpesire, po ɛp-na dritene tënde, dritene, qe ndrin pidesine, fali ɛpirtit ɛpetim ës̈ gas ɛ drite, sɛ ti jɛ ndjeqes ɛ drite-ës̈enes.

Meɛira Iotɛ eɛte m' ɛ maës sɛ mekata jone ës̈ Mbrɛterija Iotɛ eɛt' ɛ pa-sosure ë' ɛ perjeteeme.

Urës̈eri Yt u ɛp drit pidë qiɛjet, dergon vɛren' ɛ ŋgaÀ lulɛt' ɛ vdɛkura, nxjɛp ditene nga nata ës̈ gɛ-Àimne nga vdɛkja si ës̈ te gaÀene nga i vdɛkuri.

Fali drit' ɛ mesire ɛpirtit ɛ kaλɛ ne mbleɛt te atyre, q' i kɛ prane, sɛ mesira Iotɛ eɛt' ɛ ɛume.

Keɛtu eɛte fund' i ŋeriut, p' andaj ŋeriu te mos mbaheť i rend' ɛ i larte, ɑ̈ɛ te mos beŋe ge tjatre, sa te jete gaλ, vɛç miresise.

Has vdekjɛse i pasuri ɛɑ̈ɛ i varferi, mbreti ɛɑ̈ɛ ɛerbetor' i tija ŋe jane.

Duaj mê ɛume te Zon' ɛ jetese sɛ jetene, sɛ Ajy eɛt' i perjeteem.

T' urtet' ɛ te mirete nuke jane si te liqt' ɛ te mapete ndaj Zotit.

Dy veta remojn' ɛ bejne puse mb' uɑ̈e, po ŋeri ɛ ben te pin' uje uɑ̈etarete, ajy tjatri ɛ ben pusne, qe te bijene ŋerezija brenda!

Te parene ɛ meson Hɛrendija, te dytene ɛ ɛpije djaλi.

Ho kûp' ɛ drejta ɑ̈' ɛ vertɛta nuke humbet, sado te mos dihete, me se fundi del ne ɛɛet, sɛ Zoti ɛ ka uruare.

Beji mir' ati, qe te ka bere mire, fali fajne ɑ̈ɛ ati, qe te ka bere keq, ne munte, beji ɑ̈ɛ ati mire, sɛ ɑ̈ɛ armikne ɛ xbut miresija.

Mema ɑ̈ɛ ata umunduan' ɛ te pitne, mundohu ɑ̈ɛ ti ɛ veri ne prehje ne kohet te plɛqerise.

Hariu Zotn' ɛ vertete tâ besoŋe ɑ̈ɛ-uɑ̈en' ɛ Zotit te mos ɛ haroŋe: ɛpirtin' ɛ tî tâ sbukuroŋ' ɛ tâ lartesoŋe; zemrene tâ qepoŋ' ɛ tâ emblesoŋe; trupne tâ ɛikoŋ' ɛ tâ fortesoŋe; memen' ɛ atene ɑ̈ɛ birin' ɛ bijen' ɛ motren' ɛ veλane ɛɑ̈ɛ giɑ̈e faren' ɛ fisn' ɛ miqesin' ɛ te tere ŋerezine tâ doj' ɛ tâ nderoŋe; nga miresi ɛ nga ŋerezija te mos ndahete; te ligat' ɛ te keqijate t' i deboŋ' ɛ t' i mergoŋe; p' ahɛrɛ behete ŋeri i mbaruare.

M' i dasur' ɛ m' i ɑ̈emɛure nga mema ɛ nga ata, nga biri ɛ nga bija, nga miqt' ɛ nga ŋerezija, ɑ̈ɛ

nga gjëlë miresite, qe na fali Zot' i vertete, este Memëdsu.

Maÿ' i Memëdsut s' hapohete kûpe, pa nëriu jaste Memëdsut s' gen dot shetim ε s' ben dot pune, nëriu i merguare pëj Memëdsut este per jete fat-zi, shirtin' ε ka ne brenge, zemra s' i prehete kûpe, pa ës gesendi s' i ka duk!

Nuk' ε shihni se ës zogu ε do ës s' ε hapon kûpe Memëdsne, nga do te veje, prape kûshet' ε gen folsne! Kombi, Memëdsu ës daguri ε tyre kan' urate sume nga Zot' i maÿ ε i vertete.

Komb' i tere este ne femije ës shtepi ε mem' ε ate ka Memëdsne te tere.

Gjëlë ne komp este ne trup ε ne shirt; sicili nga nërezija este ne cop' ε ati trupi ε te gjëlë baske jane ne. Sindekur semurete trup' i tere, kur ëemp ne gjet, astu ës gjëlë ne komp demohete, kur ε gen demi nerene nga gjëlë djemt' ε Memëdsut.

Ha ës pabëserija ε Memëdsut ë' ε kombit este mekat' ε maës, qe s' falete kûpe ës ndaj nërezise ës ndaj Hërendise.

S' ka ne jete mê i lik nëri, se traletori i Kombit ε i Memëdsut! Si mjër' ajy! . . .

Sindekur duhete per ne shtepi te perpiqsne gjëlë te shtepise, astu per ne Memës duhete te perpiqet' i tere Kombi. Sε miresi ε Memëdsut est' ε baske, astu ës ndëri ε turpi.

He Komp ka ne guhe, gjëlë sa flasene ne guhe jane djemt' ε ne Memëdsu, ës *te* gjëlë bijt' ε ne mems ë' ε ne ate, kane ës ne gak, ne vetij' ε ne vetedije, ne fytyr' aferô ε ne menyre.

Astu kane ne te vertetet ës ne bese gjëlë djemt' ε ne Memëdsu; se besojne gjëlë Zotn' ε maÿ ε te vertete, q' este Zot i jetevet ës i gjëdesise pa ane; bε-

BIBLIOTEKA KOMBËTARE TIRANË

sojne te Mirete, ãs miresine per te mire, ε ligesine per te lige; p' andaj kane te te[illegible]e bes[illegible]ε në fε.

Ne Komp ε ηe Memeãs mbaltε me bagetin' ε me bujqesine, mε tregetine ãs ma artat' ε me ηjeε-terite: po mê εume mε diturit εvne dãεurit te Kombit ε te Memeãεut.

Kombi εεte εume mire te nxjεpe nga Memeãεu i ti giãe ç' i duhεne, te vεεηe poben' ε Memeãεut ãs t' ueqehεte mε bulmεtt ε mε driãet te ti. Aεtu ãs ηe εtepi. Po sot nuke munt te εkoηe se giãas me kete menyre, sε i duhεte te ãen' ε te mape mε kombεt te tjere, sε nεvojate s' mbarohεne dot.

Ne komp, qe mεr nga te huajte aqe, sa εp, mbεtεte me ηe εkaãe ne kamjεt; kur mεr mê pake nga c' εp, benεte m' i pasure; kur εp mê pak' ε mεr mê εume plaçke, dalε-nga-dalε varferohεte. Π' andaj kjo pune do vene rε mε kujdεse mire.

Aεtu ãs ηerezija: Djεmt' ε Memeãεut kur lindin' aqe, sa vdεsene, numur' i Kombit ηendεte me ηe εkaãe: kur lindine mê pake nga ç' vdεsene, Kombi pakesohεte; kur jane mê te εum' ata, qe lindine, ng' ata, qe vdεsene, Kombi εtohεt' ε maãerohεte. Keu ãs kafεet' ε bagetija.

Ne komp, ηe εtepi, ηe ηeri duhεte giãeηe te fitoηe mê εume sε ç' prie, a te prieηe mê pake sε ç' fiton.

T' apatisurt' ε t' ikurit' ε Memeãtarevεt Kombin ε pakeson ãs Memeãen' ε εkrεton dalε-nga-dalε. Π' andaj kejo εεte pun' ε lige ã' ε maãekuare.

Zot i maã ε i verεte s' εp kûqe gas ne zemert t' ati, qe lε ε hapon a sperndεron ε traãeton kombin ε Memeãεne; t' ati, qe s' ndεron ε s' do memen' ε atene, motren' ε veãane, faren' ε fisne, memeãεtaret' ε giãe ηerezine: t' ati, qe s' ueqεn kafεet' ε bagetine ãs s' i ka ne kujdεse, po i mundon;

t' ati, qe qɛs ɛ perqɛs, ɛan ɛ demon ŋɛrezine ãɛ t' ati qe s' punon, po perton.

Zot' i vertɛte ɛ ka uruare ate Memeãɛ ɛ ate ɛtepi, qe punojne bupate ãɛ grate ɲa pertim per tê nd' uãet te Zotit ɛ s' i bijɛne pas djaλit ɛ djaλezivɛt.

Sa ŋɛres, sa ɛtepi, sa fisɛ ɛ sa fare uɛuane! sɛ kejo jɛt' eete ɛkaλe! te tjɛre ŋɛres te tjɛra ɛtepi ɛ fare ululezuane!

Ho i miri mbahɛte ment ɲiãeŋe per mire, i ligu per likɛt.

Sa kombɛ mbi faqɛt te ãeut urezuan' ɛ uɛuane per jɛte! ã' ɛmer' i tyrɛ humbi!

Ho Gqipetarete kane pasur' uraten' ɛ Zotit ɲa kûpe kombi yne s' ka rene poete, po ka qene mɛ ɛmere ne jɛte.

I pari komp i ɲiã' Evropese eete kombi yne, Gqɛh ɛ te tjɛre kane arãure pasdaj nga vendɛ te huaj ɛ jane te mbleãure pɛj t' apatisurɛt. Gqipetari ka qene qe laɛti i Zot' i vendit.

Il' andaj Gqipetarete kane pasure qe se pari vɛtija te mira ɛ te bukura ãɛ te larta ɛume. vertɛt ɲrindite t' ane kane pasur' ɛmre te maã ne ɲiãe bote, si Alɛksandr' i maã, Ilipua i maã, Tɛfla, Fɛnçua, Kostandin' i maã, Skendɛr-Bɛu, QypriÀitɛ, Mɛhmɛt-Aliu ɛtj. ɛtj.

Aɛtu ãɛ sot Gqipetarete ãɛ nga vɛtijate eãɛ se ɲiãaɛ jane mê te mir' ɛ mê te pare nga ɲiãe bota.

Ho pasketaj duhɛte te jɛmi ɛume mê te mire nga ç' kɛmi qene. Sɛ t' urtete kane ãene: Apɛsɛje ãɛ mesoje djalene mê ɛume nga vɛthɛja jotɛ, sɛ ajy eete per ŋe kohe, ɛ cila eete mê tɛj nga koha jotɛ.

Koha s' vjen pas tɛje, ti hiq pas kohese. Veλɛzere Gqipetare! te hyjme pasketaj mê ɛume n' uãet te Zotit ɛ te ŋɛrezise, qe te mos turperojme ɲrín-

dite t' ane; te prɛkim urtesin' ɛ miresine, te mesojme ɲuhene tène, te zeme diturit' ɛ mesimɛte, te bejme ɲaqen' ɛ miqesine ãɛ baɛkimn' ɛ vɛλazerin' ɛ ɲesine; te duame tere kombin' ɛ te ɲiđe memeãɛtarete ãɛ Memeãɛne; te hyjme ne qytɛterit ɛ ne ɛpetimt; pa te na ɛohe Hɛrendija.

Zot i mađ ɛ i vertɛte! te qofsim fale! Falna urtesine, ɲerezinę, miresine, veλazerine, miqesine, baɛkimn' ɛ ɲesine, uãene tènde te drejte, ɲxirna ne drit' ɛ mos na lɛre n' ɛpesire; mergona nga te keqijate, nga menija, nga zihja, nga zemerimi, nga ɛarja, nga vjeãja, nga vrasija ɛ nga ɲiđe te pauãate; mos na lɛre kûpe ne mundim ɛ ne te kɛqɛ ãɛ nde nɛvoje.

Zot! fali Ɛqiperis' ɛ Ɛqipetarevɛt, q' i falɛne ɛmerit tènt, ɲiđe te mirate, qe kɛ ne jɛte, ãɛ merɣoji nga ɲiđe te ligate.

Epi ɲɛriut ɛpetimn' ɛ fatbarãesine, Memeãɛut driđ' ɛ bɛgati, ɲese duk, zemerese ɲɛrezi ɛ butesi, ɛpirtit lartesi ɛ miresi, memes' ɛ atese femije, femijese daɛuri, kafɛevɛt ɛ bagetise uɛqim ɛ gas, folɛse zoq, zogut folɛ, bimese kaλi, kaλirit buke, lumit uje, te varferit ndihme, zogut druãɛ, drurit pɛme, sɛ Ti jɛ Zot i mađ ɛ i vertɛt' i ɲiđesise pa-ane!

E Hɛrendis' ubefte.

FUNT.

BKSH

URTƐSIJA

Zoti eɛt' i maď ɛ i vertɛte.

Diturite na pefɛjne faqɛza Zotɲ' ɛ maď ɛ te vertɛte.

Haɲesira pa ane, ɠiďesija pa funt, qiɛjte pa kufi jane flɛtorɛ ɛ Zotit.

Yjte pa te sosure jane ɵkroɲaf' ɛ arta te flɛtotorɛs' se Zotit.

Diturite na ɵpijɛne ƿɛr ne qiɛj ɛ na trɛgojne bukurin' ɛ ati Zoti.

Eďɛ ďɛu ɳ' yǎď eɛt' i qiɛǎit! ɳe ɵkendijez' ɛ keputure nga diɛǎi, ɳe ďenɠiǎď i mbuluare.

Si ɠiďe yjt' ɛ tjɛre, aɛtu eďɛ ďɛu ɵendin ne haɲesiret, dukɛ arǎure potuǎe diɛǎit ɛ dukɛ kǔyɛre mi boɛtit te vɛt.

Nga te potuǎuarite pɛď diɛǎit ben dimerin' ɛ vɛrene, nga te kǔyɛrite mbi boɛtit ben diten' ɛ natene.

Ner mɛtalɛt te ďɛut, ner barerat ɛ ner druret, ner flɛtet ɛ ner lulɛt, ner pɛmet ďɛ ne ƿyret ɛ ne ɵijet te tyrɛ, ne kafɵet ɛ ne ɵpɛst diturite na trɛgojne fuqin ɛ Zotit te vertɛte.

Zoti eɛte drit' ɛ qiɛǎit ď' ɛ ďɛut. Ngado kǔshɛmi ɛ tɛkuo ɵikojme ɵoheme fytyren' ɛ Zotit. Sɛ ajy krɛu ɠiďesine, ďɛ ɠiďesija eɛt' aju vɛte.

Sindekur ŋgrihεte avuλi ŋga dεti ës benεte rε, pa bijε εi ës lumeŋte ε εpijene se riε ne dεtt, aεtu ës nε vime ŋga Zoti εës kδεhεmi prape ndaj soje.

Hεriu vεtem vεthεn' ε tija te ŋohe mire meson ç' eεte Zot' i maδ ε i vertεte.

Sε Zoti eεte m' afere nεε sε nε vεte. Ajy eεte ŋe dεt ës nε jεmi valet' ε tija.

Kur dεε Zot' i vertεte te diltε vεte ne εεεt krεu ne jεte ŋεrine me fytyret te tija.

Ha tε ŋεriu i mir' ε i mbaruare, n' urtesit, ne miresit, ne diturit te tija eεte ës Hεrendija εës e-ŋpελite εδε papajsa εës ŋiδe ç' i duhεne; sε kujt jù ëa urtesija, jù ëa ŋiδe miresija.

Sindekur eεte ës ne ligesit te ŋεriut djaλi vεt' ε djaλezite ës sketεpa ε ŋiδe te keqijate.

Hεriu εεt' i liruar' ε i papεnguare; po ka εpirtine uδepefεŋes ne miresit, ka mendjene, ŋεh te miren' ε te ligene, ka zemrene, qe çemon miresine, ka vεtedijene ŋykates, ka ŋohene pεεe, qe çquan ŋiδe punete, ka turpine ne faqε, qe ruan nδerine.

Hεriu εës miresine εδε ligesine ε ka ne dore. Ho ŋεriu i Hεrendise s' i qasεte ligesise duks qene miresija ne εεεt ε ne doret te tî.

Sε miresija te nxjεr ŋiδŋe ne miresit ε ligesija te εpijε kurdohεre ne te keqijate.

Maδeri ε lartesi ε ŋεriut eεte vεtij' ε bukur' εë' ε pelqyεre.

M' i mir' i ŋiδe ŋεrezise eεt' ajy, q' i ben mire ŋεrezise.

M' i maδ' i ŋiδe kombit eεte εerbetor' i tyrε.

Kuε i εp te varferit, i huan Hεrendise.

Ajy, qe δote te pεmεne, ε' i bεsojn' as te vertεtene.

Ate, qe s' do te tà bejne ty te tjεrete, mos uà bej ës ti atyrε.

Ti' ata, q' i vune bɛse ŋɛrezise, uperpoqne per te ndaluar' ɛ per te merguare ŋɛrine nga te keqijate, ãɛ per te prure ŋɛrine ner ment ɛ mb' uã' ɛ ne lige.

Ha ata s'jane te ndare, po jane ŋe ɛpirt ɛ ŋe trup ãɛ lig' ɛ bɛs' ɛ geʎim' i tyrɛ ɛɛte ŋe ɛ s' ka te ndare.

Sɛ bɛsa ɛɛte ŋe fjale, po ɛ ɛtuan' ata, qe s' dine.

Ha kane ãene:

Uã' ɛ Zotit ɛɛt' s vertɛta; kuɛ ben miresine, ɛ ben per vɛthɛ, kuɛ ben ligesine, ɛ ben per koket te tí.

Mos ɛaj, mos viã, tɛk s' kɛ vene mos mɛr, beji ndɛr ŋɛrezise.

Mos qerto, mos hiq, mos kaʎezo ɛ mos djaʎezo, sɛ dɛl i turperuare.

Ki meɛir' ɛ beji mir' ati, qe ka nɛvoje.

Duaj memen' ɛ atene, motren' ɛ veʎane, birn' ɛ bijene ãɛ giãe ŋɛrezine.

Si giãe ŋɛrezite kane lindure nga ŋe mem' ɛ nga ŋe ate; pa kane ãɛ ŋe fytyre; ɛ ajo fytyre ɛɛt' ɛ Hɛrendise.

Ki ɛpirtine te pafeʎiqure, mendjɛne te palyɛre, zemrene te qeruare.

Uã' ɛ vertɛt' ɛ Zotit ɛɛte ŋɛrezija.

Diturija ãɛ padija, miresija ãɛ ligesija, ɛ vertɛta ãɛ geŋɛɛtra, ŋɛrezija ãɛ kafɛerija nuke jane kũpe ŋe. Sɛ uã' ɛ Hɛrendise s' baɛkohɛte mɛ ruget te djaʎit. Hapajsa mɛ ɛketɛpene s' perzjɛhɛte.

Lum ajy, q' i vɛtɛ Zotit te vertɛte mɛ zemere te pafeʎiqur' ɛ mɛ ɛpirt te palyɛre.

Sɛ trupi vdɛs, po ɛpirti s' vdɛs, si ndron trupi pobene, aɛtu ãɛ ɛpirti ndron trupne.

Zot' i vertɛte nxjɛr te vdɛkurine nga i gaʎi ãɛ te gaʎene nga i vdɛkuri.

Hena mblohɛt' ɛ hahɛte, pa prape perseritɛte.

Lulɛte fiɛken' ɛ ðahɛne, pa se riɛ çɛlɛn' ɛ lulezojne.

Ho ate trendafil' ɛ bukure qyɛ ɛ sbukuron ðë mê ɛerbɛsa ɛ kujdɛsa; aɛtu ɛðɛ miresija ŋɛrin' ɛ larteson ë' ɛ ndɛron.

Kur ɛ ha krimbi trendafile, nuke mbɛtɛte ŋe fare pembi?

Aɛtu ɛðɛ ligesija ŋɛriut i ha ŋɛrezine ë' ɛ lɛ ŋe fare kafɛɛ.

Vertɛt ŋɛrezite vdɛsene, po ŋɛrezija nuke pakesohɛte; sɛ tɛk i biri pɛihɛt' i ati.

Il' andaj Zot' i vertɛte vû martesen' ɛë' ɛ bɛkoj, sɛ ɛton ɛ ɛumezon ŋɛrezine.

Te gaÃit beji ndɛr, te semurit ɛerbɛse, te vdɛkurine zerɛ ŋgojɛ per mire.

Te vdɛkurine mos ɛ mbulo çpɛjt; te zou' ɛ hɛlmit rekojɛ; te vdɛkurin' ɛ qaj mɛ zemr' ɛ mɛ lot, mos mɛ vaj ɛ mɛ ulerime, ðɛ zine mbajɛ sa ka hijɛ.

Duaj Zotn' ɛ mað ɛ te vertɛte, ðɛ fal-jû dukɛ bere mire ŋɛrezise.

Duaj ŋiðe ŋɛrezine ɛ ki kujdɛse per kafɛete.

Duaj me ɛume ŋga ŋiðe Memeðene, Memeðetarete ðɛ ŋuhene tëndɛ.

FUNT.

LIG' E ПERJETΕϬM' E ϬQIПETA-REVET

Γiϑe Ϭqipetarete duhεte te jεne veλεzer' ε miq ne mεst te tyrε.

Bεsa s' eϐte mire te na ndaη' ε te na perndaηe.

Te ɣiϑe kεmi bεse Пεrendine εϑε mem' ε ate Ϭqiperine.

Пa sicili lεt' i falεte Zotit si te doje. По kjo pune te mos na ndaηe.

Myslimanete te mos hiqεne mê te mbeϑεη, sεpsε jane Myslimane.

Te Kriϐtεrete te mos behεne mε armiqt' ε Ϭqiperise εϑε te Ϭqipetarevεt ε te Ϭqipεse, sεpsε jane te Kriϐtεre.

Sε Ϭqipja, Ϭqiperija, Ϭqipetarerija jane te baϐka ϑε ηe per ɣiϑe Ϭqipetarete. As ηe s' ka pjεse mê te ϐum' ε mê te maϑε.

По te jεmi ɣiϑe veλεzer' ε miq te daϐure.

Sε ɣiϑe jεmi ηe fis ε ηe fare, kεmi ηe ɣak ε ηe ɣuhe.

Te mos ϑεmi kûpe Mysliman' ε te Kriϐtεre, Orϑoϑokse ε Katolike, po vεtem Ϭqipetare εϑε te baϐkuar' ε te pandare. Ϭεge ε Toske jane εmera vendi ε menyrε te foli dy veλεzrveε, eϐte ηe, si kur ϑεmi

Gkodran ɛ Dibran, a Gorar ɛ Lap ɛ Çam, a Hasan ɛ Hyɛɛn, a Пɛrikli ɛ Bimosðɛn.

Te perpiqɛmi te ɣiðe per Gqiperine, per Gqipetarete ɛ per Gqipɛne.

Ajy ɳɛri, qe s' ka daɛurin' ɛ Memeðɛut ðɛ te Memeðɛtarevɛt, ɛɛte ɳe fare kafɛɛ, p' ajy, qe vuan per te huajte ɛɛte farɛ i humbure ðɛ i pabɛɛe.

Ata, qe perpiqɛne per armikt' te Memeðɛut ɛ te Memeðɛtarevɛt te tyrɛ s' di farɛ si t' i quaɳ.

Keto jane mapezirera, qe s' i kane farɛ hijɛ Gqipetarit.

Пr andaj te behɛmi ɣiðe veλɛzer' ɛ miq ɛ te duame ɛoku ɛokne ðɛ t' i ndihim mɛ ç' do fare menyrɛ ɳɛri tjaterit.

Nakare tà hɛðim poɛte, ɛ ne vendit t' ati te kɛmi daɛurine, sɛ nakari ɛɛte si zjari.

Baɛkimi bijɛ fuqine. Гiðe kombɛte dukɛ baɛkuare ɛpetojne Memeðɛn' ɛ tyrɛ nga ç' do pɛzik ä' ɛ ndɛrojne dukɛ lulezuare ɛe ɣiðaɛ.

Duhɛte te kɛmi te ɣiðe daɛuri te maäɛ per Memeðɛn' ɛ per Kombine tène ðɛ deɛire te ɛume per mbroðesit.

Aɛtu munt tà lartesojm' ɛ tà sbukurojm' ɛäɛ tà ndɛrojme Gqiperinë, te ndritojm' ɛ fatbarðesojme ðɛ ɣiðe Gqipetarete. Sɛ kɛu kane punuare ɣiðe kombɛte, qe jane qytɛteruare.

Пa punuare ɳɛriu nuke traɛegon ɣesɛndi, pa leruar' ɛ pa bjɛλe s' kor dot.

E par' ɛ ɣiðe mbroðesivɛt, q' i duhɛne ɳe kombi ɛɛte ɣuh' ɛ Memeðɛut. Sɛ nga ɣuhet' ɛ huaja s' munt te mape ɳɛriu kûpe dritat' ɛ diturivɛ si duhɛne.

Гuha ɛ baɛkon kombine, ɛ ndriton, ɛ nxjɛr nga ɛpesira, ɛpirtin' ɛ mendjɛn' ɛ larteson, vɛtijat' i sbu-

kuron, vɛtedijen' ɛ ŋohen' ɛ lulezon, veλazerin' ɛ ɛtoŋ ãɛ miqesin' ɛ ɛumezon.

Γuh' ɛ ŋe kombi s' ɛɛte ndaluare as munt te ndalohɛte kupe.

Me komp ç' vlɛfte t' i vere vɛthɛse, ate i vene ãɛ te huajte.

He ŋɛri sado te mira te kete per vɛthɛn ɛ tija, s' munt te jɛte fatbarãe, po te kɛte Kombin' ɛ Memeãɛn' ɛ vɛt fatzi. Sɛ mendja ãɛ ɛpirti ɛ vɛtedija nuke prehɛne kupe.

Π' andaj piãe nɛ Gqipetarete duhɛt' te perpiqɛmi piãeŋe per Gqiperine, per Gqipɛne ɛ per Gqipetape. Sɛ ndryɛe nuke pojme dot mɛ ndɛr nde jɛte.

Foɛŋerite, zemerimɛte, merite ɛ piãe te pauãate duhɛt' t' i lɛme, pa te vɛstojme pun' ɛ te vɛmi mbroã.

Γuha jon' ɛãɛ diturite jane ɛume te nɛvojɛimɛ, ɛɛ mosqenja ɛ ɣuhese ãɛ padija ɛ kane lene Gqipetare pas ɣɛr sot. Sɛ ŋɛriu i paditure eɛte dru i pagãendure.

Γiãe Gqipetarete, ãɛ paresija ãɛ veŋelija duhɛte te jɛne me kete mendjɛ. Πo paresija te benɛte uãeŋefɛŋes per veŋeline.

Daɛuria ɛ Memeãɛut eɛte piãe bɛsa. Eãɛ zogu kerkon folɛzen' ɛ tija.

Daɛuria ɛ Memeãɛut bijɛ ãɛ daɛurin' ɛ veλazerine ãɛ miresin' ɛ Memeãɛtarevɛt.

Aɛtu ãɛ daɛuria ɛ baɛkim' i Memeãɛtarevɛt bijɛ daɛurin' ɛ Memeãɛut.

M' i maãi tà doj' ɛ tà ndɛroŋe ãɛ tà perkujdɛsŋe mê te vogeline.

M' i vogeli praŋe te ŋohe raãen' ɛ kufin' e tî ãɛ te doje mê te maã' ɛ ti beŋe ndɛr.

Maãerija nuk' eɛte ne mapezit ãɛ ne babezit ɛ ne

rendesit, as ne ligesit ɛ ne kusarerit ãɛ ne djaÂezit ɛ ne te tiÂat.

Sɛ kuɛ ngrɛ kryɛ perpjɛte Zoti ɛ ɛtijɛ poɛte ãɛ ŋɛrezija ɛ merzitine.

Po maãerija eɛte n' urtesit, ne miresit, ne ŋɛrezit ɛ ne te tiÂat.

Sɛ ajy, q' uŋ kryɛte, Zoti ɛ ngrɛ ã' ɛ larteson ɛãɛ ŋɛrezija ɛ ndɛron.

M' i miri ɛ m' i maãi i pjãe ŋɛrezise eɛt' ajy, q' i ben mire ŋɛrezise, ãɛ m' i ligu eɛt' ajy, q' i ben likɛt.

Pjãe miresite jane n' urtesit. Urtesija eɛte drit' ɛ uãepefɛŋes per ŋɛrezine.

Daɛuri ɛ Cqiperise ã' ɛ Cqipɛs' ɛã' ɛ Cqipetarit munt t' u xbrɛse te tera miresite pjãe Cqiŋetarevɛt.

Eãɛ ç' do pê, q' eɛt' ɛ mire per Cqiperine, eɛt' ɛ mire ãɛ per Mbrɛterine, ɛ ç' do pune, q' eɛt' ɛ lige per Cqiperine, eɛt' ɛ lige ãɛ per Mbrɛterine.

FUNT.

ΘELB' I KURANIT

Levduare qoft' ajy, qe beri giđesine,
εđε giđesija eεt' ajy vεte.
Qεεe ne te pεεhete, pa kur dεεa
te dal ne εεεt, krεva ηεrine.
Zoti eεte dεt, nε jεmi valet' ε tija.
Hεriu eεte flεtotorεja, qe flet nde jεte.
Ajy, qe kupetou vεthεn' ε tija,
mεr vεε đε Hεrendine.
Bεεa eεte ηe fjale po ε
εtuan' ata, qe s' dine.

M' εmerit te Zotit mađ, q' eεte ndjεεe mađ ε meεire εume.

Levdat' i qofte Hεrendise, Zotit te mađ te giđeεise, q' eεte ndjεηes ε çperblεηes, eεte Zot' i dites' se bεεese. Ty te falεmi ε Ty te lutεmi! fal-na uđen' ε drεjte, uđene q' u đε te parevεt t' ane, mos na lεre ne mundim ε n' εpesire.

Kejo flεtorε eεte uđe-pefεηes per te mirete, qe s' bejne kupe pune te lige, đε bεεojne Zotn' ε mađ e te vertεte, si i falεne đε apene nga ç' u fali Zoti. Ata jane ne dritet te Zotit ε ne θpetimt.

Ata, qe bεεojne Zotn' ε vertεte εđε pavdεkjen' ε

ɛpirtit âɛ bɛjne miresine, Zot' i maδ i do ɛâɛ s' kâ frik' ɛ brɛnge pɛr tâ, no Myslimane qofsine, no te Kristɛre, no Israilitɲ a ne bɛse tjatere.

Fal-iu-ni Zotit te vertɛte, âɛ ɛpuni te varferɛt; ç' do te mire, qe te beni, dotà pɛni ndaj Zotit, sɛ Zoti i vertɛte u ɛsh â' ɛ di ç' punoni.

Πapajsa s' ɛste vɛtem pɛr Israilitɲte, a per te Kristɛrete; po ɛste per pid' ata, q' i falɛne Zotit âɛ bejne punerat' ɛ mira. Ata pɛjne çperblimn' ɛ punes' se tyrɛ ndaj Zotit âɛ jane ne prehjɛ.

Zot' i vertɛte ɛste, âɛ tɛk lint diɛλi âɛ tɛk pɛ' rendon, nga do te kâehi, andɛj ɛste fytyr' ɛ ti, sɛ pidesin' ɛ ka puɛtuare, â' ɛ di ç' do pune qe behɛte. Ç' ka nde âɛ ɛâɛ nder qiɛj, pide jane n' urâerit te Zotit.

Θoni: Bɛsojme Zotn' ɛ vertɛte âɛ ç' i dergoj Muhamɛtit, Ibrahimit, Ismailit, Isaakut, Jakobit ɛ te niperɛt te ti; Bɛsojme ç' i dergoj Musajt ɛ Isajt âɛ pide te tjɛrevɛ, pa s' i ndajme ɲerine nga tjateri, âɛ ɛpɛmi tɛ Zoti.

Beni mɛ pide zemere mire ɲeri tjaterit tɛkdo te jini. Zoti te pide dot' u mbleâe ɲe dite, sɛ ɛste fuqi-ɛume.

Kujtoni Zotn' ɛ vertɛte, t' u kujtoɲe â' ajy juvɛ beni te mirene ɛ mos jini te pabɛse.

Lum ata qe hɛqine te keqijate mɛ durim, ɛ pa mpɛuare. Πɛrendija ɛ pɛɛon ɲerine dukɛ âene urine, humbjɛn' ɛ pese âɛ vdɛkjɛn' ɛ ɲɛrezise ɛ priɛjɛn' ɛ bimravɛt. Lum ata, qe kur i pɛn myxyra, âone: Vime nga Zoti âɛ kâehɛmi prape tɛ Zoti.

Uratat' ɛ Zotit âɛ mɛɛir' ɛ tija âɛ uâ' ɛ drɛjte jane per keta.

Vertɛt ne berjɛt te qiɛjvɛt ɛ te âɛut, ne arâjɛt te dites' ɛ te natese mɛ raâe, n' anijat q' ɛcine ndeper

dɛtɛt per fitimt te ŋɛrezise, ne ɛît qe bijɛ se sipermi ɛ ŋgaλ ãên' ɛ vdɛkure, qe mba disa fare kafɛɛ, n' ɛrerat' ɛ ne rɛt, qe levrijne, ne giđe keto kâ mesimɛ per ata qe jane t' urte.

O ŋɛres! ueqɛhi nga driđet' ɛ ãɛut te mir' ɛ te pandaluare. Mos ɛceni mi gurmet te djaλit, sɛ ɛste aremiku juaj. U meson te beni te ligen ɛ trumbuλimne.

Bɛsa s' ɛste mɛ te kâyɛre nga lint diɛλi, a ngɛ pɛrendon. Bɛsetâr ɛst' ajy qe bɛson Zotn' ɛ vertɛte, pavdɛkjɛn' ɛ ɛpirtit, enpɛλite, fiɛtorɛte ãɛ te derguarite.

Ay qe u ɛp mɛ giđe zemere per daɛurit te Zotit t' aferɛt, te varferɛt, te mjɛrevɛt, uãetarevɛt ɛ giđ' atyrɛ q' i kerkojne. Ajy qe nxjɛr ŋɛrezine nga roberia, i falɛte Zotit, ben te mirene, mba fjalene q' ɛp, kâ durimɛ ne te keqijat, ne kohet te nguɛt' ɛ te pahire. Keta jane te drɛjte ãɛ trembɛne nga Zoti.

Epuni te varferɛt per daɛurit te Zotit, ɛ beni te mirene, sɛ Zoti i do mire-beŋesite. Mos hyni ne pɛzik dukɛ diture. Mos prieni gene tùaj ne punera te pauđa, ɛ dukɛ ãene mite gykatesɛt.

Sâ ɛste pun' ɛ mire t' u beŋe ŋɛriu ndihme atyrɛ qe jane pa mem' ɛ pa ate! ata jane veλɛzerite tùaj. Zoti ɛ di ate qe ben te ligene, si ãɛ ate qe ben te mirene.

Ndihuni ŋɛrezis' s' uaj, t' aferɛt, te varferɛt, te mjɛrevɛt, uãetarevɛt. Te mirate, qe beni, i ŋɛh Zot' i vertɛtɛ. Ajy q' i huan Zotit te vertɛte hua te bukure, Zoti ja ɛton ɛ ja ɛumon.

Zot' i vertɛte ɛste ŋe, ɛst' i gaλ' ɛ i perjɛteɛme, as drɛmit as gumi ɛ mɛr: Jane te tite giđe ç' kâ ner qiɛj ɛ nde ãêt, di ç' ben ŋɛriu, ɛ ç' kâ ne zemere.

Fron' i tija puɛton ɛâɛ qiɛjte ɛâɛ âêne; ɛɛt' i lart' ɛ i paane. Zoti ɛɛh, dɛɲon, ɛ di ɲiđe ç'jane.

Ata q' apene n' uâɛt te Zotit ŋajne mɛ ŋe fare, q' ɛp ɛtate kaλiŋ, ɛ ç'do kaλi ɛp ŋe qint koqɛ driđí. Ata q' apen' ɛ s' ɛ perflasene kane çperblim te mađ ndaj Zotit.

Me fjal' ɛ mire ɛ ŋe ndejɛse vlɛn mê ɛume sɛ ŋê âenjɛ, q' i bijɛ mundim atî, q' ɛ mɛr.

Benjɛne mos ɛ priɛni dukɛ perfolure ɛ dukɛ âene mundimɛ, si ata q' ɛ bejne per faqɛ. Hun' ɛ atyrɛ ŋan me ŋe bime, qe mbiλɛte maje ɛkembit, ŋe ɛî bijɛ âɛ ɛ mɛr. Hun' ɛ atyrɛ, q' apene per daɛurit te Zotit ɛ per miresit te ɛpirtit, ŋan me ŋe kopɛt te mire ɛ te ujiture mɛ ŋe ɛî te bukure, q' ɛp dy pjɛse. Zoti u ɛɛh ç' beni.

Do noŋe juɛ vaλe te kɛte ŋe veɛte plot mɛ puɛ ɛ mɛ fiq, âɛ te pjɛâene ujerate neper mɛst te tî ɛ te kɛte nga ɲiđe pɛmete, pa ne mɛst te ɛe mirese t' i viŋe plɛqerija ɛ djɛmte t' i kɛte foeŋa, ɛâɛ ŋe zjar i mađ t' i perveloŋe ɲiđe veɛtine? Zot' i vertɛte s' i kerkon ŋɛriut ate, qe s' ɛ ben dot. Kuɛdo qe ben miresine ɛ ben per vɛtehɛ. Ati q' i âa Zoti urtesine, i kâ âene ɲiđe te mirate.

Zot' i vertɛte do ata, q' u apen' atyrɛ qe s' kane, ata qe kaperxɛjne zemerimne, ata qe ndejɛjne fajɛt' ɛ ŋerɛzise, ata q' u bejne mire atyrɛ q' u kane bere te keqija.

O ŋɛres! behuni te drɛjte perpara Zotit te vertɛte, q' u beri te ɲiđe nga ŋe ŋerî i vɛtem. Bɛsoni Zotne, ndɛroni memen' ɛ atene, ɛpuni te varferɛt pen' ɛ tyrɛ, mos ɛ perzjeni mɛ tùajne; sɛ kuɛ hâ pen' ɛ atyrɛ, fut zjape ne barkut; pa kjo pun' ɛɛte mekat' ɛ maâɛ. Mos mɛrni uzure mi uzure, sɛ Zot' i vertɛte s' ɛ do ligesine. Zoti ka urâeruare te ɛpni

plaçkene q' u kane lene per te ruajture, ɛâɛ kur te ɲykoni ŋɛrezine, tà ɲykoni mɛ te drɛjte.

Mos âoni vɛç se vertɛtese kupe. Kur ɛpni deɛmime perpara Zotit, lɛ te jɛte âɛ per vɛthɛne t' uaj, ɛâɛ per fisne tùaj, ɛâɛ per miqte, âoni te drɛjtene, si per te varferite ɛâɛ per te pasurite, mos pɛoni as' me ŋ' ane, sɛ Zoti i di ɲiâe ç' beni.

Zòt' i vertɛte beri ŋɛrine ne fytyret te tî, i âa âɛ ɛpirt, nga ɛpirt' i tî, pa ɛ la nekembes mbi faqɛt te âêut.

Zot' i maâ ɛɛte m' afere tɛ ŋɛriu, nga dɛjt' ɛ qafes' se ŋɛriut.

O ŋɛres! mos ubeni te ɲabɛse, ɛ mos dɛlni nga uâ' ɛ Zotit: sɛ Zot' i vertɛte do te miret' ɛ miresine, nuke do te liqt' ɛ ligesine.

I'iâe kafɛete q' ɛcine ne âêt, ɛ ɲiâe ɛpɛste, qe fluturojne, jane si âɛ ŋɛrezite, te ndare ne farera. Zot' i vertɛte te ɲiâevɛ na ka bere ɲati uɛqimne. Eâɛ ajy Zokâi, qe fluturon nd' ɛre eɛt' i Hɛrendise.

Mos i mundoni kafɛete.

Zoti i fali Musajt urtesine ɛâɛ flɛtorɛn' ɛ bɛkuare. ɲa i ndɛroj Israilinte âɛ i ɛpetoj nga xɲɛâ' ɛ Faraonɲɛt.

O Israilinj! i kuitoni te mirat' ɛ Zotit.

Zot' i maâ i fali Kriɛtit te birt te Marise urtesin' ɛ fjalen' ɛ bukurê qe ne foɛŋeri, i âa unɲiÀe ɛ dritene.

Kriɛti u âa ɛerbetorevɛt te tî; Kuɛ vjɛn mɛ mua n' uâet te Zotit? Ata jûperɲɛqne; nɛvɛ vime. Ha âane Zot' i vertɛte! bɛsuame ç' sbriti tɛjɛ âɛ i rame ɲas te dèrguarit tènt, ɛkrua-na mɛ deɛmitarete.

Kriɛti ɛɛte ɛprirt' i Hɛrendise, as ɛ vran' armikete, as ɛ mberdyɛne: sɛ ata, qe bɛsojne Zotn' ɛ

vertɛte nuke vdɛsene kupe, po vɛne ŋga ŋe vent ne tjatere.

Zoti nxjɛr natene ŋga dita ɛâɛ ditene ŋga nata. Nxjɛr te vdɛkurine ŋga i ɡaÂi âɛ te ɡaÂine ŋga i vdɛkuri.

O te Kristɛre ɛ ju Israiliŋ! mos u beni ju armike mɛ Myslimanete. Mytlimanete dote ɡɛjne te Kristɛrete mê t' afere ne daɛurit.

Ju Myslimane! mos flisni mɛ te Kristɛret' ɛ mɛ Israiliŋte pervɛç sɛ mɛ mê te bukuren' ɛ fjalese.

Ɵoni: Si ju âɛ nɛ ɡiđe bɛsojme ŋe Hɛrendi ɛ kɛmi te ɡiđe ŋe bɛse.

Hɛrezite jane ɡiđe veÂɛzere, sɛ Zoti i krɛu ŋga ŋe mem' ɛ ŋga ŋe ate. Kuɛ hɛq ŋɛrezine hâ miɛt ɛ te veÂajt.

Zot' i vertɛte krɛu ɡiđe faret' ɛ kafɛevɛt; ŋga kafɛete viɛi, ɛ ŋ' ato uɛqehi.

Kini ɛume ɡas kur i siÂni mbremanɛt, ɛ kur i leɛoni ne menɡɛst per kuÂote! U ɛpijɛne plaçkate tɛk doni; te mos ieine kafɛete, dote hiqnite ɛume mundimɛ! Vertɛt Zoti juaj ɛete plot miresî ɛ ɡiđe meɛire.

U âa kuajte, muɛkate, ɡomarete, qe t' i kini per te hipur' ɛ per bukuri. Zoti kâ ber' ɛâɛ ɛume ɡerra, qe s' i dini. I pefen ŋɛriut uâen' ɛ drɛjte, po kâ âɛ ŋɛres, qe mergohɛne nga uâ' ɛ Zotit! Ay u xbrɛt ɛine pa pini uje, u mbleron âɛ barerate, q' u uɛqɛjene tufete.

Mɛ ɛine ben te mbiŋe ɡruri, uÂiri, pjɛrɡuÂa ɛ ɡiđe driđet' ɛ pɛmete. Ner keto kâ ɛume ɛeŋa per ata, qe mɛjtohɛne!

Kâ bere natene, ditene, diɛÂine, henene, yjte. Ɡiđe jane n' urâerit te tija. Ner keto kâ ɛeŋa per

prehjɛt te ŋɛriut, âɛ di-

tene per pune. Nga dɛti nxirni ɛume te mira. S' ɛihni anijate, qe çajne valete per te kerkuare nga Zoti te mirat' ɛ tija? S' ɛ ŋihni te miren' ɛ Zotit?

A numurohɛne vaÂe te mirat' ɛ Zotit, q' u kâ ãene! Bɛte ãenes ɛ meɛire ɛume.

Nuk' i do Zoti ata, qe mbahene me te larta, po do ata qe jane t' urt' ɛ i kane prure bɛse, ãɛ heqine te keqijate mɛ durimɛ.

Te ligat' ɛ te mekatate, q' i ben ŋeriu, i mba me qafe.

Zoti eɛte mɛ ata, qe durojne.

Nga paku i bɛpavɛt Zoti krɛu qumeɛtin' ɛ embele, q' uɛqen ŋerine; nga puɛi vɛnene, q' ɛ defrɛn; nga mblɛta mjalteÂ ɛ embele te huaÂit!

Ne giãe heto kâ mesimɛ per ata qe kupetojne. Tiãe ç' jane i krɛu par Zoti ãɛ vû martɛsene. U ãa bupavɛ grâ, ãɛ nga barku i tyrɛ femije. Ne doni te mos mergohi nga ɛ drejta, mɛrni vɛtem ŋe grua, sɛ Zoti s' i ãa ŋeriut dy zemera.

Zoti i di te pɛshtat' ɛ giãesise. Ay u nxjɛr nga barku i memavɛt te xvɛsure se giãaɛ; pasdaj u ɛp degimin' ɛ parjene ãe mentte, qe t' ɛ ŋihni te mirene.

Zot' i maÂ ɛ i vertete kerkon drejtesine, miresine, ãenjene, ner t' aferite, ãɛ ndalon te ligate, te pauãate eãɛ djaÂezite.

Behi te drejte nÂ' uãet te Zotit, mos prɛni bɛn' ɛ bɛsen' ɛ fjalene, qe beni, sɛ kini vene Zotne desimetar. Mos i eembeÂeni asaj gruase, q' ɛ drÂ mire pene pa i çdriãete prape.

Ay, qe ben te mirene ãɛ i prû bɛse Zotit, no grua qofte, no bupe, Zoti i fal ŋe jete fat-baräe ɛ ŋe çperblim te mire.

Zoti eɛte mɛ ata, qe bejne miresine.

Kuɛ ben miresine, ɛ ben per spirtit te tija. Kuɛ

ben ligesine ɛ ben per vɛthɛ. Kuɛ mɛr uâen' ɛ drɛjte, dɛl ne ɛpetimt, kuɛ mergohɛte sojɛ, vɛtɛ n' apatit.

Mos u fole ŋɛrezise mɛ te kɛq, âɛ mos ɛaj ɛ mos qerto, po fole mɛ ndɛr. Behu i poɛtere para syrɛɛ ɛ ji plot mɛ emblesire; âɛ kerko per ta ŋga Zoti meɛire.

Zot' i vertɛte i ŋɛh zemerat' ɛ ŋɛrezise. Nuk' ɛ perze ate, qe kâɛhɛte ndaj sojɛ, dukɛ pɛndohure mɛ piâe ɛemer' ɛ dukɛ hɛqure dore se ligaɛ.

Epu t' aferɛt ate q' u duhɛte, âɛ te varferɛt, ɛpu ŋɛrezise ç, u kɛ map' ɛ ç' u kɛ hua; pɛne mos ɛ priɛ pa pun' ɛ pa nɛvoje.

Hriɛesite jane te veλɛzerit' ɛ djaλit.

Ne mos u ndihç dot atyrɛ, qe kane nɛvoje, folu prâ fjalen' ɛ embele.

Mos ɛ ɛtrengo dorene ɛume, po mos ɛ hap âɛ farɛ, sɛ Zoti hɛr' i ɛp te mirate mɛ dore plot ɛ hɛre mɛ mase.

Mergohi nga kurverija, sɛ eɛte turp i maâ ɛâɛ pun' ɛ lige; vrasja eɛte mekat' ɛ temɛrete!

Lokmanit i fali Zoti urtesine; pa i âa te birt:

Biro! Mos i bej ɛoke Hɛrendise, sɛ eɛt' ɛ maâɛ mekate.

Duaj aten' ɛ memene. Bej miresine ɛ hiqu nga ligesite. Faliu Zotit eâɛ bɛso-jɛ. Hiqi mɛ durim te keqijate ne te pɛçine. Mos u fole kupe likɛt ŋɛrezise ɛ mos ɛperndɛro ŋɛri kupe. T' ɛcurite mos ɛ ki kupe mɛ sqime, sɛ Zoti s' i do ata qe mbahɛne te rende. Ciko tâ vogeloje çapn' ɛ tâ unç zene, sɛ m' i ligu i zerɛvɛt eɛte zer' i gomarit. Nuke ɛeh si keλɛt Zoti natene ne ditet ɛ ditene ne natet?

I ɛeh anijate si çajne dɛne per te gɛture âuratat' ɛ Zotit?

Kur ɛ pɛjɛλene anijene valete posi rɛja, ŋɛrezite

i lutɛne Zetit mɛ bɛs' ɛ mɛ ɲiđe zemere: po mɛ te ɛɲetuar' ɛ mɛ te vene kembe ne tɛrete, te ɛumet' ɛ hapojne!

O ɲɛres! ç' do ɲɛri dotà ɛohe ɛijen' ɛ vdɛkjɛse! Ɲiđe dote dɛlni perpara Zotit te vertɛte! I miri dote jɛte ne prehj' ɛ ne papajse, i ligu ne mundim ɛ ne sketɛpe!

Mos vrisni kupe ɲɛri. Mos vini dore ne ɲet te varferise. Epni ç' kini folure. Kur matni mbuɛɛni masene. Ɲɛɛoni mɛ pɛɛe te drɛjte; sɛ kjo u dɛl mê mire. Mos hiq, mos ɛaj, mos qerto ɛ mos kaλɛzo ɲɛrî kupe. Dote pyɛti per ç' do pê, qe kini bere, per ç' do pê qe kini pare, per ç' do pê qe kini deguare ɛ̈ner te ɲiđa.

Mos ɛceni dukɛ tundure mbi ãêt. Te ɲiđa keto jane te liga ɛ te merzitura ndaj Zotit. Zoti eɛte ɛ vertɛta vɛte. S' i do te liqt' ɛ geɲɛetarete. Nem' ɛ Zotit eɛte mi mundoɲesite.

Zot' i vertɛte u kâ ɲpaλure, dot' u vdɛse; pa dot u ɲpaλɲe se riɛ.

O ɲɛres! faljuni Zotit, q' eɛte ɲê ɛ i vertɛte, Zot' i mađ meɛire-ɛume, Zot' i ɲiđesise pa ɛok ɛ pa ndihmes. Eãɛ beni miresine, qe te jini fat-barãe.

Lum ata qe bɛsojne Ɲɛrendine, q' i falɛne mɛ poɛtesi, qe s' ãone kupe fjale te turpɛimɛ, q' i apene varferise, qe s' bejne kupe te pauãe, qe mbajne fjalen' ɛ bɛsene; eãɛ mergohɛne nga ɲiđe te keqijate. Ata jane ɲɛrezit' ɛ Ɲɛrendise.

O ɛpirt' i mire! kđɛhu tɛ Zoti yt i gezuare!

S' ɛ ɛihni mɛ sa urtesi ɛ beri Zoti ɲiđesine! ɛtijɛ ɛim' ɛ ɲpaλ mɛ tê ɲiđe bimerat' ɛ ãɛut; yjt' ɛ hena levrijne mɛ urãerit te tî, eãɛ diɛλi i vjen peđ ɲe tjateri! Ner keto kâ ɛume ɛeɲa per t' urtete! Beri kafɛete, q' i perdorni me ç' do pune! beri driđet' ɛ

ɲɛmete. Hani ç' u ëa Zoti ɛ mos mbiÂni faren' ɛ ligesivɛt mbi ëêt te Hɛrendise. Zoti krɛu ɲɛrine nga balta! pasdaj nga ɲe pike uje beri ɲe pike gak, nga pik' ɛ gakut beri ɲe copɛ miɛ, nga cop' ɛ miɛit krɛu kockate, pa i vɛɛi mɛ miɛera, ëɛ nxori ɲɛrine ne jɛte! i ëa parjɛn' ɛ degimne, i ëa mentt' ɛ zemerene! Ne giđe keto kâ mesimɛ per ata, qe kupetojne!

E tere giđesija eɛt' ɛ Zotit te vertɛte. Ajy ngaÂ, ajy vdes, ëɛ tɛk ajy kâzhi giđe se riɛ. Bɛt' i urt' ɛ fugi-mađ ëɛ mɛsire-umɛɛ.

O ɲɛres! mos i hiqni pas djaÂit ner punera te liga ëɛ ne mekat' ɛ ne turpɛ, sɛ Zoti u ɛch. Te mos lɛtɛ mɛsir' ɛ miresi ɛ tija ɛ maëɛ, dot' u mundontɛ ɛume.

Ata qe punojne te keqijate, mundohɛne ëɛ ne kete jɛte ëɛ ne tjateret.

O ɲɛrezit' ɛ Hɛrendise! mos hiqni ne ɛtepit te huaj kupe pa mape lɛje nga te zott' ɛ saj ɛ pa falur' atyrɛ. Ne mos ɲɛçi ɲɛri, mos hyni brenda. N' u đençine mos hyni, ikeni: Uɲni syte kur hyni, ɛ kijɛni zemerene te qeruare.

Zot' i vertɛte urđeron ɛ đote:

Grate t' uɲine syt' ɛ te ruajne ndɛre. Te mos pefɛjue kraheror' ɛ pulpat' ɛ Âerete ne te huaj.

Kedeni zemerene nga Zot' i vertɛte, te jini fatbarđa. Lɛte martohɛne te pamartuarit' ɛ te pamartuarate. Eëɛ ɛerbetoret' ɛ ɛerbetorɛte, q' u ɛerbɛjne, martojini ëɛ ɛpuni pê nga ç' u fali Zoti. Ata qe s' kane pê lɛte pine pamartuare ɛ te prɛsine sa t' u ape Hɛrendija, po te qendrojne n' uëet te Zotit ɛ ne nɛrt te tyrɛ.

Mjɛr' ata qe đone fjale te liga per grate ɛ ngrɛhine te pabere! sɛ Hɛrendija dot i mundoɲe.

O ɲɛres! mos ɛkelni mi gurmet te djaÂit, q' eɛte

armiku juaj, sɛ Zoti dot' u gykoŋe. I miri dote gɛŋe miresine, i ligu ligesine.

Te mirete dote jɛne ne prehjɛ ɛ ne papajse ŋate Zotit. EnɡeÂite dot' u ðone: Haq' ɛ Zotit qofte mi ju.

Te liqte dote ðone: Ah te qenekɛɛime bere balte!

Zot i vertɛte eɛte drit' ɛ qiɛjɛt ãɛ ɛ ãêut. Ajo drit' eɛte si ŋe vatre, ne te cilet eɛte ŋe flake, ŋe flake brenda ne ŋe qɛlqɛ. ne ŋe qɛlqɛ si ŋ'yÂ i ndriture; ajo flaka ndizɛte mɛ vajt te ŋe druri te bɛkuare te ŋ' uÂiri, qe s' eɛt' as nga lindja as nga pɛrendimi, ãɛ vaji ndrin pa vene zjar. Eɛte drite mi drite. Zot' i vertɛte hɛq drɛjt drites' se tija aða qe do.

Hunerat' ɛ te liŋɛt ɛembeÂɛjne me ŋe anije, ɛ eila eɛte ne mɛst te rɛvɛ te hapura mi ŋe dɛt te ðeÂe, q' ɛ mbulojne valete kerceÂime-ɛuma, pa mbi ato ããɛ te tjɛra vale ngrihɛne, pasdaj ŋe mjɛrguÂe vjen, pas asaj ɛpesire mi ɛpesire behɛte! ŋɛriu ŋat dorene ɛ s' ɛ ɛeh dot! Ho s' i ða Zoti ŋɛriut drite, ku dotà gɛŋe?

Nuk' ɛ di sɛ giðe ç' jane ner qiɛj ɛ nde ãê pefɛjene miresin' ɛ Hɛrendise! ããɛ ɛpɛste, qe jane ɛpɛs, duke hapure krahete! Ç' do gê di faljen' ɛ ðenjen' ɛ levdates' se Zotit. Eãɛ Zoti i di punerat' ɛ atyrɛ.

Mberɛteri ɛ qiɛjvɛt ããɛ ɛ ãêut eɛt' ɛ tija.

S' kɛ vene rɛ si i ɛtyn nga dalɛ rɛte? qvɛ i mbelɛð ɛ i baɛkon? pasdaj ɛeh qe pjɛð nga gir' i tyrɛ ɛiu i ɛume! ngadiɛ u priɛ syte ŋɛrezise vɛtetim' ɛ gemimit!

Gerbetoret' ɛ Mɛɛire-ɛumit jan' ata, qê gejne giðeŋe miresine, ɛ s' bejne kupe te liga.

Ibrahimi i ða t' ɛt ɛ se ɛoqɛse: Zot' i vertɛte eɛte ŋe, Zot' i giðesise, qe me krɛu ɛ me kaÂi n' uãet

te drejte: qe m' uɛqɛn ɛ m' ɛp te pi; qe me ɛeron kur jam i semure; qe dote na vdɛs' ɛ te na ŋgaÂŋe prape: qe ɛprɛs te me ndjɛŋ' ɛ te me falŋe te mɛtate kur te vɛtɛ ndaj sojɛ.

Zot! ɛp-me fuqi ɛ ve-me ne raÃet t' atyrɛ, qe jane te drejte. Fal-me ŋuhen' ɛ se vertɛtese sa te poŋ ɛ sa te jɛm. Ve-me ne kopɛtit te prehjɛse. Ndjɛ-me t' im ate, sɛ eet' i apatisure.

Mos me turpero ne ditet te mblɛÃjɛs' se ŋɛrezise. N' ate dite qe kamija Ãɛ femija s' hyn me pune; pervɛç sɛ ŋe qe vjɛn mɛ zemere pa faj.

Hiqni ŋas bɛses' s Ibrahimit mɛ zemere te barÃe. Zoti eete mɛ mire-beŋesite.

Zot' i vertete krɛu ŋiÃe ç' jane nde jete Ãɛ prape ŋiÃe hyjne ne ŋit te tî. Dote kÃehi ndaj sojɛ.

Faljuni Zotit mbrem' ɛ menŋɛs; sɛ Ãɛ ne qiɛj ɛÃɛ nde Ãêt maÃerija eet' ɛ tija, faljuni ŋiÃeŋe. Sindekur etije ein' ɛ ŋgaÂ Ãɛŋ' ɛ vdɛkure, aɛtu ŋgaÂ Ãɛ te vdɛkurite. Ne ɛeŋ' ɛ fuqis' se tî eete berj' ɛ ŋɛriut ŋga Ãêu, Ãɛ mbarim' i tî se ŋiÃaɛ· ɛÃɛ ŋe ɛeŋ' eete kejo, q' u Ãa grate, te cilate i krɛu juɛ, qe t' i kini ɛoqɛ, pa u Ãa daɛurin' ɛ miqesine. KÂ ketu mesimɛ per ata qe mɛjtohene. Qiejte, Ãɛu, ŋuhete, ndryɛim' i fytyravɛt, ŋumi, deɛir' ɛ kamjɛse, vɛtetima, ɛiu, ŋiÃe jane ɛeŋa per ata, qe kane ment.

Bupat' ɛÃɛ grate qe jane se ŋiÃaɛ te Ilɛrendise, qe kane bɛɛe, ɛ jane te mir' ɛ te drejte, qe kane durimne, qe jane t' ulete, q' apene te varferɛt, qe s' hane ɒen' ɛ botese, qe jane zemere-barÃe qe kujtojne kurdohere Ilɛrendine, dote kɛne ndjɛsen' ɛ uraten' ɛ Ilɛrendise.

Levdate past' Ajy! qe krɛu ŋiÃesine, te tere i beri par, si lulɛte qe dalene nga Ãêu, aɛtu Ãɛ ŋɛrezija ÃɛŋɛÃɛ te tjɛrate qe s' i di ŋɛriu.

Bete ŋe ɛeŋe nata, kur vjen, ãɛ ŋɛrezit' i mbulon ɛpesira. Bete ŋe ɛeŋe prape diɛÀi, qe vjen pɛ̃ me vɛthɛ. Eãɛ hena, qe ndryɛohɛte ŋɛr sa benɛte si ŋe dɛg' ɛ ãate ã' ɛ kãlyɛre prɛj pɛmɛ.

DiɛÀi s' perpiqete dot mɛ henene, as nata s' baɛkonɛte mɛ ditene; ç' do yÀ potuÀohete me vɛthɛ.

Levdate past' Ay, qe ka ŋidesine ne dore! Fiãe dote kãɛhi ndaj sojɛ.

Nuk' iɛtɛ ŋe nga ɛerbetoret' ɛ Zotit mɛ bɛse. Ndaloj ŋɛrezine nga te ligate ãɛ u pefɛn nãen' ɛ Hɛrendise.

Zoti ɛ ɛpetoj Nuhne, q' iɛ me te drɛjte ãɛ femijen' ɛ tija, pa te liqt' i mbyti.

Haq' ɛ Zotit qofte per jɛte mi Nuhne!

Nga far' ɛ Nuhut iɛ Ibrahimi, q' iɛ nga ɛerbetoret' ɛ Zotit. I prû Zotit ŋe zemere te qeruare, u pefɛn ŋɛrezise uãen' ɛ Zotit. Nɛmruti ɛ hoãi ne zjart. po Zoti ɛ ɛpetoj.

Haq' ɛ Zotit te vertɛte qofte mi Ibrahimne, mi Isahakne, mi Ismaile, mi Jakupn' ɛ mi Isufne ãɛ mi ŋide te miret' ɛ mi ŋide ɛerbetoret' ɛ Zotit.

Isufn' ɛ hoãe ne pust te veÀɛzerite, uãataret' ɛ nxope ã' ɛ ɛitne n' Egypte. Isufi s' jù aferua ligesise kupe, u fali ãɛ fajne veÀɛzerɛt, pa Zoti ɛ ndɛroj ã' ɛ lartesoj. Kɛu uà çperblɛu Zoti miresine te mirevɛt.

Zoti ɛ dɛɛ Musan' ɛ Harune, i ɛpetoj te dy ɛãɛ kombin' ɛ tyrɛ nga te keqijate, pa u fali uãen' ɛ drɛjte.

Haq' ɛ Zotit te vertɛte qofte mi Musan' ɛ mi Harune. Dautit i fali Zoti zê te bukure ãɛ daɛurin' ɛ Zotit ɛ uãen' ɛ drɛjte ãɛ mbrɛteroj. Sylɛmanit i ãa urtesi te ɛum' ɛ mbrɛteri te maãɛ. Te dy qɛne ɛerbetoret' ɛ Zotit.

Ilia prap' iɛ i drɛjt' ɛ i mire ẽɛ ɛerbetor' i Zotit mɛ bɛse.

Eẽɛ Jonuzi, q' ɛ ɛpetoj Zoti mɛ te maẽt te tî nga ç' do pɛzik. Kɛu ẽɛ Zaharia ɛ Jahjaj ɛẽɛ te tjɛre te par' ɛ te pasdajme qɛne te vertɛt' ɛ te mire ẽɛ n' uẽet te Zotit. Her ç' do komp Zoti dergoj ɛerbetoret' ɛ tî, q' u pefyɛne uẽen' ɛ drɛjte. Hɛrezija te derguarit' ɛ Zotit i mundoj, po Zoti ata i ndɛroj ɛ i lartesoj.

Ha i dergoj enɲeẖine Marise, ẽ' ɛ ndɛroj ate ẽɛ Kristin' ɛ ɛerbetoret' ɛ tija. Haq' ɛ urat' ɛ Zotit te vertɛte qofte mi ɲiẽe keta ɛ mi ɲiẽe ɲɛrezit' ɛ mire ditene qe lintne, ditene qe vdiqne, ẽɛ ditene qe dote ngrihɛne se riɛ eẽɛ per jɛte.

Levdate paste Zoti! Zot' i maẽ ɛ i vertɛte, Zot' i ɲiẽesise, q' ɛɛte mire-beɲɛs, mɛɛire-ɛume, drite-ẽenes ɛ uẽe-pefɛɲɛs.

Enɲeẖite, ç' kâ ner qiɛj, ç' mba ẽɛu, ɛ ç' pendɛte ne mɛst te tyrɛ trɛgojne Maẽerin' ɛ Zotit ẽɛ ẽone levdatat' ɛ tî.

O ɲɛres! mɛrni uẽen' ɛ drɛjte, beni miresine, prapɛi nga ligesite, ɛ mos ɛceni mi ɲurmet te djaẖit.

Zoti enɲeẖɛt u ẽa: faljùni ɲɛriut, ɲiẽe enɲeẖite j' ufale, vɛç djaẖi s' dɛɛ, sɛ uhoq me te larta, andaj mori nemene. Ha ɲiẽ' ata q' i vɛne pas, jane te maẖekuare. Faljùni Zotit te vertɛte mɛ bɛse te qeruare ɛ mɛ zemere te barẽe.

Zot' i vertɛte eɛt' i maẽ ɛ i larte, ɛɛte Zot' i ɲiẽesise fuqi-ɛum' ɛ mɛɛire-maẽ.

Hɛrezite mire-beɲɛs s' jane ɲê mɛ te liqte. Ha lɛte mɛjtohɛne pake ɲɛrezija!

Zoti ka ẽene ẽipmeni, t' u perɲipɛm. Vertɛt Hɛrendija ɛɛte plot mɛɛire per ɲɛrezine, po mê te ɛumet' ɛ ɲɛrezɛt s' ja dine. Zot' i vertɛte s' ɛɛte mun-

doŋes i ŋɛrɛzise, po ɛɛte ndjɛŋes ɛ meɛirɛ-maë. Nem' ɛ Zotit ɋofte mi mundoŋesite!

Zoti ɛɛt'-ajy, q' u kâ bere! ëâɛ ç' te bukure fytyre u ëa! Qoft' i bɛkuarɛ Zot' i ɲiëesise!

Berj' ɛ qiɛjet ë' ɛ ëɛut ɛɛte pune m' ɛ maëɛ sɛ berj' ɛ ŋɛriut.

Qiɛjte ɛëɛ ëɛü ner duart te Ɲɛrendise jane si ŋe dore pluhur! Ɲo ŋɛriu s' ɛ kupeton ç' ɛɛte Ɲɛrendija!

Zoti ɛɛt' i ɲaÀ' ɛ s' vdɛs kupe, s' kâ as niSjɛ as funt, as ɲjɛÂ as ɛɛte ɲjɛÀe, s' kâ as ɛok, as te ŋgare! Bɛte m' i maë nga ç' pandɛh ŋɛriu!

Kuɛ ben te mirene ɛ kâ per ɛpirtit te tî, kuɛ ben te ligene ɛ kâ mi vɛthɛ. E mira ë' ɛ liga s' dalene me ŋe vent.

Daɛurí' ɛ Zotit vlɛn mê ɛume sɛ ɲiûɛ ëuratate, q' u fal mɛ te maël te tî ŋɛrɛzise. Daɛurin' ɛ Zotit ɛ ŋohin' ata, q' ɛ bɛsojne ë' ɛŋene farɛ tɛ Zoti; qe s' bejne kupe turpɛ, s' mapene kupe pê me qafe. Ɲo ata qe ndjɛjne fajtore ëɛ u bejne mir' atyrɛ, qe kane ŋare te lige syrɛɛ, jane mê te uruare. Ata qe mundojne ŋɛrɛzine, qe bejne te pahirat' ɛ ɛtremberine, kane ne kete jɛte ëɛ ne tjatrete mundimɛ. Durimi ëɛ ndjɛsa jane mesimɛt ɛ urtesise nde jɛte, po te paditurite s' bindêne.

Ûë' ɛ Zotit ɛɛte te doje ŋɛriu t' emen' ɛ t' ane. Mema ɛ mban ne barkut mɛ mundimɛ, ë' ɛ bijɛ ne jɛte mɛ mundimɛ, bapa ëɛ te ëenete sise, ŋɛr sa tâ xvjerûŋe, duane triëɛte muaj! Vjen mê se fundi ŋɛriu me vɛthɛ; pa kur mbuɛ vjette, ahɛrɛ i lulɛte Zotit, dukɛ ëene: Zot i vertɛte! meso-me te ŋoh miresit' ɛ fua qe me falɛ, be-me te punoŋ te mirate, qe te pelqɛjne; be-me fat-varëe ne femijet. Keëehem prape tɛk ti, sɛ jam mɛ ata, qe jane n'urëerit tênt. Keta ŋɛres do Zoti.

Iini ɲiđe veλɛzere ne mɛst tûaj, mos pɛoni kupe me ɳ' ane, po behi te drɛjte; bupate te mos qɛɛin' ɛ te perqɛɛine ɛoku ɛokne ăɛ grate ɛoqɛja ɛoqɛne. Mos kini ăɛ nakar ɛ zemerimɛ; sɛ ligesija s' vjɛn pas bɛsese. Mos dyɛmoni ɛoku me ɛokne, mos ăoni fjale te lige ɛ mos hiqni ɳeri tjaterine.

O ɳeres! jini ɲiđ djɛmt' ɛ ɳe memɛ ă' ɛ ɳe atɛ.

Mjere te liqte! mjere vjɛđaraku ɛ vjɛđarakɛja! ăɛ te keqijte ɛ te pabɛsete, qe dote jɛne ne sketɛpet!

Te miret' ɛ t' urtete dote jɛne afere Iɛrendise ne papajset. Vaλ' a jane ɳe ata qe dine mɛ ata qe s' dine? Zoti eɛte burim' i ɲiđesise, pa ɲiđe ç' jane kđɛhɛne atjɛ.

Iɛrendija eɛt' e vertɛte.

S' ɛ ɛihni ɲiđesine: Qiɛjte, đɛne, kafɛete, rɛte, ɛine ɛ ɲiđe ç' krɛu Zot' i mađ ɛ i vertɛte? Vini rê, ô te zott' ɛ mendjɛse! Iiđesija pefɛn mađerin' ɛ Zotit.

Zot' i vertɛte eɛte ɛum' afere tɛ ɳeriu, ɛ di ç' ka ne zemere, ç' mɛjtohɛte ăɛ ç' ben ɛ ç' đote.

Dy enɲej i pine ɳeriut ɳeri me te djađte, tjɛteri me te menɲere; dy ɛkroɳes te uruare jane q' u dine ç' pê beni! Iyq' i Zotit eɛt' i vertɛte.

Me te kđyɛre tɛ Zot' i vertɛte ç' do ɛpirt dote ɲykohɛte, ăɛ dote ɲɛɳe çperblimn' ɛ te miravɛt ăɛ mundimn' ɛ te ligavɛt. Te tera jane ɛkruare.

Mjere ɲeɳɛɛtari! q' eɛte ne paditjɛ te đɛλe!

Lum i drɛjti q' ɛ kâ zemerene tɛ Zoti, i ɛp lipɛsit ɛ ati qe s' kâ.

Hake ɛeɳa kâ vaλe mbi ăêt, qe pefɛjne fuqin' ɛ Iɛrendise per ata, qe kane ment?

Nuke kâ ne vɛthɛt tûaj? s' i ɛihni?

Mjere te pabɛset' ɛ zemere-zɛste?

Iiđesija eɛt' ɛ Iɛrendise, te mirevɛt u ɛp te mirate, te liqte s' ɲɛjne vɛç ɛe ligese.

Zot' i vertɛte krɛu ŋerine, i ãa fjalene ne ɲuhet, diɛâi ãɛ hena levrijne pas urãerit te Zotit, Beri qiɛjte, vû pɛɛene, Iɛɛene mɛ te drɛjte. Druret' ɛ lulɛte i falɛne Zotit. Beri ãɛne per ɲiãe kombɛte, mi ãɛt jane bimerat' ɛ pɛmet' ɛ lulɛte m' ɛre te mire

Miresin' ɛ ŋɛriut ɛãɛ çperblimn' ɛ miresise Zoti s ɛ humbɛt kûpe, sɛ Zoti kâ meɛire te maãɛ ɛ ndjɛse te ɛume.

Vuri vdɛkjɛne Zoti, po ne vent t' atyrɛ, qe vdɛɛene, bijɛ te tjɛre, q' u ŋɲajn' atyre, qe qɛne ɲaâ mê pare. Ila munt te sjɛâe ãɛ ata vɛte se riɛ ne fytyre tjatere. E dini vaâe ç' qete mê pare? Ajy u ŋɲaâ ãɛ u vdɛs, pa ù ŋɲaâ se riɛ.

Nuke kini vene rê punet' ɛ bujqesise? S' ɛihni lulɛte si mbijne se rie?

Kuɛ i ɛp buke kaâirit? Kuɛ ɛ xbrɛt ɛine ŋga rete? Ila zini ŋgojɛ ɛmerin' ɛ ati Zoti mɛ zemere te barãe!

Kujt i ɛp djalene Zoti, ɛ kujt vaɛene, a jà ɛp te ɲiãa, po priteni mɛ ɲas ç' do ɲê, q' u fal Zoti. Sɛ Ajy ɛ di mê mire sɛ ju punene.

Fatn' ɛãɛ uɛqimn' ɛ ŋɛriut ɛ ɛp Zoti, po mos behi makute.

Pidesija trɛgon Maãerin' ɛ Zotit. Ajy ɛɛte krɛji, ãɛ fundi.

Zot i maâ ɛ i vertɛte ɛɛte mɛ ju kudo te jini; pa u ɛeh ãɛ di ɲiãe ç' beni; di fort bukure ç' mba zemr' ɛ ŋɛriut ɛãɛ ç' i vjɛn ner ment.

Kuɛ i fal Zotit hua! p' Ajy dote jà çperblɛŋe mɛ dy ɲjɛse.

E ɛihni ɛa ɛ ndɛroj ŋɛrine mɛ mentt ɛ mɛ fytyret, q' i ãa.

Te mirete arijne me ɛkaâe te larte ndaj Zotit, po te liqte ɛ ɛpijɛne vɛthɛn' ɛ tyrɛ ne funt te pukuâimese.

O Hɛri! Zoti andaj te ãa ment, qe te mɛndohɛe Qero zemerene, mos ki nakar ɛ meri ɛ mos i bej ŋɛriu kupe likɛt; ndruhu nga ɲiũe te keqijate.

Vertɛt ŋɛriu s' ɛ mbaron kup nde jɛte urãerin' ɛ Hɛrendise. Ho Zoti kâ meɛire ɛum' ɛ ndjɛse.

Nuke ndalohɛt' ɛ mir' ɛ Zotit kupe: Ciu bijɛ, lumeŋte pjɛãene; ãɛu mblɛron, bimerate pitɛne; arate vɛɛti, kopɛti ɛ ɲiũe ãɛu, barerat' ɛ drurete mbahɛne mɛ miresit te Zotit.

Mjɛr' ajy, qe pɛɛon mɛ te pabɛse! Zoti vaÀe s' ɛ pɛɛon punen' ɛ atija?

Beni miresin' ɛã' ɛpu-ni atyrɛ, qe s' kane, pa kujtoni ãɛ Hɛrendine, sɛ miresite i do Hɛrendija ãɛ te varferite jane t' aferit' ɛ Zotit.

Mjɛr' ajy, qe ka makuterin' ɛ pangiŋesine! Mjɛr' ajy, qe qɛɛ ɛ perqɛɛ ŋerezine! mjɛr' ajy, q' i falɛte Zotit per faqɛ!

O ŋɛres! mos dɛlni kupe nga uã' ɛ Zotit ɛ mos undani nga ɛ drejta ãɛ nga ɛ vertɛta.

Nga Zoti mos ɛ prisni ɛprɛsene; n' u arûte ŋ' ɛ kɛqɛ, pas asaj vjɛn ã' ɛ mira.

Her diɛÀin' ɛ per dritet, q' ɛp, per henen' ɛ per diten' ɛ per natene, per qiɛjt' ɛ per ate, q' i beri, per ãẽn' ɛ per te zotne, per Hɛrendin' ɛ per ɛpirtine, ajy, q' ɛ mba ɛpirtine te qeruare, dote jɛte fat-barãe, ajy, q' ɛ nxin, dote jɛte fat-zi.

E Hɛrendis' ubefte.

Ne faqɛ,	raŏe,	te laŏitura,	te drɛjtuara.
4	12	Harendi	Hɛrendi
9	4	merqon	mergon
„	18	jɛtene	jɛte ne
„	20	mireɛine	miresine
„	21	ligosine	ligesine
12	3	sitesit	ɛitesit
„	4	Hik	Hiq
13	17	qa	qe
16	11	zemere. Ati Zoti.	zemere Ati Zoti
„	14	vjɛen	vjɛn
„	18	hapesiret	hapesiret
17	26	gravɛ	gravɛt
18	1	paɛure	pasure
„	10	ɛtrembere	ɛtrembera
„	13	qarjɛt,	ɛarjɛt,
„	25	tuat	tuaj
19	4	ɛä' ates'	ɛä' ɛ ates'
„	20	eɛte	eɛte
„	26	guqi	guri
20	6	memeɛe,	memese,
„	7	vɛledijen'	vɛtedijen'
„	12	Doijni	Dojni
22	16	ŏuhɛte	duhɛte
„	32	knjdɛse	kujdɛse
„	33	perpiɲi	perpiqi
25	13	iäure	hiäure
„	23	parɲehɛrɛ !	perɲehɛrɛ.
26	22	jɛtɛvɛt	jɛtevɛt
„	32	drit	drite
„	33	nxjɛp	nxjɛr
27	26	qeqoɲ' ɛ	qeroɲ' ɛ
„	30	miresi	miresia
28	28	ɲiŏe	ɲiŏe
29	15	c 'ɛp	ç' ɛp
„	29	kûqe	kûpe
31	12	vrasija	vraɛja
34	17	mendjɛne, ɲɛh	mendjɛne, qe ɲɛh

Ne faqɛ,	raŏe,	te laŏitura,	te drɔjtuara.
35	10	eɛt' s vertɛta;	eɛt ɛ vertɛta;
37	24	veʌɛzrveɛ,	veʌɛzreve,
39	32	ti beŋe	t' i beŋe
40	15	Gqiŋetarevɛt.	Gqipetarevɛt.
44	33	uzure mi uzurɛ,	ozure mi ozure,
47	15	heto	keto

BKSH

Hapajsa ãε fjala fluturakε

VJERGA te **N. F.**

BKSH

BUKURECT
1894

Dans tous les temps, l'Albanie fut la terre classique des heros : Homere y trouva Achille; la Grece Alexandre; le pape Eugène IV, Scander-Beg, si la religion, dans ces contrées, a pu flotter du christianisme jusqu' au mahométisme, et du catholicisme au schisme grec, il est une chose restée immuable chez tous ces peuples : c'est la passion de l'indépendance et de la gloire! C'est le trait saillant du caractère, la source de l'héroïsme.

Félix Julien.

BKGH

HAPAJSA

O veàɛzre Ɋqipetare!
ɲa te zem' uđeɲ' ɛ mbare,
t' i bijem pas urtesise,
đɛ drites' ɛ diturise,
te mos pime n' ɛpesire,
sɛ nuk' eɛte pun' ɛ mire.
Nɛvɛ qe qɛme ɲe hɛre
ne ɲiđe botet te ndjɛre,
đɛ te par' ɛ te levduar,
ɛ te rend' ɛ te depuar,
trimà te fort' ɛ te mire,
te pime sot n' ɛpesire.
Ademi đɛ s' kiɛtɛ lɛre,
kerđiza s' i iɛtɛ prɛre,
ajy iɛtɛ uj' ɛ balte,
nɛ iɛim ɲɛres te nalte,
hena đɛ s' iɛtɛ ne jɛte,
ɸɛu kiɛ vɛtem bar ɛ flɛte,
kur ka lindur Ɋqipetari,
eɛte ɲga ɲiđe m' i pari!
u vû ɛmre Hɛrendivɛ.
ɛđɛ ɲiđe bageɲivɛ,
ajy tɛkdo mbrɛteronte,
ɲɛri perpara s' i ɛkonte!

Iɛin trima prindit tâne,
pa ɛmre per jɛte lane.
Alɛksanär' i mað i ndjɛre.
ðɛ ɛume ɛoke te tjɛre,
q' iɛine mɛ tê te pare,
qɛne ƥiðe Ɛqipetare.
Muntne se pari Ireqine,
pasdaj muntne ðɛ Hɛrsine.
Zune ðɛ Hind ɛ Afrike
bupate trima pa frike.
Faqɛn' ɛ ðɛut ɛ fituan,
me ç' do ane mbrɛteruan,
Sɛlɛfqinte, Htolɛmɛnte.
ƥiðe ç' qɛne te mbeðɛnte,
s' qɛne' as Grɛkre as Buλgare,
iɛin bupa Ɛqipetare.
Kombine tèn' ɛ ndɛruan,
ðɛ Evropen' ɛ ɛpetuan
nga kurt' i zi i Hɛrsise,
ä' i ðane ndɛr Ɛqiperise.
Hirua Romanet 'i mundi,
ɛ ƥiðe jeten' ɛ tundi,
Konstandin' i mað, q' i ðone,
ä' ajy-iɛ nga fara jone,
I'iðe ɳɛrezit' ɛ mbare,
ðua, qɛne Ɛqipetare,
Ɛqipetari ka leftuar,
ðɛ ajy ka mbrɛteruar.
Alɛksanär' i mað Grɛqine
ɛ kiɛtɛ bere te tine,
mɛ luft' ɛ kiɛine mape
prindit tâne korðetare,
pa ne Θive ɳɛres lane,
Θivasit' ungrɛn' i vrane,

ĩ vrane mɛ te pabese,
pas zakonit te Morɛse.
Gqipetaret korđetare
Θivese i vune zjape!
s' i kurcyɛne gê zjarit,
vɛtem ɛtepin' ɛ Hinđarit,
sɛ iɛ vjɛrɛetor i ndjere
đɛ i pare mi te tjɛre.
Gqipetaret pas Grɛqise
jù leɛuane Asise,
ŋɛri kupe nuk' i mundi,
as u qendroj dot ɓɛkundi,
ɓiđe perpara i vune,
faqen' ɛ đɛut ɓiđ' ɛ zune,
Bup' i mađ i Gqipɛrise
ndeŋi ne front te Hɛrsise,
ɛ apatisne Darane,
ŋɛrezi ɛ tî ɛ vrane!
Aleksanđri đa lirine,
ɛ epetoj nga xɓêđ' Asine,
i đa ndɛr đɛ Gqiperise,
memes se tî, q' i đa sise,
ɲerkujdesi ŋɛrezine,
đɛ pruri gyteterine,
beri uđe ɛ qytete,
prû gezim ne ɓlđe jete,
đđɛ šot Aleksanđria
na pefɛn punet' ɛ tija,
Evropen' ɛ ka ɛpetuar
nga ŋe xɓêđ' ɛ maλekuar,
keto pune Gqipetaret
i bene, ata te paret,
ata te parete tane,
đđɛ ɛmere na lane.

Eđɛ Hiroja iɛ bûpe,
qɛ s' ka pasure ɛok kûpe,
Ay Bomasit' i mundi
Italine ter' ɛ tundi.
tɛkdo qe kiɛtɛ leftuar,
boten' ɛ kiɛ temɛpuar.
Kɛu ɛđɛ ɛume te tjɛre
Gqipetar' iɛin te ndjɛrë
Iɛtɛ mem' ɛ trimerise
ɛđ' ɛ zoɳ' ɛ urtesise
Gqiperija kurdohere,
qe nxirtɛ bupa te vlɛre,
trima bupa te vertɛte
sa kane qene ne jɛte
te giđe ajo i poλi,
trimerija sojɛ doλi.
Qɛ ăɛ ɳe koh' ɛ ɳe dite,
qe poλi ăɛ Hɛrendite,
i pat pjɛλe Gqiperija,
pa u falɛj ɳɛrezija,
ăɛ bɛsonine qemoti,
qe ne Gqiperi pij Zoti.
vij pɛmɛt' i ɳɛrezise,
ɛ i falɛj Gqiperise,
Tomori nuk' eɛt' i pake,
qe nxjɛr đɛ sot zë pa flake,
sɛ pinine Hɛrendite
nde ate nate ɛ dite!
Hrindit tâne i bɛsonin
Hɛrendit' ɛ s' i mergonin.
Hɛrendi ɛ trimerise
iɛtɛ mem' ɛ Gqiperise,
Gqipetari trim mɛ flɛte
ponte giđeɳe ne jɛte,

θiɲɛt' ɛ tî vrenɟeÂintɛ,
vdɛkjɛne mɛ vɛth' ɛ θpintɛ!
Hɛrendi ɛ bukurise
mɛ θijet te ɲiđesise
q' eɛt' ɛ barđe si debore,
nuk' ɛ lij kûpe Tomore,
flintɛ ne θtratđit te arte
θtat' i barđe posi karte,
lɛθerat' i kiθ te arta,
θđɛ faqɛzet te zjarta,
baÂe, guee, kraheruar,
Âere, pulpe, kembe, duar
pɛj dritɛ iθine bere,
sindekur đɛ trup' i tere,
si debor' ɛ kiθtɛ ɲine,
pa siÂ ner ment bukurine!
kur kđɛhɛj ɛ te θikontɛ,
zemrene tâ nervelontɛ,
zen' ɛ kiθtɛ si bilbili,
faqɛte si trendafili,
diɛÂin' ɛ urđerontɛ,
ne pit te saj pɛrendontɛ,
ne θtratđit te saj ɛ vintɛ,
eđ' ɛ mbant' ɛ nuk' ɛ lintɛ,
tere naten' ɛ puθtontɛ,
pa ne menɲɛst ɛ leθontɛ.
Henâ keto dukɛ pare,
đɛ dukɛ trɛtur ɛ đare,
ligɛj fort eum' ɛ drobitɛj,
kahenitɛj ɛ vɛnitɛj,
sɛ i haj zemren nakari,
qe djɛk i θkrɛti si zjari.
Hɛrendi ɛ bukurise,
q' i ip drite ɲɛrezise,

nga gir' i saj drite qittɛ,
henene ɛ perseritte,
i ip pjɛse bukurijɛ,
ɛâɛ ɛij' ɛ drit' ɛ hijɛ.
Kɛu potuλohɛj âɛ moti,
âɛ ɛpirti qe vij tɛ Zoti.
Bɛ fqinet' ɛ Ɛqiperise
armiket' ɛ Πɛrendise,
kɛu trɛtɛɛin nga nakari,
sɛ ie bâpe Ɛqipetari.
Sa mbrɛtere te deguar,
ne Ɛqiperit te uruar,
sa bupa te fort' ɛ trima,
mɛ vɛɛtim si vɛtetima,
kan' arâur' ɛ kane ɛkuar,
â'ɛmri s' u ɛete haruar!
Mɛ tâ baɛk' ie trimerija,
âɛ mɛ tâ ie urtesija,
te dyj' ato mbrɛteronin,
memeâɛn' ɛ lulezonin,
ie papajse Ɛqiperija,
sɛ ietɛ gaλ miresija.
Bukuri ɛ Πɛrendise,
Πɛrendi ɛ Bukurise,
kemb-ɛrgente-lɛɛ-floriɲte,
dukɛ mbleâure peqiɲte,
ne Ɛqiperi tɛkdo ɛkɛlte.
bari mbint' ɛ gɛâi çɛlte,
âɛ lulɛte lulezonin,
ɛ bilbilete kendonin.
Ajo âɛ ne rɛ qendrontɛ,
ɛâɛ nd' ɛre fluturontɛ,
tɛkdo vij, ip bukurine,
ɛ perndante miresine,

bɛhɛɛin moλɛte, ftoɳte,
portokalɛte, lɛmoɳte,
manate, puɛte, qɛrɛite,
fiqte, apate, lajđite,
pjɛɛka, đana. vađja, ɛɛga,
uλiri mɛ ɛume dɛga,
gruri, miseri, peɛeli,
ɛlbi, tɛrɛera ɛ mɛli,
iɛ i vɛɛur vendi pjđe,
đɛ piλ ɛume pɛm' ɛ driđe,
drur' i darđese mɛ darđe,
iɛ si zoɳa sisɛ-barđe.

Ner fuɛate lulɛ-ɛume
lumeɳ vrap-međɛɳ pa pume
ɛkonine dukɛ kenduar
mɛ kanisk te mađ ner duar,
ata meme kane rɛne,
ɛ ajo ka ate dɛne.

Bɛu kafɛete, bagetija,
ɛpɛste, pjđe ɳɛrezija
pin' ujet' ɛ tyr' ɛ prehɛn,
đɛ bimerat pa tê s' behɛn.

Tɛk ɛkontɛ lum' i uruar,
q' iɛtɛ si ar i kuλuar,
kafɛete đɛ bagetija
leɛinin si mizerija,
ɛđɛ grat'ɛ Ɛqiperise
pjđe mɛ foɛɳe ne sise,
sicila iɛ mbrɛterɛɛe,
đ' ɛ bukur si peλumbɛɛe,
s' ɛihɳɛ ɳê te ɛemetuar,
đɛ pa gas ɛ te hɛlmuar,
ɛđɛ vaɛɛese mɛs-hoλe
i kuqte faqja si moλe,

doren, q' ɛ kiɛ pɛj ɛrpendi,
s' ɛ hiqtɛ nga avlemendi,
piđe ç' i duhɛj ne jɛte,
i bentɛ te tera vɛte.

Ne visɛt te Ɋqiperise
s' kiɛ pe, pervɛç miresise,
mos-kamja ãɛ varferija,
ɛ te tjɛra te keqija ?
kûpe ne Ɋqiperi s' iɛin,
masɛ ãɛ ɛmere s' kiɛin.
s' kiɛ as kurva as kurvare,
as te liq kiɛ as kusare,
piđekuɛ vɛte punontɛ,
ɛ ŋɛri nuke pertontɛ,
sicili fort mire ɛkontɛ,
haj, pij, ãɛ i tɛperontɛ,
keto mɛ djɛrs' i fitonin,
mê ɛume nuke kerkonin,
sɛ kiɛ duk nga Hɛrendija,
ãɛ urate Ɋqiperija.

Iɛ ɛume trim Ɋqipetari,
ãɛ i bukur si fiλ ari,
si bûpate ɛãɛ grate
iɛine trĩmɛ mɛ ɛpate,
iɛ lige veλazerija,
ɛãɛ bɛse miqesija,
Ɋqiperija piđe ndɛre
kiɛt' ɛ iɛtɛ ɛum' ɛ ndjɛre,
Ɋqipetari iɛ i mire,
ãɛ kiɛ ɛmer te pavdire,
Ɋqiperija ɛum' ɛ vlɛre
iɛ ɛ maã' ɛ pat' ɛ pɛre,
sɛ ahɛrɛ s' iɛin Ɋqɛhte,
as Maxarete, as VÀɛhte,

ιειn ɲiđe Gqiɲetare
ne ate kohet te ɲare,
Qɛltete kiɛine ʃqiɲe,
q' ieine briɲe-ɲer-briɲe.
iɛtɛ ɲe tjatere jɛte,
ɛi t' arte ɛtinine rɛte,
iɛ ɲe vɛr' ɛ ɲiđeɲeɛmɛ,
ɛ ɲe kohe ɛum' ɛ beɛmɛ,
ăɛ ne dimere ɣepite,
qe mbanine bagetite,
iɛiɾe plot manuɛaqɛ,
ăɛu kiɛ bukuri mi faqɛ,
mbrɛteronte miqesija,
urtesija, daɛurija.
Gqiɲetar' iɛ i vertɛte,
trim i bukur' ɛ i qɛte,
ʃjalene, qe iɲ, s' ɛ kđantɛ,
ɛ s' doj kûpe te geɲɛntɛ,
te mirate ɲiđe ç' jane
i kiɛin ɲrindite tàne.
Bima piλtɛ kaλiɲ tɛte,
nente, ăɛte, dy-mbe-ăɛte.
te tere ăɛne tâ pihɲɛ,
ɲlak te kepûsure s' ɛihɲɛ,
vɛç kaλiri uɲtɛ koke,
nuke diltɛ per mi ɛoke,
Zoti iɲtɛ miresite,
ɲa s' mbɛtɛj kaλiu i mɲite.
Vaɛa fiλ' ɛ vɛtem ɛkonte,
ɲɛri kûpe s' ɛ ɛikonte,
ne flori ngarkuar ɛkoɲɛ,
ɲesɛndi nuke ɲesoɲɛ,
kiɛ ahɛrɛ Gqiɲerija
ɲiđe ç' kerkon ɲɛrezija,

Zoť i maď ɛ kiɛ uruar,
pa iɛtɛ fat-barďesuar,
kiɛtɛj ŋɛres tɛ vertɛte,
trima bûpa pa te mɛte.
kiɛ kamjɛn' ɛ daɛurine,
miresin' ɛ urtesine,
iɛ ɛ tere ŋe femije,
ať' ɛ mem' ɛ bir' ɛ bije,
kiɛ bulmɛt ɛ pɛm' ɛ driďe,
ɛďɛ te mirate giďe.

Mijera vjɛt keɛtu ɛkuan,
Gqipetaret s' undryɛuan,
patne giď' ato, ŋe duhɛn,
kieine ndɛr' ɛ lirine,
pa ďɛ giďe miresine,
sɛ ŋɛriu ɛ ŋɛrezija
uɛqɛhene ŋga lirija,
ŋɛriu lindi i liruar,
pasdaj ɛ kane pɛnguar.

Ti̇ë Botene Romanet
ε vune poete, vεç tânet
u prεn' uâεn' ε s' i lane,
pa eume luftera npane :
umbyt ne gak Cqiperija!
po rop s' ube nεrezija,
nuk' ube rop Cqipetari,
po qendroj si iε se pari!
âa epirtin ε gakn' ε dεrâi,
ne zgeâe si kau s' εrâi,
mburoj ndεp' ε Cqiperise,
âε sendren' ε nεrezise!
mbajti lirin'. ε ra vete,
trimerine s' ε la ekrete.
Ha kur εrâe εgersirat
mε te giâa te pahirat
si Hyne Cqeh ε te tjere
dukε vrar' ε dukε prere
te giâe kombet i zune
âε ne kurt te keq i etune,
nεri perpara s' u dilte,
giâekue uâen' u çilte.

BISH

Vetem prindit trima tàne
per aty! barbar'! u dane,
Be kur erde nga Asija
te eume si mizerija
Tyrqite, q' isine trima,
de binin si vetetima,
pa me doni kue leftonte?
ede pesendi s' pesonte!
vaÅ' Elinet a BuÅgaret!
apo neve Cqipetaret?
Meri tjatere s' kuxonte,
veç Cqipetari leftonte!
Ajy prap' e ka epetuar
Evropene e verbuar!
Kue nuk' e di Skender-Bene?
qe nderojti memedene!
S' vlen e tere nerezija,
sa vlen Zoteri e tija!
Lum ti! moj Cqiperi! daee
armet' e tî kur i pase
nde Belvedere ne Vjene,
sikur pase Skender-Bene,
de sot nga armet' e tija
kuÅon fjeete trimerija!
E di nerezi e tere
ate Zot ç' pune ka bere;
kur hiqte Skender-Beu epate,
trimavet u ipte date!
Bupa te veeur ne heKur,
de lûftetare te pjekur,
q' isin ne lufte kaluar
permi kuaj te harbuar,
kur hiq me kordet te prehte
q' iete si pendez' e lehte,

posi pjɛperin i pristɛ,
ne vdɛkjɛ pa ndjɛr' i kÂistɛ,
ŋɛrin' ɛ kalen' ɛ çantɛ
te dy me kater' i ndantɛ!
Miresin' ɛ trimerine
âɛ mendjɛn' ɛ urtesine
t' ati Zoti ŋɛri kûpe
s' ɛ ka pasur; noŋe bûpe.
Vɛt' ajy bûp' ɛ trim iɛtɛ,
ɛâɛ ɛokete, qe kiɛtɛ:
si Tanuɛi mɛ Urane,
ɛ Moisiu mɛ Hamzane,
si Manɛɛi ɛ Muzaka,
qe hiâɛɛin posi flaka,
ɛ si Lɛke-dukagini,
si HɛrÂati, si Mardini,
Zenebiɛa, Araniti,
Ton-koka, q' iɛ si hastriti,
Kont, Hrens, Mbrɛter' ɛ te tjɛre,
bûpa te vlɛr' ɛ te ndjɛre.
Qene trima te vertɛte,
nuk' ubene rop ne jɛte.
Opopo! ç' kane leftuar!
ɛ ç' pune kane punuar!
sa Nbrɛter' ɛ Hrenser qene
ŋohne te maâ Skɛndɛr-bene,
zuñ' uâen' ɛ urtesise,
iɛine lark mapezise,
per Gqiperine leftoniu,
maâerite nuk' i doniu,
po kiɛin veÂazerine,
s' ɛ qasnine djaÂezine,
pa lan' ɛmere per jɛte
Zoteriŋte ɛ vertɛte,

vəç Çqiperine məjtonin,
te tjərate i haronin,
s' kiɛin ata ðaɛ' ɛ ðəmɛ,
te keqija ɛ te pəmɛ,
donin pîðe memeðɛne,
ðɛ kombin' ɛ Skəndər-bɛne.

Kuɛ i rij kundrəjt Tyrqisɛ?
vəç bupat' ɛ Çqiperise!
as Serbij' as BuÂgarija,
as EÂaða as Vlahija,
as Vɛnɛtija qendrontɛ,
as tjatere komp kuxontɛ,

Evropa iɛtɛ ɛ ɛuar,
ŋərezit te maÂekuar,
kiɛin vdɛkure ŋga frika,
ŋga Tyrqit u bintɛ pika,
utrempne pîðe mɛ raðe.
ðɛ VÂandisla mɛ Unjaðe,
si pîðe keta te riŋte,
ðɛ Papa ɛ Vyzandiŋte,
me ŋe dite Kostandine
Tyrqit' ɛ zune ð' ɛ pəine,
Kostandinopoj' ɛ ndjere
s' umbajt, po ra mɛ ŋe here.

Grɛkerit' iɛin te vdɛkur,
s' hanin dot barut ɛ hɛkur,
lɛte mbahɛn mɛ levdate
Grɛkərɛte posi, grate,
mɛ fjal' ɛ mɛ ðaɛ' ɛ ðəmɛ,
jane te pîða te pəmɛ.

Kiɛtɛ vdɛkur ŋərezija,
pontɛ vətem Çqiperija,
vəç Çqipetari leftontɛ,
ŋəri tjatere s' kuxontɛ.

Korâctar tjatere s' gene
Tyrqite, veç Skɛndɛr-bɛne,
Skɛndɛr-bɛu mɛ te Haret,
mɛ te giđe Gqipetaret,
i qendruane Tyrqise,
i ðane ndɛr Gqiperise,
ata duaÂ' ɛ leftuan,
giđ' Evropen' ɛ epetuan.
Tɛ Skɛndɛr-bɛu kiɛtɛ epræse-
ahɛr' Evrop' ɛ pa-bɛse.
Pefɛ, ô mal' i Sopotit!
ɛðɛ ti, Tomor' i Zotit!
mɛ oɛctime trɛgoni,
ɛ mɛ vɛtetime ðoni,
ðɛ ti, Fortɛs' ɛ Bɛratit!
ɛ ju, brɛgorɛt' Matit!
fole, fol' ô Drin' i ekrɛte!
q' i kɛ pare mɛ sy vɛte;
te ter' ato ligerimɛ
i mɛr vɛɛ zemera imɛ.
Keto giđe po i dime,
mê tehu tani te vimè;
Has Skɛndɛr-bɛut Gqiperija
nuke ra ne te keqija,
sɛ ne kurt kûpe s' ka rene.
poɛte ŋɛri s' ɛ ka vene,
sɛ Gqipetari iɛ bûpe,
nene xgɛðe s' hyri kûpe,
rop s' ube ne kete jɛte
ɛðɛ tɛ Zot' i vertɛte,
ndɛr' ɛ vjɛftene ɛ mbajti,
ðɛ sɛndrene nuk' ɛ ndajti,
nuk' ɛ haroj memeðene,
ðɛ lirin' ɛ Skɛndɛr-bɛne,

i huaj ne vendit tène.
s' ekeltε dot, sε nuk' iε âene,
rεte muntte te perpintε,
ne Gqiperi s' munt te vintε,
fiâ ε vεtem Gqipetari
urâeruntε si m' i pari,
mε mbleâet te plεqesise
eihεj pun' ε Gqiperise,
lige kiein te vertεten,
qe sbukuron piâe jεten,
kiein uâe urtesine,
bεse kiein njerezine,
uâepefεnes ε drite
kiein piâe miresite.
I'iâe sa qene te pare,
âε mε ment ε korâetare,
q' i âane jεte Tyrqise,
ε ndεr te maâ Gqiperise,
te ter' iein Gqipetare
sa bene pune te mbare,
si Qyprilit' ε te tjere
bûpa mε emr' ε te ndjere,
Gqipetari mbreteruntε
ajy leftont' ε pykuntε.
Greker' ε VÃεh ε Buâgare,
kieine Zot Gqipetare,
iεine te dobetuar,
te pergyqur' ε te euär,
iεin kopil' ε zuzare,
εâε te ndyr' ε te εare,
te frikεim' ε te pa-qene,
te poete eum' ε te rene,
iεin farε lozonjare,
Zot kieine Gqipetare,

paresi ε Gqiperise
sihin punet' ε Tyrqise.
Gqiperija iεtε zoɲe,
ε kiεtε te maãε proɲe,
Gqiperija kurdohεre
ka nxεpe trima te vlεre,
Mεhmεt-Alin' Ibrahimne,
Tikene, Tolεke trimne,
Papon' ε Ali-paεane,
Silahdare ε Gkodrane,
ε εume ŋeres te tjere,
si keta ãε mê te ndjere,
iεtε vaε' ε Gqiperise
ajo zoɲ' ε urtesise.
Dora-Distra nga Hermeti
q' iε ne diturit si dëti.
piãe gravεt u ka ãene
ndεr ãε memeãsut tène.
E kuε ε beri Morεne ?
piãe Gqipetare qene.
s' iε Gqipetar Marko-Suli?
Xavεla ε Miauli ?
Bubulina ãε Kanari ?
Gqipetar bir Gqipetari.
Mε armet te Gqiperise
jù hoõ ãœmεli Grœqise,
po Grekerεt' ε pa-bεse,
qe jù bene Zot Morεse,
s' ε duane Gqipetare,
kerkojne t' i bejne vape!
po kuε ben ne këte jete
vap' ε εokut, bijε vete.
Nuke trembεt Gqipetari
nga Greku ε nga Buãgari;

nga Mal' izi, nga Serbija
nuke trembɛt Gqiperija.
S' trembɛt kûpe Gqipetarî,
dɛ sot eet' ajy i pari,
bota ɲiđ' ɛ kane pare
ne luftera Gqipetare,
Illɛvna, Gipka s' uharua,
koha ɛume s' umergua.
Nɛvɛ muntme Vɛnɛtjanet,
đɛ barbaret ɛ Romanet,
Tyrqine ɛđɛ Hɛrsine,
Afriqene ɛ Hindine.
Nɛ ɛ mbajteme Tyrqine,
i ɛtruame ɲɛrezine,
đ' ata, q' ɛ prisne Morɛne,
đ' ata, q' ɛ bene, nɛɛ qɛne.
Zoti Krisɲ, bûp i levduar,
i ndjɛre ɛ i deɲuar,
q' i ɛp sot ndɛr Italise,
ɛɛte djal' i Gqiperise.
Gqipetaret tɛkdo jane,
jane veÀɛzrete tàne.
Ï'iđe ɲɛrezit ɛ dine,
kuɛ ɛ baɛkoj Italine,
cilet per vdɛkj' ɛ per koke
Garibaldi kietɛ ɛoke?
Gqipetar' isin te tere,
ata pune kane bere.
Eđɛ sot' lul' ɛ Tyrqise
jane djɛmt' ɛ Gqiperise,
ɲɛres t' urt' ɛ te vertete,
te ditur' ɛ pa te mɛte.
ɛđɛ sot ɛɛte i Zoti
Gqipetari si qemoti,

BKOT

ç' do pune, qe ka punuar,
kurdo ɛ ka traɛeguar,
keto te vertɛta jane,
ɛ te pɛma brenda s' kane,
ŋɛriu po te mesoŋe,
keto dot' i kupetoŋe.
Ɐɛte fjalez' ɛ vertɛte,
qe tjatere komp ne jɛte,
s' i apin dot Ɠqipetarit,
bupit trim ɛ pune-mbarit:
Ka nxjɛpe ãɛ dote nxjɛpe
Ɠqiperija kurdohɛre
bûpa t' urt' ɛ te vertɛte,
ka pasur ãɛ dote kɛte.
I ka ãene Ⅱɛrendija
pjãe ç' dontɛ Ɠqiperija,
sɛ ɛ ka ŋgrɛhur per jɛte
Zot' i maã ɛ i vertɛte,
Ɠqiperija s' copetohɛt,
kûpe nuke varferohɛt,
posi hena perseritɛt,
kûpe nuke kahenitɛt,
kjo 'ɛt' urat' ɛ Ⅱɛrendise,
q' i ka ãene Ɠqiperise.

Ti͡dɛ ç' jɛmi Ɑqipɛtarɛ,
jɛmi ɲɛ fis ɛ ɲɛ farɛ,
kɛmi tɛ tɛrɛ ɲɛ ɛprɛsɛ,
ɲɛ ɲak, ɲɛ ɲuhɛ, ɲɛ bɛsɛ,
bɛsɛ kɛmi Hɛrɛndinɛ,
di͡ɛ ligɛ vɛλazɛrinɛ,
jɛmi ɲi͡dɛ Ɑqipɛtarɛ,
s' jɛmi tɛ çar' ɛ tɛ ndarɛ,
jɛmi ɛtɛpi ɛ fɛmijɛ
at' ɛ mɛm' ɛ bir' ɛ bijɛ,
Mɛmɛ kɛmi Ɑqipɛrinɛ
ɛdi͡ɛ motɛr' urtɛsinɛ,
kɛmi ndihmɛs trimɛrinɛ,
mɛm' ɛ atɛ Hɛrɛndinɛ,
sɛ Asaj i prumɛ bɛsɛ,
tɛ ɲi͡d' atjɛ kɛmi pjɛsɛ.
Ɲga-do kû͡ɛɲ syte ne jɛtɛ,
tɛ ɛoh, ô Zot' i vertɛtɛ!
kɛ flɛtorɛ ɲi͡dɛsinɛ,
ɛ kɛndojn' ata, qɛ dinɛ,
yjtɛ ɛkroɲat' ɛ saj janɛ
ne hapɛsirɛt pa anɛ,
pɛr tɛ dalɛ ne ɛɛɛt vɛtɛ,
Zot i ma͡d ɛ i vertɛtɛ!
bɛrɛ nɛ jɛtɛ ɲɛrinɛ,
si ç' ɛ din' ata qɛ dinɛ.

BUSH

Bɛ n' ɛret te trendafilit,
ɛðɛ ne zet te bjlbilit
ɛ ɛoheme Hɛrendine,
qe ka ŋgrɛhur ŋiðesine,
pa ŋiðesija 'ɛte vɛte
Zot i mað ɛ i vertɛte,
Ajy, qe ka urtesine,
ka mɛ vɛthɛ Hɛrendine.
S' jɛmi as Turq as Kaure,
mos ɛ ðoni kete kûpe,
s' jɛmi Grɛker' as Buλgare,
jɛmi vɛtem Cqiŋetare,
ky ɛmere na ɛp ndɛre,
pa s' na duhɛne te tjɛre,
kɛmi ŋuhezene tône,
Zot' i mað na ɛ ka ðene,
ðɛ komp ɛ memeðɛ kɛmi,
te humbur ne jɛte s' jɛmi,
ajy, qe s do memeðene,
ðɛ kombin' ɛ vɛtehɛne,
ɛ ŋuhene, qe flɛt vɛte,
s' ɛɛte ŋɛri i vertɛte,
ata quhɛn traðetore,
jane te mjɛr' ɛ te ŋore,
faqɛ-zɛs ɛ geŋɛɛtare,
ðɛ te pa-qen' ɛ te mape,
ɛ lɛne me ŋ' ane ndɛre,
ɛ lipin dɛre-me dɛre
ata jane posi bɛpi,
ɛðɛ te ndyre si dɛpi,
ndɛr ɛ vjɛfte s' munt te kɛte
ŋɛriu i tiλe ne jɛte.
Tiðe, ç' jɛmi Cqiŋetare,
jɛmi ŋe, ɛ' jɛmi te ndare,

ket' ɛmere mjaft ɛ kɛmi,
ðɛ na ɛp ndɛr kur ɛ ðɛmi,
ɛɛte ɛmr' i Skɛndɛr-bɛut,
ɛmer' i ɲiðe memeðɛut,
mɛ ket' ɛmre te bɛkuar
t' anete jane levduar.

Sɛlɛnik ɛ tatepjɛte
ka qene ðɛ dote jɛte
vend' i ter' i Gqiperise
mɛ ndihmet te Ilerendise.

O ju fqinte ɛ pa-bɛse!
mos bini me ate ɛprɛse,
Gqiperija s' copetohɛt,
Gqipetari nuke ndrohɛt,
ju ɛ ɲihni Gqipetare,
ɛ kini pare mê pare,
po mos dɛlni nga kufite,
ɛðɛ lini mapezite,
qe te kɛmi miqesine
te ɲiðe ðɛ daɛurine,
s' ka ɲɛri te mape pjɛse,
per te zone dote mbɛse,
i Zoti 'ɛte Gqipetari
ajy qe ka qen' i pari,
s' ka ɲɛri tjatere pjɛse,
pa nuke ka bɛsa-bɛse.

Gqiperija ka te Zone,
q' ɛ ka pasur ɲiðe mone,
mɛ qene gaÀ Gqipetari,
ç' kerkon Grɛku ðɛ BuÀgari?
ðɛ Mal' i zi ɛ Serbija,
ç' kerkojne nga Gqiperija!

Hiquni! ô te pa-bɛse!
sɛ ɛ zɛza dot' u prɛse!

Djɛmt' ɛ Skɛndɛr-bɛut per jɛte
jane bûpa te vertɛte,
ç' ɛ pandɛhte Gqipetare?
te vdɛkur? q' i beni vape!
s' ɛ dini ç' u ka punuar?
s' me npan t' i kini haruar.
Kuɛ jà ka mɛ te pa-bɛse
Gqiperise, dote vdɛse,
dote vdɛs' ɛ te humbase,
nga nakari te pelcase,
Gqiperija dote poqe,
pasketaj te mbrɛteroqe,
âɛu i Maqɛâonise
ka qene i Gqiperise,
âɛ pasketaj dotà kɛte,
tà traɛegoqe per jɛte.
Ne paste ner Gqipetare
pake Grɛker' ɛ BuÂgare,
pake Gqipetare jane
vaÂe nener fqinte tàne?
Nɛ duam veÂazerine,
daɛurin' ɛ miqesine,
ju jaɛte Maqɛâonise,
jaɛte farɛ Gqiperise
qe te jɛte miqesija,
te na ɛohe Hɛrendija,
pa luftes s' i trembɛt kûpe
Gqipetari eɛte bûpe.
Eâɛ Evropa ɛ tere
sontɛ mɛ nɛ eɛte bere,
sɛ te drɛjten nɛ ɛ kɛmi,
nɛ te Zott' ɛ vendit jɛmi,
u âa Hɛrendija drite,
pa ɛ pane Mbrɛterite,

q' eɛte jona Gqiperija,
ë' ɛ tere Maqɛëonija,
q' eɛte coр' ɛ Gqiperise,
ɛ vendit te Hɛrendise.
Sot-per-sot Maqɛëonija,
Θɛsprotija, Moλosija,
Barëanija, Ilirija,
Haravɛa Haonia
qe u ëoɛine qemoti
bota, pa s' u ëoɛ i Zoti,
bejne рiëe Gqiperine,
ɛëɛ fqiɳte ton' ɛ dine.
Tani! Djɛmt' ɛ Memeëɛut!
ô te bijt' ɛ Skɛndɛr-bɛut!
ju! ô veλɛzer' ɛ ɛoke!
pa mbliâni mentte ne koke,
xpuhuni, ô Gqipetare!
sɛ aferoj dit' ɛ mbare.
Mos vini vɛɛne ne bote,
si te doje lɛte âote,
рiëe ç' jɛmi Gqipetare,
jɛmi ɳe kɛmp ɛ ɳe fare,
ëë' ɛ tere Gqiperija
eɛte ɳe si Hɛrendija.
Lɛrɛni me ɳ' ane fɛne,
te ɛikojme memeëɛne,
te jɛmi miq ne mɛst tène,
ëɛ ɛoke, si kɛmi qene,
tà ɛtojme veλazerine,
daɛurin' ɛ miqesine,
eɛte рune foeɳerijɛ,
ɳɛriut te maë s' i ka hijɛ,
te futɛt ne ɳe papaλe,
te nxjɛpe ugrenjɛn' ɛ djaλe,

eɛte ne ɛɛɛt. Hɛrendija,
eɛte vɛte ŋiđesija.
Jɛmi djɛmt' ɛ memeđɛut,
ŋiđe đɛ te Skɛndɛr-bɛut,
ɛicili lɛte bɛsoŋe
sindekur te kuŋetoŋe,
po fɛja te mos na ndaŋe,
ne xŋɛđe te mos na mbaŋe.
Herŋiqi per vɛthɛt tùaj,
mos per bot' ɛ per te huaj.
Bɛte dit' ɛ diturise
sot ɛ koh' ɛ urtesise:
s' ben dot pune mapczija,
pa-ditja ɛ foeŋerija,
poɛte ndarja ɛ nakari,
qofte lark nga Cqipetari,
pofte baɛkimi per jɛte,
q' ɛ fali Zot' i vertɛte,
tà kɛmi veλazerine,
miqesin' ɛ urtesine,
ŋe fjale ŋiđe te đɛmi,
ɛ ŋe deeire te kɛmi:
te ndɛrojme memeđɛne,
ŋuhene ɛ vɛtehɛne,
Cqiŋerine tà eŋetojme,
ɛe ŋiđaɛ tà lartesojme,
ate kɛmi ŋiđe meme,
ne te huaj nuk' ɛ leme,
pa ŋɛri te mos kuxoŋe,
tà prɛs' a tà coŋetoŋe;
Cqiŋeri! ô jɛte-ŋate!
ty te kɛmi mem' ɛ ate,
đɛ per ty dote leftojme,
ŋɛrsa te te traɛegojme,

per ty gjûe dit' ë nate
mëjtohëmi gër' ë gate,
ti kûpe s' prigëë, s' ëkrëtohëë,
as drobitëë, as pegohëë,
me kë gjûe bukurite,
ë te tera miresite,
kë fuëa më lulë ëume,
lumeq te mbeâëq pa-gume,
malë te lart' ë te vëëur,
buzen' ë dëtit te qëëur,
gjûe gaze tà âa Zoti
tà ka fâlur qe qemoti,
me jë driteze ne drite,
më te gjâa miresite,
per ty ëume dote âoëë,
ô Nuëeja bukuroëë!
ti s' plakë kûpe ne jete,
posi Hërendija vete!
vdëkja ëâë pleqerija,
ëemetimi, dobetija
Ty s' tà zene dot peqine,
mê sa zene Hërendine!
Kë pjeÀ' aqe te Vertete,
sa s' nemerohen ne jete,
pa kë pjeÀe Skënder-bene,
ë gjûe trimat sa qene.
kë ëot djem t' urt' ë te mire,
trima më ëume deëire,
nuke vdëëin Gqipetaret,
jane vet' ata te paret,
darâa nene darâet bijë,
dit' ë sotmë që âë dijë.
nuke ëuhët qerezija,
vdës ë ema, pon ë bija,

pon i biri, q' eete vete
i ati qe qe nde jete,
trendafili, qe ep ere,
çelete se rie ne vere.
Iu priftere mjekre-gate!
q' u quan kombi urate,
urate ë Perendise,
q' eete drit' ë gjëlesise,
munt te behi te pa-bese
per te miret te Morese?
munt te lini Perendine?
Ae Krietin' ë Cqiperine?
eAe t' i fali Morese?
q' eete pa-fe ë pa-bese.
Haroni dot memeAene?
ë pse? ç' ë kemi Morene?
Krieti Grek nuke ka qene,
Ae besen' ata s' ë bene.
Be ju hox' ë ju derviee,
mos eihni xami ë kiee,
si kiea 'ete Ae xamija,
tekdo eete Perendija,
pa te tere njerezine
Zot' i maA ë ka te tine,
se perpara Perendise
n' eete tuf' ë njerezise,
kue ka zemre te qepuar,
munt te jet' ajy m' i çquar,
se po vetem urtesija
n' aferon te Perendija;
tà doni keq Perendine,
po baeke me Cqiperine.
Cqiperi! te qofsa fale!
te kam mem' ë me ke djale,

ne ɣit tènt ngrihɛm ɛ bijɛ,
ti kɛ fuqi Hɛrendijɛ,
ɛ mɛr ne ɣit bukurine,
ã' ɛ nxjɛr prape kur hap ɣine,
trendafil' i kuq mɛ pale,
qe nga ɣiri yt ka dale,
eɛte ɣaku i ɳe mbrɛti,
qe prehjɛ nde ɣit tènt ɣeti,
nga te mos nxjɛrç lulɛ n' ɛre
ti, qe keλɛt kurdohɛre
nde ɣî vɛte bukurine,
ɣiđe tɛk ti vɛn' ɛ vine.
Hapajs' ɛ vertɛte vɛte
eɛte Memeđɛu ne jɛte.

FJALA FLUTURAKE

I

QERGORI

O bilbil! bilbil i gore!
qaj mɛ lot, mɛ maλenginɛ,
sɛ moti te prû Qerɛore,
qe te ɛtijɛ ner puɛimɛ!
Mɛ ze te bukur kendoɳɛ,
ɛâɛ une te deɸoɳa,
nga ɸum' i emble me xɸoɳɛ,
zen' ɛ bukur sa tà doɳa!
ɸiđe IIriλ' ɛ Majne đipɛ,
jà âɛ mɛ ɛuna' emblesire,
po tani te ɛob q' unɸipɛ,
popo! ç' t' unɸip zeđ' i mire!
IIriλi si ɛkendija iku,
i ra pas mɛ vpap âɛ Maji,
sikur i ndoqi armiku,
ɛkoj qazi ɛ te mbɛt vaji!
Trendafilete uđane!
oh! sa te bukure qɛne!
rane âɛ ɛkuan' ɛ vane!
vɛç ɸembate tani mbɛne!
iku mɛ nxit bukurija,
mbɛti vɛtem ɛemetimi,
andaj âɛ ty te ra zija,
ɛ te mbuloj hiđerimi!

Trendafil' i kuq mɛ ɛre!
ɛâɛ ti, ô djalerize!
ɛ ti, bukuroɛja vɛre!
ç' flu*turoni kɛu si mize?
te kɛqɛn! qendroni pake!
sɛ nuk' ɛ kam nxjɛpe maλe,
jam ndɛzure zjar ɛ flake,
dote kâɛhi prape vaλe!
Ctrojani, ɛoke, te pime,
sɛ po âahɛn trendafilet,
te rite po ɛkon! psɛ rime,
puɛuane âɛ bilbilet!
E! kuɛ munt te sjɛλe bɛse
qe dotà ɛohe nde vɛre
trendafilâine mɛ vɛse
pasketaj âɛ tjatre hɛre!
Hsɛ qan djalerin' ɛ mbare,
qe ka plɛqerin' ɛ ɛkrɛte,
plɛqerija duhɛt qare,
qe s' ka mê pas ŋe ne jɛte!
Ckoni, vɛr' ɛ trendafile,
sɛ ɛpirt' im s' plakɛt kûpe,
puɛoni âɛ ju, bilbile,
dote, qendroŋ posi bûpe;
ŋe dite mɛ hiâerimɛ
nuk' ɛ vlɛn jɛta ɛ tere,
andaj zemerene t' imɛ
Zoti tirimɛ mà ka bere.
Nga vɛra dimerin nxjɛpen
duart' ɛ motit te arta,
nga dimeri prape vɛren
mɛ lulɛ si pruɛ te zjarta!
Dita, q' eɛt' aqe barâoɛɛ,
pjɛλ naten' aqe te zɛze,

po ãɛ nat' ê bukuroɛɛ
qe ɲjɛʌ te gãit' ɛ menɲeze.
Nga i ɲaʌi ɛ ka nxjɛpe
te vdɛkurin Zoti vete,
nga i vdɛkuri perhere
te ɲaʌen prape ne jete!
Tɛk i biri jete-ɲati,
qe pon sot ne kete jete,
eete pɛɛhure i ati,
kjo eete fjal' ɛ vertete.
Hena hahet' ɛ drobitet,
nxihet' ɛ benɛte stepe,
po mblohet ɛ perseritet
prap' ɛ vjen peđ kurdohere.
Lulete vjet iɛin ãare,
po prape sivjet ungrine,
jan' ato, q' iɛin mê pare,
te Zoti ven' andej vine!
Bilbili, qe ɛ deɲonte
ɲeriu ne mot te pare,
ajy kendon ɛđɛ sonte,
ãɛ ɲeriu s' i eete ndare.
Ata, qe qene, nɛ qeme,
ɛđɛ nɛvɛ dote jemi,
jane nɛ ata, qe leme,
ɲetke s' kemi ku te vemi.
Te vee rɛ bukur' ɛ mire,
ɲiđe ç' ka ne kete jete
ɛ ç' levrin nde hapesire
pefen kete te vertete:
peđ i perjeteem' ɛ p' ane,
driʌen ɲiđ' ɛ potuʌohen,
perseriten ɲiđe ç' jane,
ɛ kûpe nuke qetohen.

II

MBRETI

Mbrɛti per gah dukɛ dalɛ,
mɛ ɛokete mori male
ɛ pas drɛrit dukɛ rene,
ðɛ ɛokete dukɛ lene,
fiλ' i vɛtem umergua,
i ra uða me ŋe krua.
Bariu mɛ te pare Mbrɛne
udɛrð qe t' i zintɛ frɛne;
mbrɛti armik ɛ pandɛhu,
ðɛ puɛken mɛ vpap ɛ ngrɛhu.
Bariu ða: ç' ɛɛte kjo pune!
nuke me ŋohɛ? jam une,
jam bariu i bagetise,
ɛerbetor' i Zotenise.
Mbrɛt' i ða: s' ɛ patɛ ðene,
pa ne vent te kiɛa lene.
Bariu ða: t' unpate jɛta,
nuke pɛihɛt' ɛ vertɛta:
mendj' ɛ mire nuke ðuhɛt,
ɛðɛ urtesi po s' guhɛt,
te mos ŋohe mbrɛti mikne,
ɛðɛ armikn' ɛ pɛzikne:
ŋe bɛp nga tufet' ɛ mija,
nga ɛ tere bagetija,

ne kopɛ te huaj pɛihɛt,
ɛðɛ farɛ nuke ɳihɛt,
po un' ɛ ɲɛɳ mɛ ɳe hɛre
ner ɛume ɛoke te tjɛre;
jam bariu i bagetise,
ɛ ti jɛ i ɳɛrezise,
une ɛ ɳoh bagetine,
ti pɛɛ s' ɛ ɳɛh ɳɛrezine?
Mbrɛti ndeɳ ɛ umɛjtua,
pa i ðа: mire me ðua,
kjo fjale s' daɛka haruar,
mɛ ɛkroɳa t' arta do ɛkruar,
ɛðɛ te mbɛse per jɛte,
sɛ ɛete fjal' ɛ vertete.
Keto ðane ðɛ undane,
sicili mori me ɳ' ane,
mbrɛt' i ra kalit ɛ iku,
uð' ɛ mbare i ða miku.
Mbrɛti vat' ɛ ɲeti stane,
ð' ɛ perɛendoɛi stopane;
stopani fort mir' ɛ priti,
ɛ mɛ ç' jùndoð ɛ gostiti;
pa i ða: mɛ ke kam ndɛre
te ðɛm fjale kete hɛre?
Mbrɛti i ða jam i huaj.
nuke jam nga vendi juaj,
po ketu uða me pruri,
sɛ ɛrð nata ɛ me zuri,
stopani ungrit nga dalɛ,
i prû miɛ ɛ buke-valɛ.
Mbrɛti ða kɛ pake vɛne,
qe i ɛton ɳɛriut ɛendɛne?
ajy pλoxkene i pruri,
ɛðɛ perpara jà vuri.

Mɛ te kðyɛre ŋe hɛre,
ɛ ndjɛn zemrene te ɣɛre,
do ða te te ðɛm ŋe pune,
qe tà diɛ cili jam une?
jam ŋ' i par' i mbrɛterise,
ɛðɛ ɛtyÀ' ɛ ŋɛrezise.
Stopan' i ða qofɛ mɛ jɛte,
te falte Zot' i vertɛte.
Sa te mbyÀç ɛ te hapç ɛyte,
ɛ kðɛu ðɛ hɛren' ɛ dyte,
pa i ða: jam mbrɛti vɛte,
ne do fjalen' ɛ vertɛte.
Stopani pÀoxken' ɛ mori,
ky mbɛt duar-ðat' i ɣori,
pɛɛ ða mà morɛ nga dora?
sfopani i ða tà mora,
se nuk' ɛ pɛ ti ç' te ɣɛti?
mɛ vrap te ɛpuri tɛ mbrɛti!
pane pifɛ ɛðɛ ŋe hɛre,
s' ɛ di ku dote te ɛpjɛre!
ɛðɛ mbrɛti dɛɛi-s' dɛɛi,
vû buzen me gas ɛ qɛɛi,
ða: kjo ɛ ben mbrɛt ŋerine,
a! si lumð ata, q' ɛ pine!

III

ГUHA-ϾQIП

Veλɛzre Ϲqipetare!
  qasuni me dɐɲoni,
sa te muntni mё ɲare
  ɲuhen tûaj mesoni.
Ha ɐihni sa 'et' ɛ mire!
s' u vjɐn maλ ɛ dɐɛire?
Gra, bûpa, djɐm e vaɛa!
  ɛ ju plɐqt' ɛ uruar!
ßɛ ju plaka ze-traɛa!
  mos pini ɲa mesuar,
kjo dotё na ndɐroɲe,
ɛ dote na baɛkoɲe.
Kete ɲuhe, qe flasim,
  keteze te kendojme,
ɲene tène te qasim,
  te buajn tâ debojme,
sɛ ɲuh' ɛ Ϲqiperiɛe
eɛte ɛ Hɐrendise.
Hɐriu te ɐperndɐroɲe!
  ɲuhen' ɛ Memeđɐut!
q' eɛt' ɛ bukur' ɛ zoɲe!
  ɲuhen' ɛ Skendɐr-bɐut!
oh! ɛ maßɛ mekate!
kjo pune s' ka urate.

Ju ɛkembeɲ ɛ ju malɛ,
ju briɲa ɛ brɛgore.
ðɛ ju lumeɲ ŋga dalɛ,
ju fuɛa ɣɛlberore,
Ɔqip te flisni per hɛre!
fjɛɛt' ɛ te paperzjere!
diɛλi, hena, yλi,
enɣɛλi, ɛpɛsi, daɛi,
kembora, ɣɛðí, pyλi,
dɛλendyɛja, laraɛi,
ɛðɛ bilbili vɛte
ɛqip te flase nde jete!
ðɛ vɛte Hɛrendja,
ɛðɛ Zot' i vertɛte,
ð' ɛ tere ɣiðesija
kete ɣube te kete,
kete ðɛ Ɔqipetari,
ɛpirt-maði, pune-mbari.

BKSH

IV

NË DAGTË ZOTI

Nasradini iɛ qɛtuar,
ãɛ po rij dukɛ mɛjtuar;
pa perɲehɛrɛ uxgua,
se ɛoqɛs' i ða: ô grua!
nɛsere jam per ne vɛɛte,
sɛ s' kam vatur kete vjɛɛte,
sindekur viɲa qemoti.
Illaka ða: Ne daɛte Zoti.
Nasradini i ða: une
s' ɛ keâas Zotne me pune,
ɛ ɛoh vɛte punen t' imɛ,
ɛ nuk' ɛ vê ner mundimɛ,
qe te doj' a te mos doje,
sɛ nuke me flɛt mɛ goje.
Keɛtu ðɛ, ô jɛte-gate!
papo ungritë mɛ nate,
morɛ ɛportat' ɛ gomare,
po s' te vatɛ uãa mbare!
per puɛ dɛl ɲɛriu i mjɛre,
ɛ sjeâ ɛkarpa ɛume hɛre
I'iðe bota po punonin,
ɛ uðete po udrɛjtonin,
Nasradine kur ɛ pane,
ɛ zun' ɛ mê nuk' ɛ lane,

giđe diten gur' i gori
mbajti εđε page s' mori!
i kɐputur, i drobitur,
i lođur, i kahenitur,
naten ne t' ɛpet ukđyɛ,
mɛ pluhure mbi qyrdyɛ!
ɛrđ me dɛr' ɛ trokeλiti,
ɛ ɛoqja nga ɛkaλa xbriti,
đa: kuɛ eɛt' aty me dɛre,
pa đa Nasradin' i mjɛre:
ne daɛte Zoti, jam une!
qe vajç' ɛ s' bera dot pune.
Πa me nɛserɛt ɳe fqiɳe,
q' iɛ i varferđ ɛ pa liɳe,
ɛrđ ɛ i kerkoj gomape,
dukɛ đene ca mê pare:
jɛmi pa buk' ɛ pa ngrene,
ne muλi driđe kam ɛpene,
ger me ɬani eɛte bluar,
po s' kam kafs', ô iruar.
Nasradini, pa mɛjtuar,
đa: per dru ɛ kam derguar,
ka vature qe mɛ nate
i varferi vɛɛe-ɳate.
Ajy đa ɛ kam derguar,
gomari paλi ne quar!
Fqiɳa đa: psɛ me geɳɛni,
te drɛjtene s' mà pefɛni?
ja sɛ ku peλɛt gomari?
qyɛ ɛ ka mare druvari!
Nasradini đa: s' kam pare!
kɛu! te bɛsojne gomare!
mɛ fjalet t' imɛ s' jɛ ngiɳur,
qe jam sot plak ɛ i điɳur!

po deɣon ɣomape ç' ðote!
q' eɛte pa ment ɛ flɛt kote!
ŋɛriu, qe deɣon ɣomape,
s' ɛ ka punen mbroð ɛ mbare!
keɛtu ða, po te verteten
ɛ ðoɛ ɣomari te ekrɛten.

BKSH

V

MËSIM

Mergohu nga ligesite,
  miresin' ë mba si bûpe,
së miresija 'ste drite,
  qe nuke shohte kûpe.
Miresija s' est' ë skrete,
  este drit' ë Nërendise,
drit' ë Zotit te vertete,
  este drit' ë gjëdesise.
Miresija te harohej,
  te mirete nuk' i donim,
ligesija te ndërohej,
  te liqte s' imaλekonim.
Nërsë në duam Aline
  zëë te gjûe te miret?
së duame miresine,
  qe s' na fut ne spesiret;
Nës ë duam Fatimene,
  Imamet te dy-mbe-ëete,
Hasane zëë Hysene?
  së isine te vertete.
së kisine miresine,
  s' patne kupe ligesite,
isine më Nërendine,
  na lane ëë nëvë drite..

Kûpe s' humbɛt miresija,
s' ɕuhɛt drit' ɛ Пɛrendise!
humbɛt vaλe Пɛrendija?
Zot i maδ i ɲiδesise!
Mos ɛ ndy ɕpirtin ne jɛte,
zemerene mos ɛ lyɛj,
ɕko nd' uδezet te vertɛte,
mos ukδɛ ɛ mos uδyej.
Mos i hiq pas ligesise,
sɛ te fut ne ɛpesiret.
Mɛr uδen' ɛ Пɛrendise,
tɛ baɕkohɛɕ mɛ te miret.
Mos bej kɛq kûpe po mire,
kjo ɛɛt' uδ' ɛ Пɛrendise,
ki nde zemere meɛire,
ɛδɛ ndihi ɲerezise.
Пɛɛ duam Kriɛtin' ɛ ɲaλe,
δɛ t' emen' ɛ tî Marine?
perɛɛ s' ɛ duame djaλe?
sɛ na meɛon ligesine!
Mos uperzjɛ mɛ Syfjane,
mos ubej mɛ Mavijene,
mɛ Jɛzitn' ɛ mɛ Mɛrvane,
po baɕkohu mɛ Hyɛɛne.
Kur ûua kam at' Aline
ɛδɛ meme Fatimɛne,
qyɛ ɛ bekɛ ligesine?
qe te pjɛk mɛ Mavijene!

VI

ILAKU

He plak nde nãe tɛk ekontɛ
pâ ŋ' aɛt kokɛ pɛj ŋɛriu,
qendroj ãɛ po ɛ veɛtontɛ,
ãɛ po dɛrãltɛ lot i ziu.
Tɛk ɛ qantɛ si te bire,
ŋ' uãetar jũ aferua,
i ða: psɛ qan? ò i mire!
ç' te ka gɛtur? as me ðua.
Ilaku ða kjo kok' ɛ mjɛre
me ðote: lɛa ne jɛte
ŋɛri ãɛ une ŋe hɛre!
ɛ poŋa si doŋa vɛte!
kiɛa mem' at' ɛ femije,
unŋ' ɛ ɛmt' ɛ fis ɛ fare,
motre, veÀa, bir ɛ bije,
iɛa kames ãɛ i pare!
kiɛa kafe' ɛ bagetize,
paçe miq ɛum' ɛ te mire,
kiɛa plenk, kiɛa ɛtepize,
ɛðɛ ge ɛum' ɛ deɛire!
Kiɛa giðeŋe mɛjtimne,
si tà ɛtoŋ gene mê ɛume,
ɛ' ɛ ndiqŋa dot lakemimne,
as ne endep' ɛ nde gume!

Ho ɲesɛndi s' traɛegova!
ne mɛst te sɛ mires raɛe!
ɲiđe punen' ɛ ɛkrɛtova!
Ah! per-ɲe-hɛrɛ i laɛe!
Lul' ɛ bar mi vart me mbine!
opopo! mi vart te ɛkrete!
miete krimbat mà perpine!
oh! moj jɛt' ɛ zɛza jɛte!
Keto đote đɛ te tjɛra
i đa plaku uđetarit
mɛ ɲuhet te saj ɛ mjera·
pa ju đa praɲe te qarit.
Sikur te haɲɲe đɛu ɲine!
ɛ ç' ka pɛshur t' i pefɛɲe!
po s' i mban, sɛ ven' ɛ vine!
pa nuke ka ku t' i ɲɛɲe!
Ilsɛ nxjɛr lulete mɛ ere,
s' eete çudi, đɛu i ɛkrete!
ç' bukuri perpsin ngahere!
opopo! Zot i vertete!
po driđu, ô pot' ɛ ɛkrete!
ɛ ndryɛoji ɲiđe ç' jane!
kɛu eete ngrɛhur kjo jɛte,
đɛ ɲiđesija pa ane!

VII

FJAL' E ΠΒRJETΒGME

O veλɛzre Gqipetare!
Zot' i maΔ uà prufte mbare,
deɲoni, u qofɛa fale,
ɛɛ dot' u ΔɛM pake fjale,
Gqipɛrija leт' i kete
uΔepefɛɲes per jete,
t' i jɛne lige Δɛ bɛɛe,
ɛΔɛ perdeλim ɛ ɛprɛɛe;
ɲiΔe ç' i kerkoɲ ne jete,
per ju Zotit te vertete,
te ɲiΔa Zoti m' i Δente,
as ɲe pabere mos lente;
baekoni Δɛ ju, q' u dua,
zen' ɛ zemrene mɛ mua;
aherɛ Zoti, qe kɛmi,
na deɲon ɲiΔe ç' t' i ΔɛMi;
kur eete tok ɲerezija,
ɛ deɲon Δɛ Πɛrendija:
ɲiΔe punete mbaronɛn,
Δɛ te ɲiΔa traɛegonɛn.
Πa behi miq ne mɛst tùaj,
ɛ lini boten' ɛ huaj,
ɛtrengoni veλazerine
doni ɛume Gqiperine
Δɛ ɛqipɛn' ɛ ɛqipetare,
qe te vɛje puna mbare;

veλazerine tà ɵtojme,
vɛthɛne tà lartesojme,
armikesi te mos kɛmi,
po miq te daɵur te jɛmi,
te keqijat' t' i hapojme,
ɛ te mirat' t' i kujtojme,
zemerimɛt' ɛ merite
ɛ te gida mapezite
prapa krahevɛt t' i hɛdim,
dɛ urtesite te xgɛdim;
ŋe trup, ŋe ɵpirt dukɛ bere,
te baɵkohemi te tere,
ahɛrɛ nga Hɛrendija
ɵbrɛt ɛ tere miresija;
po s' ubemɵ te vertete,
nuke pojme dot pɛr jɛte;
me ç' do pune qe te jɛmi,
veλazerine tà kɛmi,
gãɛ si-do qe te bjere,
ŋeriu s' duhɛte tà lɛrc;
te kɛmi veλazerine,
ɛ ajo ɛ mban fuqine,
te duame ɵoku ɵokne;
te mos tà perhapim tokne;
te mesojm' ɛ te kendojme,
mendjene tà sbukurojme,
ɛ ŋeriu i pamsuar
ɛɵte drû i papunuar,
te nxeme guhene têne,
ɛ te tjɛrat vent s' na zene,
ajo dote na ndritoŋe,
q' eɵte bukuroɵ' ɛ zoŋe,
natene tà beŋe dite,
ajo dote n' ape drite,

ahɛrɛ nɛ dote ɛohim,
ɛoku ɛokne dotà ŋohim;
dote ngrihɛte kjo rɛze,
qe na pi mi kok' ɛ zɛze,
driten' ahɛrɛ ɛ ɛohim,
ãɛ te vertɛten' ɛ ŋohim.
tani mbliđni mentte mire!
mos pini ne ɛpesire,
te kɛmi veλazerine,
ɛ te tere miresine,
po te jɛmi te baɛkuar,
ç' do pune eet' ɛ mbaruar,
jɛmi ŋe fis ɛ ŋe fare,
pa nuke jɛmi te ndare,
ŋiđe ŋe Hɛrendi kɛmi,
djɛmt' ɛ ŋe memeđɛu jɛmi,
kɛmi meme Ɛqiperine
ɛãɛ ate Hɛrendine,
miqesine kɛmi bɛse,
ɛ te vertɛtene ɛprɛse.
Ligesi ɛ djaλezija
te dale nga Ɛqiperija,
Geŋɛɛtera lɛte vdɛse,
vɛç ɛ vɛrtɛta te mbɛse.
Ŧiđe ç' na duhɛn ne jɛte,
t' i bejme sa mundim vɛte,
te flasim ɛ te punojme
ɛ kupe te mos pertojme;
bageti ɛ bujqesija,
q' i ka falur Hɛrendija,
ãɛ artat' ɛ mjɛɛterite,
ɛ te ŋiđa miresite,
qe kane vjɛfte te larte,
apene kaλi te arte!

Pɛt' ɛ Zoɳa Gqiperija,
q' i fali ndɛr Hɛrendija,
tà uɛqɛɳe Gqipetare,
fort bukur' ɛ mir' ɛ mbare;
po mbliđni mentte me koke,
mɛndohi pakez' o ɛoke!
mos ɛ lini Gqiperine
dukɛ mape apatine;
po martohi ɛđe ɛtohi,
gezohi ɛ ɛumezohi,
punoni đɛ mos pertoni,
jɛtene tà trasegoni,
ɛđe grate te punojne,
te mos pin' ɛ te lengojne;
po ne avlement te pine,
te vɛɛin gjđe ɛtepine.
Ne dasme ɛume mos prieni,
pɛzik ɛ deme mos grieni;
plaçkezen' ɛ Gqiperise,
q' ɛ ben lɛɛ' i bagetise,
ateze vieni per jɛte,
ɛɛte pobe pa te mɛte.
Vstijen' ɛ Gqipetarit,
te ati trimit te parit,
kupe te mos ɛ harojme,
po ne ate te qendrojme,
te kemi veλazerine
ɛ te tere miresine,
sɛ Gqipetari nde jɛte
vdistɛ per ɳe te vertete;
s' ie kusar as i pestire,
po ie trim đɛ bûp' i mire.
Mos vrisni kup' ɛ mos ɛani,
ɳga ɛ mira mos undani,

eɛte lark pɛj kurverise
uð' ɛ mbar' ɛ Πɛrendise,
kupe s' dɛl nga ligesija
drita, qe do ɳɛrezija,
ajo dɛl pɛj miresijɛ,
pjɛð si ɛiu Πɛrendijɛ.
Tɛk s' kɛ vene mos mɛr kûpe,
ne jɛ i vertet' ɛ bûpe;
te vogelit i bej nɛre
ɛðɛ te maðit nga hɛre,
ðɛ ki ner ment Πɛrendine,
ɳɛrezin' ɛ miresine.
Kejo jɛte s' eet' ɛ gate,
psɛ te futɛe ne mekate,
ɛ te hyɛ ne ɛpesire,
sɛ ɛ liga po s' dɛl mire;
ligesi ɛ maλekuar
eɛte ɛum' ɛ temɛpuar,
pun' ɛ drejtez' eð' ɛ mire
eɛte per jet' ɛ pavdire.
Te vdɛkurite t i qajme,
nga ɛpirti te mos i ndajme,
po mos mɛ ze ɛ mɛ kuje,
mɛ kesiɛ fare pemuje,
mɛ vaj ɛ mɛ ulerime,
ɛ mɛ ɛume kerceλime;
po mɛ lot vɛtem te qajme,
ðɛ mɛ zemre zi te mbajme;
sɛ Zot i mað i vertete
na fali lotte ne jɛte,
qe tà nxjerim iðerimne,
ɛðɛ zjap' ɛ maλenɡimne.
Fet' ɛ bɛsete t' i kɛmi,
po te ndare te mos jɛmi,

hox' ε xami ε dɛrviɛe,
prifter' ε kλoger' ε kiɛe
nɛrc, qe kane tà kɛne,
po te duan Memeɑɛne,
te duane ŋɛrezine,
ɑɛ te tere Gqiperine,
miresit' ε urtesite
t' i kɛne perpara drite,
te kɛn' uɑe ŋɛrezine,
ɑɛ Zot ŋiɑe Hɛrendine,
mɛ dritet te Hɛrendise
t' i ndihine Gqiperise,
ε te ngrɛne Gqipetare,
te bɛhɛt si iɛ mê pare,
uɑ' ε Zotit te vertɛte
eɛt' ε vertɛta ne jɛte.
Te bɛsojme Hɛrendine,
te duam ɑɛ Gqiperine,
te duam ɑɛ Gqipetare,
ε te jɛmi te pandare.
Ho te biqɛt ligesija,
vjen drita nga Hɛrendija,
miresit' ε urtesite
i perzene laturite,
posa dɛl ne eɛɛt ε mira,
perhapɛte epesira,
po te flakime nakarc,
jɛmi tok ε te pandare,
na duhɛne diturite,
te na sjɛλin miresite:
po te jɛmi ŋe te tere,
ç' do pun' eɛte per te bere:
ubefte ε Hɛrendise,
ε Zotit te ŋiɑesise.

VIII

ILEGA

Ergent-punonjes' i mire,
  që u ben unaza gravet
ãs vedh' e ç' kane desire,
  vasavet' ãs te ravet,
ie quã ne djers' e punonte;
  kur nje plak eum' i drobitur
erdh me nje flori ne dore,
  e kis syne te venitur
ãs driãej plakã' i gore,
  umpest mbi ekopt e rekonte:
Ep m' i ða pesene pake,
  se dua tà peson vete
kete floridine, jake
  eih ãs ti, a ka te mete,
se njeh mê mire nga une.
  Ky i ða nuke kam fese,
po me qafe mos me bjere,
  e kjo plenk te mos te mbese,
se po s' m' undoð kete here,
  pa nuk' est' e maðe pune.
Dua pese, s' dua pese,
  i ða plaku, çe me ða!

pse me flet me te pabese,
a po psh te qeeç me mua?
keu i ða me ze te qete.
Flori-punonjes' i ðote:
nuke kam as eoe' as peese,
po mos hump kohene kote,
se s' tà kam me te pabese.
Kjo eete fjal' ε vertete.
Ti qenkε farε eurðuar!
i ða me zemerim plaku,
q' ie kepusur ε peguar,
se jù ndεs te gorit gaku,
ie ðε eum' i aeperuar.
Fjalen' i ða ε depova
orε plak! o plak i ndjere!
punene ε kupetova
qe kur mà ðε me ηe here,
se ðε nuke jam eurðuar,
farε mire vεe ε mora,
peeene me kε kerkuar,
po ty te driðεte dora,
se jε plak, o i uruar!
εðε eume i drobitur,
dotà vee per te peeuar,
po floriri dote bjere,
ðε ti dukε xgurðuâuâuar
dote kûεhεe dy-tri here,
ε te mbetεe i mahnitur,
pa dote me ðuae peese!
siâme me vpap, te pei mire,
ε dote mbetεe pa eprese,
i trembure ε gak-ngrire!
ðε dote driðεe i tere,
pa si tà peie vendin mire,

pluhurat tok dukɛ mblɛ̈ur,
mɛ nxite sume ɛ desire,
ɛ̈ɛ lotɑ̈ite dukɛ pjɛ̈ur,
ɛ si pekɛ dukɛ bere;
dote me kɛ̈ɛhɛɛ mua,
ngrɛu, ne bɛson Πɛrendine,
sɛ tani ɛoɛene dua,
te ɛoɛ ɛ tɑ̈ pɛɳ florine,
ngrɛu, pa ngrɛu dote me ɑ̈uaɛ.
Fjalene un' ɛ degova,
ɛ̈ɛ ti mɛr vɛɛ kete fjale,
sɛ fort mir' ɛ kupetova
fundine ku dote dale,
po ik' ɛ hiq ku te duaɛ.

BKSH

IX

DEGIRA

Zot!
sot
jam,
kam,
ɛoh,
ŋoh,
poŋ,
ɛkoŋ,
Kam gas,
ðɛ flas,
ɛ ðɛm,
te kɛm
dite,
drite,
jɛte,
vɛte,
Ah! dua,
qe ðua,
te mos vdɛs,
po te mbɛs
per jɛte,
te kɛte
ɛpirti im
pa mundim

BUSH

ɘendene;
te jɛne
mɛ mua
ɘa dua.
Sontɛ jam ɲaλ,
ɛ jam mire,
po kam ðɛ maλ,
ɛ deɘire,
Zot' i vertɛte
i ɲiðesise!
te poɳ ɲer jɛte
ndaj ɳɛrezise!
Ti ɛ kɛ ne dore,
ç' do ɲe, qe te duaɘ,
nuke jɛ i ɲore,
apin, qe te ðuaɘ;
pa behɛn ɲiðe ç' dua,
po te me deɲoɘ mua,
lɛte behɛte ðua,
ðɛ ɲiðe jane bere!
ate qe ðua ti vɛte,
Zot i mað ɛ i vertɛte!
ajo benɛte ne jɛte,
ɛðɛ mbarohɛt' ɛ tere.
Ti ɛpi jɛte ɳɛrezise,
ɛto ɛ bɛko ðɛ bageline,
ɛɛ ti jɛ Zot' i ɲiðesise,
ne dorez' ɛ kɛ miresine.
Ɲɛrezis' ɛpi jɛte te ɲate,
mundimɛt farɛ nga jeta ngrɛri,
djɛpine ɛkrɛt' ɛ lugene ðate
mos ɛ ɛih kupe, po mbuɛur lɛri.

Fal
ðɛ ɛp
ɣiðe ç' kɛ
nga te mirat,
ɛ te pɛɛtirat
hiði ɣiðe ketjɛ,
a vari me noɲe grɛp,
a mbuloji mɔ ndoɲe mal,
ɛ lɛre vɛtem miresite,
fal ɛðɛ drite ɛ jɛt' ɛ dite,
lɛte prehɛte ɣiðe ɳɛrezija
ɛ mê te mos kɛte kûpe te keqija;
ligesite, djaλezite ɛ mapezite
lɛte mos pojne pasketaj mê ɛðɛ ɲe dite;
vɛç miresija ne kete jɛte te mbrɛteroɲe,
urðeri yt, puna jotɛ, Zotð' i maðt ɛ i vertɛte!
ɛ vertɛta lɛte poɲe, geɳɛɛtera lɛte puɛoɲe,
bej si te duaɛ, ç' te te ðɛm une! Zot i vertɛte
[Ti ɛ di vɛte!

. . . . . .

X

I MAPI BE I URTI

Nga trɛgu vij ŋe i mapɛ,
ɛ kiɛ ngarkuar gomapɛ,
me ŋ' an' i kiɛ vɛne grurɛ,
ŋe ðɛs ɛ kiɛ plot mɛ gurɛ!
H' i urtɛ po potuλohɛj,
po xbrittɛ ment ɛ mendohɛj,
ða: nga vjɛn? ô i uruar!
ç' ŋe kɛ map' ɛ ç' kɛ ngarkuar?
ŋe ðɛs ða ɛ kam mɛ grurɛ,
tjɛterin mbuɛur mɛ gurɛ!
sɛ mê nukɛ kiɛa driðe,
ɛ hoða me ŋe ðɛs ŋiðe,
pa ana ŋer te mos ŋrjɛre
vura gur', ô zotû i ndjɛre!
Kɛɛtu i ða mendjɛ-paku,
pa jûkâyɛ, i ða plaku:
Biro! mire s' paskɛ bere,
me ŋe ðɛs s' vihɛt i tere,
ŋe ŋymse me ŋe tà viŋɛ,
tjɛtrin ne tjɛtrit tà ɛtiŋɛ,
punen' aɛtu ɛ mbaroŋɛ,
ðɛ gure nukɛ ngarkoŋɛ.
I mapi i mbloði mentte,
ða paskɛ mendjɛ t' ɛrŋentte,
t' urtine dukɛ uruar,
ðɛ baren dûkɛ çkarkuar,

zû te hiâtɛ poɛte guret,
ɛ tà ndantɛ me dy gruret,
pa i âa: o Zot i ndjɛre!
mɛ kete mendjɛ te gɛre,
kuɛ ɛ di sa gɛ kɛ vene!
dotà kɛɛ te ɛume gene,
âɛ tufet' ɛ bagetise,
ɛâɛ plaçken' ɛ ɛtepise.
s' kam i âa as gɛ nde jete,
as ŋeres, po jam i ɛkrete!
pasdaj i mapi i âote,
punene ɛ paskɛ kote,
mendjɛn' ɛ paskɛ te mire.
po fatne ɛume te nxire;
ty te prieka urtesija!
muɛ me ndih ɛ padija!
kɛuâ ɛ kam per te ŋgarkuar,
ty s' te kam per te deguar,
s' kɛ pare te mire vete,
kɛ nibetur pa gɛ i ɛkrete,
qyɛ munt te te depoŋ une?
s' ɛ bekam dot kete pune,
ajo mendjɛ t' ipte drite,
s' viŋɛ ti me ke te dite!
I urt' i âa, si te duaɛ,
maperi s' munt te me huaɛ,
Zot i mâd, q' i prume bɛse,
sicilit i âa ŋe pjɛse,
ŋerit i ɛp urtesine,
tjɛtrit gen' ɛ bagetine,
cilit i ɛp farɛ ɛume,
cilene ɛ le per lume,
âɛ kujt i fal farɛ pake,
si tà mape pɛɛa-plake.

XI

TƐ VEΓƐLITƐ

Lɛrini ꞡiȡe te vine
  te vɛꞡelȡite ndaj mɛjɛ,
sɛ ȡɛ vɛte Πɛrendine
  nder ata doηa tà ꞡɛjɛ,
jane enꞡej te vertɛte,
  xbriture nga Πɛrendija,
posi lulɛte ne jɛte,
  q' u nꞡajne nga miturija.
Ah! mos i beni te qajne,
  kûpe te mos maλenꞡɛhɛn,
syt' uηur te mos i mbajne,
  ȡɛ te mɛkɛn' ɛ te ndɛhɛn;
po te qɛɵin, te nxitojne,
  te brɛȡin' ɛ te gezohɛn,
te prehɛn' ɛ te kendojne,
  ɛ kûpe te mos mɛjtohɛn.
Me vjɛn kɛq t' u marȡηe dora,
  ɛ faqɛza bukuroɵɛ,
kur bij' ɛ ɵkrɛta debora,
  ȡɛ kembeza vogeloɵɛ.
O foɵηazet' ɛ uruar!
  u kam maλ' ɛ daɵurine,
me k' enda t' u mbaη ner duar,
  u dua si Πɛrendine.

BKSH

Zot i mað ɛ i vertɛte!
n' ate sy kûpe mos ɛtjɛre
lotn' ɛ hiður' ɛ te ɛkrɛte,
ðɛ mos ɛ lɛrɛ te bjɛre,
po falu ne buzet gaze,
ðɛ ne syðit bukurine,
ɛ piti, caze-nga-caze
dukɛ ðene urtesine,
ɛpu jɛtezen' ɛ gate,
ɛðɛ mos i lɛre kûpe
pa memeze ɛ pa ate.
ðɛ ne brɛng' ɛ te semure.
S' munt t' i ɛoh te maʎɛgyɛr;
a te varfer' ɛ te mjɛre!
ðɛ te grisur' ɛ te çqyer!
kûpe, kûpe mos i lɛre.
Falu giðe miresite,
te pojne mɛ nɛr ne jɛte,
te mesojne diturite,
te behɛne te vertɛte;
te ndɛrojne Memeðene,
vjɛftene t' jà lartesojne,
mbi giðe botet tà ngrɛne,
si lulɛ tà sbukurojne.

XII

GUGUÇEJA

H' i pasur ɛ kiɛtɛ zene
gugugɛrn ã' ɛ kiɛtɛ vene
ne kuvliz' ɛãɛ ɛ mbantɛ
ɛ kûpe soje s' ɛ ndantɛ.
Guguçɛse roberija
i prû ɛume te keqija,
pa mɛjtontɛ Memeãɛne,
ãɛ ɛoqɛzet' ɛ folɛne,
kujtontɛ ɛãɛ lirine,
qe ɛ doj si Hɛrendine,
papo bintɛ ner mɛjtime,
derâtɛ lot mɛ hiãerime,
pɛɛretime si zjar nxirtɛ,
ãɛ qantɛ, zeãin' ɛ npiptɛ,
sɛ ie ndare nga femija,
nga Memeãɛu, nga ɛtepija,
pa ne brɛnge kiɛtɛ rene,
roberija ɛ kie zene,
pij ɛ varferz' ã' ɛ qɛte,
jɛta i dukɛj ɛ ɛkrɛte,
ne te maã hiãerim bintɛ,
as kendoj, as haj, as pintɛ,
pij ɡiãeɳe ɛ mɛjtuar,
ɡakn' ɛ kie te trumbuÂuar,

zen' ɛ bukure s' ɛ nxirtɛ,
sɛ brɛnga ɛpirtin' i çirtɛ.
Mal' i Memɛđɛut s' hapohɛt,
pɛj zemrɛ nukn mergohɛt.
Kisin ɛkuar disa muaj,
kur unis per vent te huaj,
i Zoti, đɛ pid' i đipi,
ɛrđ ɛ bija ɛ i biri,
ɛđɛ ɛ zoɲ' ɛ ɛtepise
ɛrđi mɛ foɛɲɛ nde sise,
ɛerbetor' ɛ ɛerbetore,
bariu mɛ kpabe ne dore,
pide ɛrđ' ɛ ɲɛri s' mbeti,
pa umblođ pide pɛmeti.
U đa: Ooni, ç' pe kerkoni,
qe t' u bijɛ pide ç' doni.
I'đɛkuɛ ɲe plaçke donte,
ɛ ɲe kanisq i kerkonte,
ungrys ɛ tere ɲe dite,
sa usosne porosite.
Ila gugugɛse jùkdyr,
i đa: đɛ ty ɲe qyrdyr
te pɛrit ɛ te pa-lyɛr
dote te sjell me te kdyer,
mɛ ar dote jete bere,
mɛ ziza ɛ mɛ tertere.
Gugugja i đa: s' ɛ dua
ate plaçke, qe me đua,
po kur te vɛç dukɛ ɛkuar
n' ate ventdit te uruar,
ɛ te me ɛohç Memɛđɛne,
đɛ ɛoqɛzet' ɛ folɛne,
t' u đuaɛ mejɛ te fale,
s' dua pê, vɛç kete fjale.

Kəu te Zon' ə porositi
əðə qau, pəəretiti.
I Zoti uðene mori,
uða m' ate vent ə uxori,
pâ guguçət' ə folene,
papo ə mbloði vəthəne,
guguçəte fluturonin,
ðə mə gas əume kendonin,
sə kiəin giðe lirine
ə te təre miresine;
kur dəguan' ate fjale,
qe u ða: Kini te fale,
umaλənpyən te təra,
pa nga giðe unda nera,
ðə krahet dukə pərpjəkur,
ra si leme perpoə ə vdəkur!
Πa me əteni dukə kâyər
i zoti, q' istə gənyər,
i ða: Ç' bem', ô jətə-gate;
me kə kaλur ne mekate!
sə mə te ðen' ate fjale,
qe me ðə pər tô te fale,
ne guguçə dukə qare,
ðə nga əoqət dukə ndare,
ə krahet dukə pərpjəkur,
ukəput ə ra ə vdəkur!
Kəu ða i Zot' i stəpiəə,
guguçəz' ə Πərendiəe
gemene dukə dəguar,
ə kupetoj ç' kiə punuar,
ðə krahet dukə pərpjəkur,
ra si mik' ə saj ə vdəkur!
Πa i Zoti dukə qare,
ðə vəthəne dukə əare,

ða: ç' undoðçe koke-ðate!
oh! mekate mbi mekate!
Kɛu ða ɛðɛ poɛt' ɛ hoði,
guguçja vɛthɛn' ɛ mbloði,
mɛ zemere te gezuar
iku dukɛ fluturuar;
ða: une mesim kerkova,
ðɛ mà ðane, pa ɛpetova,
ɛpetova nga roberija,
nga kurti ɛ nga kuvlija.
Vdis pa vdɛkur andaj ðane
ata te parete tàne.
S' kiɛ ɛume, qe kiɛ ɛpetuar,
po kur ra prape ne duar,
ηe ηɛri tjeter' ɛ zuri,
guguçɛja rɛ ɛ vuri,
pa i ða: Di ηà dy fjale,
qe te bejne se riɛ djaʃe,
ɛðɛ pon pasdaj per jɛte,
s' te gɛn kûpe vdɛkj' ɛ ɛkrɛte,
ηeren tà ðɛm pa leɛuar,
tjatren dukɛ fluturuar.
Ajy ɛume ugezua,
i ða: te paren me ðua.
Moɛ bɛɛo, i ða, ne jɛte
fjale, qe ɛ' eɛt' ɛ vertɛte.
Fjalene dukɛ deηuar,
guguçɛn' ɛ kiɛ leɛuar;
guguçja ne list qendrontɛ
ðɛ mê nuke ligerontɛ;
pa i ða: Te dyten dua,
moɛ meno. po çpɛjt mà ðua.
Ajo ða: O koke-traɛe!
ɛ' moɛe vɛɛ ate, qe ðaɛe,

sε tà kεεε kupetuar,
kûpe s' me kiεε leεuar!
Πasdaj mε ze te pa-vdire
ða: U leme na tumire,
ðε iku ɛum' ε gezuar,
mε vrap dukε fluturuar,
vat' ε pεti Memeäεne,
ðε ɛoqεzet' ε folεne.
Ajoze qoft' ε gezuar,
εðε nε te pa-hεlmuar.

FUNT.

BKSH

Nde faqɛ,	raãe,	te laditura,	te drɛjtuara.
50	11	mɛsirɛ-umɛs.	mɛsire-ɛume.
52	27	bɛsɛ,	bɛse,
53	10	nãen	uãen
	22	uãata ret'	uãetaret'
55	29	lulɛtɛ	lutɛte
64		64	4. ΠΑΡΑJSA ãs FJALA FLUTURAKE jane flɛtorɛ ɛ vɛçe, sinlekur i pefɛn mbiɛkrɛsa, ɛãs faqɛt' ɛ flɛtevɛt te saj duhɛj tɛ nisɛɛine te nemerohɛɛine nga nemuri 1. Πo, mɛqeneqe uvu baɛke mɛ flɛtorɛne MBSIME, nuk' uvu rɛ kur uɛtyp koÂ' ɛ pare, ɛãs ɛkoj nemuri i faqɛvɛt t' flɛtevɛt t' asaj.
65	26	gjãe	gjãe
86	30	xpɛã'	xpɛã'
	33	papaÂe,	pepaÂe,
92	28	tirimɛ	trimɛ
100	20	iruar.	i uruar.
107	33	natene tà beɲe dite, ajo dote n' ape drite,	
	34	ajo dote n' ape drite, natene tà beɲe dite,	
109	32	bûp'	bûp'

BKSH

BKSH

BKSH

BKSH